B 373/37
14117

A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR. ÁLLAMI

FŐGIMNÁZIUM

HUSZONEGYEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ 1912—1913-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA
KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1913

TELEKROZVA 1963

A

BUDAPESTI I. KER.

MAGY. KIR. ÁLLAMI

FŐGIMNÁZIUM

HUSZONEGYEDIK

ÉVI ÉRTESÍTŐJE

AZ 1912—1913-IKI

ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTESZI

HIMPFNER BÉLA
KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST, 1913

1976
1985
2012

B873/37
14117

FRITZ ÁRMIN, BUDAPEST, NAP-UTCA 11

A középiskola és a tanuló ifjuság.

I.

Csodálatos, hogy ama kemény birálatok és heves támadások, amelyekben, hivatottak és nem hivatottak részéről egyaránt, bőséges része van a középiskolának, igen kevés figyelmet fordítanak arra a tényezőre, amelytől pedig nagy mértékben függ az iskolai munka sikere, t. i. a középiskolai ifjúságra. Vannak, akik a tantervben találják az eredménytelenségnek vagy legjobb esetben féleredménynek az okát; mások a tanítási rendszert tartják elavultnak; akadnak, akik a tanárokat okolják a sikertelenségért, némelyek egyéb külső körülményeknek tulajdonítják a bajokat: de kevesen gondolnak arra, hogy a tanító és nevelő munka sikerét nem csekély részben a tanulóifjúság dönti el. Csak kevesen tudnak fölemelkedni a tárgyilagosság ama magaslatára, amelyen állva a tények pontos megfigyelése s a belőlük vont helyes következtetés által, kiküszöbölve lehetőleg minden érzelmi elemet, megláthatják az igazságot, megközelíthetik, esetleg el is érhetik.

A birálatokból és támadásokból az elfogulatlan szemlélő azt a — valóság esetén igen örvendetes — következtetést vonhatná, hogy középiskoláink tanuló-ifjúsága minden tekintetben tökéletes, amely csakis quantitative mutat hiányosságokat, de qualitative semmi kivánnivalót nem hagy maga után, mert a mi hibája van, elenyészik a korral, mint ahogy a békaporonty halszervei is eltünnek a fejlődés folyamán. Ily körülmények között nem csoda, hogy a középiskola bajainak orvoslására a nagy számban található önkéntes doktorok sok különböző, inkább a divatnak, mint a beteg szervezetének megfelelő orvosságokat ajánlanak s olyanformán cselekszenek, mint az az orvos, aki a beteg szervezetére való tekintet nélkül rendeli a gyógyszereket, amelyek talán nem ártanak, de használni alig használnak s melyeknek legértékesebb és leghatékonyabb eleme az aqua destillata (amennyiben a víz a legegészségesebb ital.)

Magától értetődő dolognak tartja mindenki, hogy az ipari munka eredménye nagyban függ attól az anyagtól, amelyből valamit készítenek: könnyebb a munka, tartósabb a készítmény, ha az anyag megfelelő volt. Az is világos mindenki előtt, hogy a termés mennyiségét és minő-

ségét nemcsak az elvetett mag jó vagy rossz volta, nemcsak a földművelő vagy kertész szorgalma, nemcsak az időjárás, hanem a föld természete, a talaj alkalmas volta is befolyásolja. Csodálatos, hogy amikor a középiskola terméshozamát vizsgálják és mérlegelik, elfelejtik, hogy ebben a termésben az ifjúságnak, mint talajnak is szerepe volt. Az ifjúság egyrészt nyers anyagnak tekinthető, amelyből valami tökéletesebbet, célszerűbbet kell alkotni, másrészt talajnak, amelybe elhintik a tudásnak és az erényeknek magvait, hogy ott kikeljenek, fejlődjenek és sokszoros termést hozzanak.

Aki tehát véleményt, ítéletet akar mondani a középiskola munkájáról, aki az igazságot nem akarja elkerülni, mint az irgalmas samaritanus példázatában a zsidó pap a szerencsétlenül járt hitsorsosát, annak meg kell ismernie az ifjúságot is s benne mindama nehézségeket, akadályokat és ellenállásokat, amelyeket a középiskolának meg kell szüntetnie, el kell hárítania és le kell győznie, hogy tevékenységét zavartalanabbúl fejthesse ki.

A következő soroknak az a céljuk, hogy az érdeklődőknek felvilágosítást nyújtsanak, milyen is az az ifjúság, amellyel a középiskolának dolga van, milyennek mutatkozik a középiskola falain belül a középiskolai élet különféle nyilvánulásaiban. Nem vádirat az ifjúság ellen, amely — mint a pesszimizmus szülötte — csak a hibákat látja és nagyobbítja. Nem is tükör, mert ez csak föltárja a fogyatékosságokat, de nem mondja meg ezeknek az okait. Nem természetrajza az ifjúságnak, mert nem minden oldalról mutatja be. Ha mindenáron hasonlítani kell valamihez e sorok összességét, azt mondhatnám, hogy néhány mozgófénykép az ifjúság jelleméből. A fölvételek az ifjúság jellemének ama vonásait örökítik meg, amelyek benső kapcsolatban állanak az iskolával és az iskola munkájával. Nemcsak magukra a vonásokra, hanem ezek keletkezésének és fejlődésének okaira is figyelemmel vannak.

Az ifjúság jellemében található ilyen vonásokat csoportosíthatjuk. Az első csoportbeliek részint az általános emberi természetben gyökereznek, részint az ifjúkor lényeges sajátságai. A másodikba azok tartoznak, amelyek a személyi és tárgyi környezet hatása alatt fejlődnek ki és erősödnek meg. A harmadik csoportot azok alkotják, amelyeket az iskolai tömegélet teremt meg és növel nagyra. Magától értetődőleg egyéb tulajdonságok is élnek az ifjú lélekben, ilyenek pl. az „egyéniség“ elemei, ezekről azonban ezúttal nem lesz szó.

II.

Legelőször is az ifjúság jellemének ama vonásai jönnek szóba, amelyekről azt tartjuk, hogy nélkülözhetetlen elemei a fiatalság természetének: nélkülök ugyanis az ifjúság nem volna ifjúság. A fiatalság sok cselekedetének oka e vonásokban rejlik: e cselekedetek magyarázatot találnak, sőt mentséget az indító okban. S ha ítéletet mondunk az ifjúságról, illetve e cselekedeteiről, nem azt vizsgáljuk, hogy e cselekedetek a közfelfogás szerint helyesek-e vagy sem (ez nem az iskola feladata), hanem hogy mennyiben hatnak zavarólag: 1. az iskola munkájára, 2. a többi tanulókra, 3. a tanulóra magára, különösen későbbi életére. Az iskola ítéletét azonban megelőzi az iskola irányító munkája, vagyis az iskola feladata először a zavaró hatások megszüntetésére törekedni a rendelkezésére álló (igaz, hogy csekélyszámú) eszközökkel s ha a maga részéről mindent, minden lehetőt elkövetett, kerül a sor a bírálatra.

Természetesen, amikor az ifjúság természetének ilyen tekintetbe vételét hangoztatjuk, nem arról van szó, hogy egyesek különleges szokásainak a dédelgetése az iskola kötelessége, hanem arról, hogy az említett cselekedeteket jóindulattal kell felfognia és megítélnie. Továbbá, bármennyire is figyelembe veendők a cselekedetek bírálatában a jelzett vonások, idők multával összhangba kell jönniök az együttes élet követelményeivel és föltételeivel, azaz éleiknek lassankint le kell kopniok, kissé meg kell tompulniok, hogy a különféle jellemek egymáshoz illeszkedjenek, a különböző természetek összeférjenek, anélkül, hogy eredeti átlagos mivoltukból kivetköződnének.

Bár a fiatalság természete mindenki előtt ismeretes, mégis néhány idevágó tulajdonságát lehetetlen föl nem említeni. Ilyen a könnyenhevülés, mérsékelt kitartás, a gyors változatosság szeretete, a felületesség, a szórakozottság, az utánzásra való hajlam, a képzelet uralma. Minthogy e sajátságok, vonások az ifjúkorral járnak, az iskolának alkalmazkodnia kell bizonyos mértékben hozzájuk, vagyis olyképen kell kifejtenie tevékenységét, hogy amennyiben ama vonások hátráltatnák az iskolai munkát és kockáztatnák ennek eredményét, a hirtelen és durva elnyomásuk helyett a megfelelő eszközök és módok alkalmazásával a minimumra csökkentse gátló és zavaró hatásukat. Sajnos, hogy a mi viszonyaink között, amikor gyakran 60-nál több tanuló szorong egy teremben, alig lehet kilátásunk arra, hogy helyes eszközöket és módokat találjunk és alkalmazhassunk. Ennek a következménye, hogy amaz az ifjúkor természetében rejlő vonások a természetes visszafejlődés helyett egyre erősödnek s még akkor is működnek és hatnak, amikor már el kellett volna tünniök vagy legalább is intenzitásuknak csökkenniök. Az ifjúkor későbbi folyamán a felületesség már könnyelműségbe csap át, a szórakozottság figyelmetlenséggé válik, a mérsékelt kitartás hanyagsá-

got teremt, a változatosság szeretete kapkodássá lesz, a képzelet uralmának állandósága az ismeretek biztosságát és alaposságát, illetve megszilárdulását gátolja, az utánzásra való hajlam észnélküli majmolásra vezet. E vonások későbbi jelentkezéseikben már nem oly *kedvesek*, mint mondani szokták, hanem durvák s idestova hibák gyanánt tünnek fel. Világos, hogy ekkor az iskolai munka sem alkalmazkodhatik hozzájuk, mert az iskolának elvégre nem lehet feladata a gyengeségek ápolása és fejlesztése. Kénytelen erélyesen föllépni e gyengeségekké vált s eleinte természeteseknek talált tulajdonságok ellen. Ebből származnak azok az összeütközések az ifjúság és az iskola között, amelyeknek különösen az iskolaév végén jelentkeznek a szomorú következményei. Az ifjú ugyanis nem akarja magát alávetni a másik rendelkezéseinek, részben azért, mert még mindig azt hiszi, amit kis gyermekkorában, t. i., hogy ő a világ középpontja. Az összeütközés szomorú következményeiért a felelősséget ő is, más is az iskolára hárítja és lassankint szokássá válik, hogy valahányszor összeütközés fordul elő, mindenki mindenütt, mindig és minden körülmények között az iskolában keresi és találja ezeknek az okát; az ifjúság lelkében pedig gyökeret ver az a meggyőződés, hogy nem is kell ama vonásokat, hajlamokat leküzdeni. Pedig le kell! Mert igaz, hogy ezeknek a gyökere az ifjúság természetében van, mindamellett az ifjú fejlődésével el kell veszteniök kizárólagos uralmukat: épen ebben áll a fejlődés. Hogy az ifjúságban van erő e hajlamok föltétlen uralmának korlátozására és hogy az ifjúság maga is tudja, hogy e korlátozás szükséges, bizonyítja az a körülmény, hogy épen középiskolai életének kezdetén, amikor tehát még kevés belátással rendelkezik, nyilvánvalóan él benne az a törekvés, hogy hajlamait alárendelje az iskolai élet szükségszerű követelményeinek. Később, amikor az iskolán kívüli társas érintkezés közben szerzett tapasztalatai alapján s önérzetének túltengése következtében az iskola iránti tisztelete csökken, hajlamai, megszabadulva a bilincsektől, ismét visszanyerik — a külső segítség következtében is — uralmukat. Mindama vonások, hajlamok, amelyek nagyon is rászorulnak a vezetésre és fékentartásra, függetlenítik magukat minden vezetéstől, egyre féktelenebbekké lesznek, olyannyira, hogy az iskola a legnagyobb erőfeszítéssel is alig tudja az ifjúságot ezeknek a legyőzésére birni. Az iskola így akaratán kívül abba a helyzetbe kerül, hogy noha eredetileg alkalmazkodni akart (és alkalmazkodott is) az ifjúság természetéhez, kénytelen ennek kinövései ellen fellépni s bár hajlandó az ifjúságot mentesíteni a felelősségre vonás alól mindazon, a kellő határokon túl nem menő cselekedeteiben, amelyeknek motivuma az ifjúság lelki mivoltában keresendő, mégsem engedheti meg, hogy az ifjú természet vezető szerepet kívánjon olyan dolgokban, amelyekben a tapasztalást s a higgadt megfontoltságot illeti a vezérség.

III.

Az ifjúság mivoltában gyökerező tulajdonságok az iskola és növendéke közti viszonyt nem zavarják meg tartósan mindaddig, amíg a tanulók külső hatások alá nem kerülnek vagy míg e hatások nem kerekednek az iskola fölé. A külső hatások legtöbbször nemcsak az alapvonások helytelen irányú fejlődését segítik elő, hanem egészen új sajátságokat teremtenek meg az ifjúság lelkében, amelyek az ifjak egyéni életében nem járnak komoly következményekkel; mivel itt a cselekvést rögtön követi a felelősségrevonás, az ifjú óvakodik attól, hogy emez újabb lelkierkölcsi szerzemények gyors érvényesülését előmozdítsa, míg az iskolai társaséletben a felelősség alól való kibúvásnak számtalan útja-módja van, amiért is nem nagyon óvatos.

E külső hatások nyomában a felelősségérzet fokozatos csökkenése jár. Az ifjúság t. i. gondolatában a felelősséget részben áthárítja ama külső hatásokra, amelyek alól nem tudja vagy nem akarja magát kivonni, sőt bizonyos tekintetben számít is eme külső tényezők támogatására — alkalomadtán, összeütközések esetén. (Ha az összeütközés valóban bekövetkezik, kénytelen tapasztalni, hogy hangos támogatásban esetleg van része, de a felelősséget egyedül ő viseli, neki kell elszenvedni cselekedetének következményeit. Ebbe bele is törődik, mert nem tudja, hogy a felelősség anyagi szempontból megosztható, de erkölcsileg mindegyik részes a maga egészében tartozik viselni.)

A tapasztalat bizonyítja, hogy az ifjúság a külső hatások egész légiója alatt áll. Nem tudván ellenállani, átadja magát, meghódol nekik s ez által oly változáson megy keresztül, amely az ő mivoltát igen közelről érinti. E külső hatások némelyikét nem is ismeri, oly észrevétlenül működnek, hogy igen sokszor csak eredményeikben foghatók föl.

Legismeretesebb köztük a környezet hatásai. Minden élőlény, állat és növény alájuk van vetve s nem vonhatja ki magát alóluk az ember sem, annál kevésbbé az ifjú. Míg azonban a felnőtt ember a befogadott hatásokat fejlett értelmének munkájával feldolgozza, átalakítja s valami újat formál belőlük, épen úgy, mint az iparos a nyersanyagból, addig az ujdonság és változatosság ingerétől sarkalt ifjú mohón veszi be e hatásokat, anélkül, hogy átalakításukra képes volna, sőt azt sem veszi észre, hogy e hatások sokszor durván érintik lelkét; a gyakori durvaság pedig épen úgy hat érzékeny lelkének felületére, mint az erőszakos nyomás a bőr felületére. Igy keletkezik egy olyan ifjúság, amely a környezethez idomúl egész életében, tekintet nélkül arra, hogy a környezet érdemes-e rá vagy sem.

IV.

Legállandóbb környezet, különösen eleinte, a család és otthon. Mindaz, amit az ifjú itt lát, példaadó lesz cselekedeteiben, amit hall, tanács és magyarázat lesz minden eljárásában. Vajjon tudják-e a szülők, hogy egy-egy tettük, egy-egy elejtett szavuk, mily mély nyomokat hagy gyermekük lelkében? Gondolnak-e arra, hogy egy-egy meggondolatlan nyilatkozatuk vagy támadásuk nemcsak az iskolán üt sebet, hanem rajtuk is, mert az iskola tekintélyének rombolásával az ő tekintélyük is csorbát szenved s ha az ifjú megszokja, hogy könnyelműen véleményt mondjon az iskoláról és mindenkiről, idővel szüleit sem veszi ki ez alól. Akit nem tisztel, attól nem igen tanul az ifjú, tehát az iskola munkásaira tett gúnyos megjegyzések is visszavágnak azokra, akiktől kiindultak.

Az otthon és család hatása több dologban nyilvánúl. Nemcsak rászoktatja az ifjút a meggondolatlan véleménynyilvánításra, hanem csökkentvén bene a tiszteletet, a tiszteletadásra való szíves hajlandóságot (általában a tisztességtudást) előbb az iskola, később minden iránt, egyrészt fegyelmi, másrészt tanulmányi tekintetben bizonyos lazasághoz szoktatja őt.

Semmi sincs, ami olyan erősen hatna a gyermekre és ifjúra, mint a példa, különösen a nagyobbak példája. Az utánzó hajlam oly erős benne, hogy sokszor boldogtalannak érzi magát, ha nem teheti azt, amit mások, mondjuk nagyobbak. Némely dolgoknak előtte alig van értékük, bizonyos tetteknek jelentőségük; értékessé,, jelentőssé az teszi, hogy másnál látta, más követte el. Az otthon példája is igen hatékony, még pedig azért, mert állandóan a szeme előtt lebeg, továbbá, minthogy azok cselekedeteinek a tanúja, akikhez a vonzalom vagy tisztelet érzése csatolja. A szülők tudatosan sohasem nyújtanak helytelen példát, de hányan teszik azt akaratlanul. Az apró, esetleg nagyobb kötelességmulasztások bármily téren, a társadalmi kívánalmaknak fölbecsülése az erkölcsi követelmények rovására, a tanuló iskolai mulasztásainak elnézése és könnyelmű igazolása, az iskolai rendnek és fegyelmi szabályoknak semmibevevése, az élvezeteknek és szórakozásoknak keresése, mind maradandó nyomot hagynak az ifjú lelkében, amely hasonló jellegű cselekedeteknek előkészítése és elkövetése alkalmával megnyugtatást talál az otthon példáiban; ugyanis úgy gondolkodik, hogy ha olyan nagy hiba volna egyik-másik dolog, a szülők nem adnának rá példát. A példáknak hatása tehát abban nyilvánul, 1. hogy hasonló cselekedetek elkövetésére ösztönzi, 2. hogy az ifjú mentségül hívja bizonyos, maga által még helyteleneknek tartott cselekedeteiben, végül megváltoztatja erkölcsi fogalmainak egy csoportját. Az ifjú tehát letér az értelmi és erkölcsi fejlődés helyes útjáról s mindaz, aminek helyességét és felsőbbségét elismerte előbb, most leküzd-

hetetlen és gyűlöletes akadály gyanánt tünik fel előtte. Ha már előbb is követett el helytelenséget, amikor még be tudta és be akarta látni a helyes és helytelen közti különbséget, mennyivel inkább és mennyivel gyakrabban ütközik bele „szabadságának korlátaiba", ha eme különbség tudata elhomályosúl benne.

Az otthon azonban nemcsak példájával hat, hanem as iskola felől táplált véleményének hangoztatásával is. Társas érintkezésünk lehetősége — köztudomás szerint — arra a szokásra van alapítva, hogy embertársaink felől táplált kedvezőtlen felfogásunk nyilvánításában bizonyos óvatosságot tanusítunk. Hogy helyes vagy helytelen ez a szokás, nem tartozik ide. Csak az a különös, hogy míg mindenütt e szokásnak hódolnak, addig az iskolával szemben nem élnek ezzel az óvatossággal, sőt a legegyénibb és legegyoldalúbb véleménynek is rögtön és hangosan kifejezést adnak. Ennek a véleménynyilvánításnak jogosultságáról eltérők lehetnek a nézetek, de következményéről csak egyet mondhatunk, t. i. azt, hogy alaposan megbénítja az iskola munkáját. Az iskola ugyanis tetemesen megrövidül általa, elvesztvén tekintélyét és hatását; így pedig csak félmunkát végezhet. Általa az ifjúság lelkében is változás áll be. Természeténél fogva különben is hajlandó lévén a felületes szemléletre és ítéletre, nem cáfolja meg a hallott véleményeket, sőt bizonyos jóleső érzéssel áll azok táborába, akik az iskolát szidalmazzák. Csak felületesen és pillanatnyi hangulatai szerint fogadja be a középiskola munkáját. A hangulatok háttérbe szorítják mindama képzeteit, fogalmait, amelyeket addig szerzett az iskoláról, ennek munkájáról, az ő kötelességeiről. Csakhamar űrt érez az iskola és önmaga közt s a helyett, hogy résztvenne az iskola munkájában, azt gátolni törekszik, hol öntudatosan, hol öntudatlanúl. Eleinte passiv, később activ resistentiára adja magát, mind fegyelmi, mind tanulmányi tekintetben. Az iskola tehát nem végezheti zavartalanúl a munkáját, míg az ellenállást le nem győzi. Ennek következtében energiájának jelentékeny részét az ellenállás leküzdésére kell fordítani s csak ami ezen felül fennmarad, szentelheti voltaképeni feladatának. Részben erre kell visszavezetni az iskolai munka bizonyos fokú eredménytelenségét. Mindenki természetesnek tartja, hogy bármely erő akkor fejthet ki teljes hatást, ha ellenállásra nem akad; de azért az iskolától mégis azt követelik, hogy ugyanakkora hatást érjen el, mintha nem volnának akadályok az útjában. Az akadályok elhárításában igen kevés segitségben van része: az otthon nem nagyon erőlteti meg magát, ahol azonban támogatja az iskolát, ott nem marad el az eredmény.

Még az ifjú önérzetének dédelgetése jár hátránnyal az iskolára nézve. Becses dolog az önérzet, ha mindenben megnyilvánul, de az, amely csak akkor jelentkezik, amikor felelősségre vonják az „önérzet" birtokosát, semmi becsülést és kiméletet nem érdemel. Hányan vannak a túl-

tengő önérzet pártfogói és istápolói között, akik elismerő szavukkal és mosolyukkal mintegy felbátorítják az ifjút arra, hogy máskor is „vágják ki" magukat. Pedig az igazmondás is a becsülethez és önérzethez tartozik.

Voltaképen nem az otthon hibájául, hanem a körülmények okozatának kell tartanunk, hogy az otthon általában nem érdeklődik eléggé az iskola munkája és a gyermek iskolai munkája iránt.*) A körülményeknél fogva a legtöbb szülőnek nincs ideje vagy kedve a gyermek munkáját figyelemmel kísérni, nemcsak ellenőrző módon, hanem odaadó érdeklődést mutatva. Eltekintve attól, hogy ez által az szülőnek is módjában volna ismereteit bővíteni, esetleg fölfrissíteni, a tanulóra nézve megbecsülhetetlen haszonnal járna, mert munkája először is olyan ellenőrzés alá jutna, amely a szeretettel teljes nyilvánulás következtében ment volna minden ridegségtől (amelyet tehát könnyen eltűrne a gyermek és ifjú), másodszor a szülőknek állandó érdeklődése vagy fölkeltené vagy megerősítené a gyermekben azt a hitet, hogy az iskolai ismeretek elsajátítása, az iskolai nevelés elfogadása minden emberre, tehát reá nézve is hasznos: végeredményében a tanulót nagyobb tevékenységre buzdítaná és helyesebb viselkedésre szoktatná. Sajnos, hogy a mi társadalmi és megélhetési viszonyaink sokszor egyenesen lehetetlenné teszik az otthonnak, illetve a szülőknek ebbeli jótékony közreműködését. A szülők érdeklődésének hiánya azonban nemcsak az említett eredmények elmaradását okozza, hanem azzal a pozitiv következménnyel is jár, hogy a tanuló hozzászokik egy különös gondolathoz, t. i. ő voltaképen csak a bizonyítvány megszerzéséért jár iskolába. Tehát csak annyit dolgozik, amennyivel ezt az eredményt eléri és minthogy sokszor nem találja el azt a munkamennyiséget, amellyel még elérheti, igen gyakran kudarcot vall, ezt a kudarcot aztán az iskola elnézésével szeretné elhárítani.

Nagy elfogultságra vallana azt állítani, hogy az otthon nincs nemesítő hatással. Kétségtelen, hogy amennyiben tudatos valamely cselekedete, megfelel ama kívánalomnak, hogy a család és az iskola egészítsék ki egymás munkáját. A szülő ebbeli munkájának meg is van a kívánt eredménye. A gyermek megszokja, hogy az iskolát tiszteletben tartsa, ha szüleitől ezt látja; lassankint belátja, hogy amit az iskola s az iskolai törvények követelnek, nem lehetetlenség, ha szüleitől is ezt hallja. A kötelességről és a kötelességérzetről is helyes fogalmai lesznek, ha otthonában is ilyenek uralkodnak. Az élet örömeinek keresésében helyes úton fog járni, ha szülőit is azon találja.

Az otthonban nyert irányítás igen hatékony, mert közvetlen és állandó, továbbá, mert a gyermek életének legelső éveiben nyert útmuta-

*) Legföljebb a bizonyítvány szempontjából.

tásra, illetve nevelésre támaszkodik. Az első útmutatást a család adja meg, a későbbiekben pedig segítenie kell az iskolát, úgy, ahogyan ideje, módja és tehetsége van rá. Igy nem lesz, illetve megszűnik a súrlódás a család és iskola között, a kettőnek érintkezési felületei nem lesznek érdesek. A létrejövő összhang a gyermek lelkében is harmóniát fog teremteni s az iskola nem lesz az a terület, amelyen a keserűségek forrása fakad az otthon számára, viszont az otthon nem lesz az a zátony, melyen az iskolai munka hajótörést szenved, sem az a menedék, ahol az ifjú a kötelességteljesítés elől elrejtőzhetik.

V.

Az otthon befolyásán kívül még az ú. n. külső világ hat irányítólag az ifjúság lelkületére. E hatás igen veszedelmes lehet. Mert az otthon bármily irányban hat, az eredményről, amely őt is igen közelről érinti, hamarosan s közvetlenül meggyőződhetik s ha azt tapasztlja, hogy irányítása nem jó úton halad, a saját jól felfogott érdekében megszünteti és ellensúlyozni iparkodik helytelennek bizonyúlt tevékenységét. Különben is az otthon érzi a felelősséget. Ellenben az otthonon (és iskolán) kívül eső világnek, melyet röviden külső világnak nevezhetünk, bármely tényezője (társaság, sajtó, szinház, „mozi", közélet, utca, korszellem) jóformán semmit sem gondol a következményekkel, amelyekért nem is lehet őket személyileg felelősségre vonni. A külső világ sok tényezőjének gyakran nyilvánuló sokféle hatása gyúrja át az ifjú lelkét. Sajnos, hogy ez az átalakulás jobbára kellemetlen, sőt ártalmas következményekkel jár az ifjúra és közvetlen környezetére nézve. Vannak tényezők, amelyeknek működésében az ifjú csak a rosszat látja és tartja meg belőle. Nem képes felfogni pl., hogy a dohányzás az ő szervezetének különösen ártalmas, de mivel másokat lát e szenvedélynek hódolni, ő is részt kér belőle, abban a naiv hitben, hogy ő is felnőtt ember lesz, mihelyt őket utánozza.

Vizsgáljuk meg, hogy a felsorolt tényezők hatása miképen jelentkezik, mennyiben alakítja át az ifjú lelkét és végül azt, hogy az iskolára tolt hibák s az ebből származó bajok mily összefüggésben vannak az ifjúság lelki metamorfózisával.

Már az otthon befolyásának elemzésénél szó volt arról, hogy példaadásával és véleménynyilvánításával tereli az ifjú gondolkozását részben helyes, részben helytelen irányba. Ugyanebben a két formában nyilvánul a külvilág hatása. Ebben tehát megegyeznek, de sok tekintetben el is térnek egymástól. A külvilág példái gyakoribbak és ami lényeges, változatosabbak, tehát az ifjú lelkének igen jólesők. A család példaadását mindíg vissza lehet vezetni egy határozott személyre, aki számadásra vonható. Míg a külső világban legtöbbször képtelenek vagyunk megjelölni

határozottan a példaadót, mert nemcsak a példa, hanem a példaadó is sok, akik eltünnek a tömegben.

A példa erkölcsi hatása főképen az ifjú felelősségérzetének csökkentésében áll. Valahányszor az ember példát lát maga előtt, ez inger gyanánt lép fel elhatározásában. Az előbbi példa erősíti az utóbbi erejét; később már nincs is szükség valóságos példára, mert a követett példák képzete is elegendő arra, hogy cselekedetre birjon. Amint már említettem, a külső világ hatása, tehát a példaadásban nyilvánuló is, komolyabb és állandóbb következményekkel jár, mint az otthoné, ez tudatosabb, ennélfogva óvatosabb és így nem zárja ki az orvoslás lehetőségét, amaz öntudatlan és meggondolatlan.

A külvilág véleménynyilvánítása, ha tárgyban és módban egyezik is az otthon itéletmondásával, elüt tőle a jelentkezési terület nagyságát illetőleg. A családi körben elhangzó vélemények zárt területen jutnak kifejezésre, legtöbbnyire ott is maradnak, legfeljebb az ifjú megváltozott érzés- és gondolatvilága árulja el a figyelmes szemlélőnek a vélemények valószínű tartalmát. A külső világ nézete már közvéleményszámba megy. Az ifjú nem tud előle menekülni, még ha akar is, szubjektiv felfogása, hangulata meg sokszor épen kedvessé teszi a véleményt, szívesen hallgatja, különösen ha az iskolát támadja. Mindenütt találkozik vele, akárhavá megy s egyáltalában nem csoda, ha nem kutatja annak igazságát, csak elfogadja minden gondolkozás nélkül. Hogy ez által mit árt magának, arra nem gondol.

A különféle tényezők minden egyes hatásának behatóbb jellemzése túlságosan széttolná a jelen értekezés keretét, amiért is csak néhány szóval terjeszkedem ki rájuk. Az elsoroltak mindegyikével érintkezésbe jut az ifjú. Némelyiket (társaság, szinház, mozi, ujság) ő maga keresi fel esetleg hozzátartozói társaságában, tehát volna alkalma a kikerülésükre, másokat (utca) nem kerülhet el vagy ki (korszellem, közélet). Hogy jó hatással is vannak és lehetnének az ifjúra, kétségtelen. A társaság pl. a szükséges társadalmi érintkezés simaságát oltja belé, határozott föllépésre szoktatja, de az erkölcsi felületességet is, meg a külsőségek nagyrabecsülését is beléneveli. A szinház, mozi, mindenesetre tágítja látókörét, ismereteit gyarapítja, nemes érzelmeit is ápolhatja és gazdagíthatja, ellenben képzeletét izgathatja és sokszor az erkölcsi lazaságot is meggyökereztetni benne. Az ujság hatásáról sokat lehetne beszélni. Az ifjú tanulhat belőle, sok dologról szerezhet ismeretet és tudomást, noha akárhányszor fölületeset és egyoldalút; ujságolvasás által hozzászokik, hogy érdeklődjék a mindnyájunkat érintő közélet eseményei iránt; némileg a tettek megbirálására, az események megítélésére is megtanítja az ifjút, de a tárgyilagosságra való törekvést háttérbe szorítja benne, az igazmondás erényét pedig egyáltalában nem kedvelteti meg vele. Egyik-másik lapnak mételyező ha-

tása nem ismeretlen jelenség. Van azonban a sajtónak olyan hatása, amely igen közelről érdekli az iskolát, közvetlenül érinti az iskola munkáját, az ifjúság életét, tevékenységét és magaviseletét.

Már az előzőkben szó volt arról az összeütközésről, amely az iskola és ifjúsága közt adódik elő alkalomadtán. Az összeütközésről igen sokszor tudomást vesznek az ujságok. Az talán még nem volna nagy baj, hogy a lapok a nyilvánosság elé terjesztik (bár erre semmi szükség sincs), végzetes hiba azonban, hogy a dolog leírását oly megjegyzésekkel kisérik, legtöbbször a tények ismerete nélkül, amelyek sértik az iskolát, akár magát az intézményt, akár az intézmény megtestesítőit. Végzetes azért, mert lerombolják az ifjúságban az iskola iránti tiszteletet. Az ifjúság fékezésre és vezetésre szorul, minthogy a korlátlan szabadságra egyáltalán nem érett meg. Az ifjúság fékezésére és vezetésére az iskola hivatott. Ha akárhogyan megbénítják az iskolát, miképen tudja hivatását betölteni. Fék és vezetés nélkül az ifjúság kiforratlan természete fölszabadul s ahelyett, hogy mind tudásban, mind fegyelmezettségben fejlődnék, féktelenségében még azt is elfelejti, mi a helyes és mi a helytelen, mi szabd és mi tilos. Ha az ifjúság nem számíthatna titkos és nyilt pártfogókra, ha hibázik, óvakodnék visszatetsző dolgokat elkövetni. De miért óvakodjék, mikor a legnyilvánvalóbb kihágásaiban is akadnak hangosszavú barátai, akik *minden körülmények közt* őt pártolják. Az igazságot tiszteljük, de az egyéni vagy pártvélemény még nem okvetlenül igazság. Az ifjúság hibáinak ilyetén legyezgetése magára az ifjúságra nézve a legártalmasabb.

Részben a sajtó révén, részben a társas érintkezés által értesül az ifjúság a közélet jelenségeiről, szívja be a korszellemet. Amint a tenger tiszta hullámai üdítőleg hatnak a testre, a tiszta levegő éltetőleg a szervezetre s ezért szívesen keresi föl az ember a tengert s a jólevegőjű vidéket: úgy a tiszta közélet s az egészséges korszellem is a legjótékonyabb befolyást gyakorolná az emberekre s az ifjúságra. Közéletünk jelenségei nem nyújtanak valami fenséges látványt, a korszellem kinövései is sok boldogtalanságnak okozói. Az előbbiekből azt láthatja az ifjúság, hogy nem a becsületes munka vezet sikerre s nem a becsületes jellem kap babért, az utóbbi a többek között a pénz bálványozását ajánlja neki s mintegy a fülébe súgja folytonosan: mindent a pénzért, amely mindent nyújt és mindent eltakar. Az iskolának volna a hivatása az ifjúságot a közélet jelenségeinek kiváncsi s csodáló szemlélésétől visszatartani, vagy ha már meglátta, a bennök rejlő tanulságot elébe tárni. Az iskola feladata volna a korszellem kinövései ellen hadakozni s tőlük az ifjúságot megóvni. De hogyan teljesítse a hivatását és végezze feladatát, mikor elvették tőle ezeknek a lehetőségét.

Ha a külvilág hatását a maga egészében és együttességében szem-

léljük, szomorúan esik nemcsak az eredmények látása, hanem annak a bevallása is, hogy az iskola a külső hatások intenzitása miatt tehetetlen ezeknek elhárításában. A tanuló ifjúság, bár belátásának növekednie kell, elszokik a következmények mérlegelésétől, cselekedetei előtt nem gondolkodik eleget, mintegy rábízza másokra. A következményekkel nem törődik, nem is szerez róluk tudomáste. Ha igen, az esetleges kellemetlen következmények okát sem önmagában, sem a példaadóban nem keresi, hanm valami más körülményben találja, mert ebben akarja látni. Értelmi működése ilyenkor elsősorban arra szorítkozik, hogy az alkalmatlan képzeteket kiűzhesse a tudatából. Itéletei, következtetései elvesztik a szilárd és biztos alapot s a hangulatok ingoványos talaján botorkálnak a képzelet csábításaira hallgatva. A belátás háttérbe szorításával kapcsolatban az akaraterő gyöngülése jár. A felelősségérzet hanyatlása is előbb-utóbb elkövetkezik és ez nem is tünik föl előtte nagy bajnak, annál kevésbbé, mert kényelemszeretetének kielégítését segíti elő. Kötelességérzete egyre csökken, a kötelesség elmulasztása rendszeressé lesz. Uj diákerények születnek, ilyenek pl. a tisztességtudás hiánya s a tiszteletlenség, amelyben a bátorságnk, a fegyelmezetlenség, amelyben az önérzetnek körvonalait látja az ifjúság. Az engedetlenségről jobb hallgatni.

Ki felelős mindezért?

Ilyen gyöngébb akaratú és mérsékeltebb belátású ifjúsággal kell a középiskolának foglalkoznia. A külvilág hatásai alatt megváltozott ifjúság nehéz terheket rak az iskola vállaira. Mindaz a haladás, amelyet az iskola tett, pl. a módszert s a külsőségeket illetőleg, elenyészik az említett nehézségek miatt. Szebbek az épületek, tágasabbak a termek, világosabbak a folyosók, jobbak a taneszközök; eltűntek az ódon épületek, a kis termek, a homályos folyosók, a tökéletlen taneszközök: de eltűnt az az ifjúság is, amely lelki erényeivel bőségesen kárpótolta az iskolát a külsőségekben nyilvánuló fogyatékosságokért.

VI.

Az említett s az iskolán kívül működő erők hatása mellett még egyről kell megemlékeznünk, amellyel az iskola falain belül találkozunk ugyan, de nem tartozván az iskolai munkához, az iskolától külön álló tényezőnek kell tekintenünk. Ez az iskolai tömegélet hatása. Köztudomású, hogy az egyén lelke más, mihelyt a tömegbe kerül. Bátrabb lesz, s amit nem mert volna megtenni egyedül, megteszi a tömegben. Értelme háttérbe szorul, ennélfogva nem az ész a fő kormányzó erő, hanem a tömeg gyengeségeinek dédelgetése és a tömegnek való hízelgés. Az iskolában a tanulók mindaddig, amíg féken tartatnak, rendezettebb közösséget, mondjuk iskolai társadalmat alkotnak. De ha a fék lazul, a társada-

lom tömeggé fajul, amelybe az ifjút részint saját érzelmei és vágyai, egyénisége, részint bizonyos külső tényezők meggondolatlansága csábítják. Érzelmei és vágyai ugyanis, ha társakra találnak, érvényesülni akarnak; mihelyt sokan vannak, akikben érvényesülni akaró érzelmek és vágyak honolnak, meg van az alkalom, elérkezett az idő.

Az ifjúság szereti a változatosságot. Az egyhangúságot hamar megunja s mihelyt módja van rá, változtatni akar a megszokott helyzeten. A rendet is egyhangúnak tartja, úgyszintén azokat a korlátokat is, amelyek cselekedeteiben gátolják. Az iskolai együttes élet lehetőséget nyújt neki az egyhangúság megszűntetésére; egyedül nem vállalkozik erre a merész feladatra, de ha kilátása van rá, hogy a nagy csoportban elrejtőzhetik a következmények elől, hozzáfog. Kitörő érzelmei és vágyai másokéit is kitörésre birják: már nincs társadalom, csak tömeg.

Ha a tömeg indulatai kitörnek, csak kevesen tudják megőrizni akaraterejüket oly mértékben, hogy azonnal el tudják folytani érzelmeiket s ha sikerül is, társaikra semmi hatással sincsenek s vagy félre kell állniok, vagy a tömeggel együtt haladniok. Ez minden tömegre áll.

Az utcai tömegek csak alkalomszerű képződmények, az iskolai tömegek azonban állandó alakulatokká lennének, ha az iskola el nem nyomná őket. Az iskola azért sem tűrheti a tömegérzelmek uralmát, mert veszélyezteti amaz érdekeket, amelyeknek szolgálatában áll. Tehát elnyomásukra törekszik több-kevesebb (inkább kevesebb) sikerrel, aminek következtében a tömeg ellenállásra talál az iskolában. Az ellenállás különbözik attól, amelyet a hatalom fejt ki az utcai tömegekkel szemben. Amikor a hatalom az utcai tömegek időszakos kitöréseit el akarja fojtani, minden eszközt felhasználhat, az iskola azonban kénytelen megválogatni az eszközöket. Eszközei nem lehetnek erőszakosak és ezért sokszor hatástalanok. De más az utcai tömegélet hatása és más az iskolaié. Amannak kitörései — elfojtásuk után — lecsendesednek s időben egymástól távol esvén, egymás erősítésére nem alkalmasak; az előbbire való visszaemlékezés inkább a végzetes következményekre, a tömeg bűnhődésére irányul, ennélfogva a tömegindulatok mérséklésére vezet. Bizonyos időkben pedig, amikor a tömeg életnyilvánulásai békésebbek és csendesebbek és átjárják a közélet számos mezőjét, a tömeg megfelelő enyhébb eszközökkel könnyen irányítható. Az iskolai tömegélet jelenségei nem oly erőszakosak, de folytonosak vagy legalább is egymással összefüggők, kapcsolatban vannak egymással, egymást erősítik s ha nem is hatnak ki nagy területre, mert többnyire egy iskola körén belül maradnak, de a körön belül a következő idők hosszú folyamán át éreztetik hatásukat. E jelenségeket nem elég elfojtani. Megelőzéssel és állandó felügyelettel kell tehát az iskolai társadalmat megóvni attól, hogy tömeggé váljék. Igen, de ez korlátozza azt a szabadságot, amellyel élni

ugyan nem tud az ifjúság, de akar minden áron. S ha emancipálni tudja magát a korlátok átugrásával — amire buzdítják s amelyben segítik őt a már említett iskolán kívüli erők — bizonyos büszkeséget érez, mintha valami hőstettet vitt volna véghez. Ez a lelki jelenség az utolsó mozzanata az ifjú tudatos működésének s átmenet a tömegéletre.

Örvendetes jelenség mindamellett, hogy az ifjúság a maga egészében hajlandó magát alávetni az említett korlátozásnak, minthogy tudatában van a tömegélet elfajulásával járó kellemetlen következményeknek, csak az a baj, hogy egyesek kihívó magaviseletében levő izgató anyag, mint az élesztő, földuzzasztja az ifjúságnak úgynevezett önérzetét s a duzzadó önérzetű ifjúság nem iparkodik amaz érzelmeit elnyomni, amelyek könnyen összeütközésre és kitörésre vezethetnek. Az iskolának tehát az volna a feladata, hogy az ilyen *egyesekre* kényszerzubbonyt adjon, azonban az iskola támadói és bírálói az egyéniség tiszteletbentartásának és fejlesztésének hangzatos jelszavával védelmükbe veszik az iskolai társadalom harmóniáját és békéjét veszélyeztető egyéniség-birtokosokat s ez által a maguk érdekében talán nagy sikerrel, de a köz érdekében mindenesetre kis vagy semmi haszonnal (esetleg kárral) siettetik az iskolai társadalom cukortartalmának tömegalkohollá való forrását.

A tömegbe sodort ifjú szelídebb, mint az utcai tömeg embere. Míg azonban ez idegen tárgyakat tör-zúz, s rombolása rögtön látható s ezért helyre is hozható, addig az ifjú a saját lelkének idealizmusát zúzza össze, aminek következményeit csak idők multán fogja tapasztalni, amikor már szinte lehetetlen a bajon segíteni. Épen ezért az iskolának nemcsak joga, hanem kötelessége is az ifjúság érdekében mindazokat az eszközöket alkalmazni, amelyekkel ezt a bajt csírájában elfojthatja. Bár ezek az eszközök magukban kicsinyesek és jelentéktelenek, de egyetemes hatásukban nagyok és fontosak. Az első tekintetre talán fölöslegeseknek látszanak, de mélyebb vizsgálódás és tartósabb használat után szükségeseknek bizonyulnak. Bizonyára nem érdemlik meg, hogy bárki is kigúnyolja őket, illetve bennök az iskolát és ennek vezetőit. Vannak egyszerű és természetes gyógyszerek, amelyek hatékonyabbak a legkomplikáltabb és legdrágább készítményeknél.

A tömegélet hatása az ifjúságra egészben véve abban áll, hogy a tömeg jellemének vonásai, szokásai átültetődnek az egyén lelkébe. A tömegfelelőtlenség egyéni felelőtlenséget, a tömeg erőszakossága pedig durvaságot teremt, az értelmi tevékenység szünetelése az egyén gondolkodását szorítja háttérbe és a lelki-testi életben az érzelmek és vágyak uralmát kizárólagossá teszi. Ebbeli hatását az iskola ellenállása gyengíti. Minél nagyobb ellenállást bir az iskola kifejteni, annál csekélyebb a tömegélet befolyása. És minthogy az ellenállás nagysága egyenes arányban nő és fogy az iskola erejével és tekintélyével, nagyot vét-

kezik az ifjúsággal szemben, aki az iskolát gyöngíti. Oly sebet ejt az ifjúság lelkén, amely nehezen gyógyul s nemcsak iskolai életében teszi többé-kevésbbé hasznos munkára képtelenné, hanem a későbbi idők folyamán is.

VII.

Láttuk azokat a külső erőket, amelyeknek szerepük van az ifjúság lelkének formálásában. Természetesen, főkép ama működésükre voltam tekintettel, amely az ifjúságot szembeállítja az iskolával, míg az iskolai munkával egy irányban haladó párhuzamos tevékenységükre kevesebb figyelmet fordítottam, mert az volt a célom, hogy feltárjam ama nehézségeket, amelyekkel az iskolának meg kell küzdeni s amelyek az ifjúság magatartásában jutnak kifejezésre. Láttuk, hogy a működő erők miképen állítanak válaszfalat az iskola és ifjúsága közé. Működésük következményeit érzi az ifjúság, érzi az iskola, még pedig állandóan, a felelősséget viseli megint az ifjúság (az iskola előtt) és az iskola (a nagyvilág előtt), de legritkábban és legkevésbbé azok, akiktől kiindulnak a hatások és akik elsősorban tartoznának felelősséggel. Az ifjúság tudatában van, hogy már kinőtt abból a gyermekkorból, amelyben még nem volt felelős tetteiért s amelyre alig, vagy semmit sem emlékszik. Miért akarják némely tényezők mindenáron, hogy az ifjúság felelősségérzet tekintetében visszaessék ebbe a gyermekkorba?

Dr. Zimányi Dániel.

I.

Az intézet állapota.

Tanári testület.

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
1	**Himpfner Béla,** kir. igazgató, Szolgálati éveinek száma: 32.	—	német V. a.	3
2	**Andor Tivadar,** rendes tanár, okl. tornatanító, a Magyarországi Tornatanítók Egyletének alelnöke. Szolgálati éveinek száma: 33.	—	mennyiségtan I. b., II. b., IV. a., V. a. és V. b.	17
3	**Baumgartner Alajos,** rendes tanár, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület igazg. tagja. Szolgálati éveinek száma: 24.	—	mennyiségtan I. a., II. a., III. a., VII. a., VII. b.	17
4	**Bogoeviciu Gy. Ghenadie,** gör. kel. román hitoktató.	—	gör. kel. hittan.	2
5	**Bujdosó József,** rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 4.	II. a.	latin, magyar, szépírás II. a., történelem VI.	15
6	**Dr. Csiba Ferenc,** r. kath. hitoktató.	—	róm. kath. hittan I—VIII.	22
7	**Dunay Zoltán,** rendes tanár, a természettani szertár őre, Szolgálati éveinek száma: 16.	—	természettan VII. a. b. és VIII. a. b.	16

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanitott	Heti óra-szám
8	**Dr. Edelstein Bertalan,** izr. hitoktató.	—	izr. hittan V—VIII.	4
9	**Hadas Gyula,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 5.	II. b.	latin II. b., magyar II. b. és a IV. a. Szabadságon 1913. május 1.-óta.	15
10	**Haypál Benő,** h. tornatanár.	—	testgyak. I. a., I. b., II. a., I—VIII. játék délutánok.	—
11	**Dr. Hornyánszky Gyula,** egyetemi m. tanár, a M. Tud. Akad. lev. tagja, a Magyar Társadalomtudományi Társaság titkára, a Budapesti Philologiai Társaság első titkára, a Philosophia Társaság választm. tagja, az Országos Középisk. Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Felsőoktatásügyi Egyesület titkára, az Országos Szabadoktatási Tanács tagja. Szolgálati éveinek száma: 18.	V. b.	latin V. és VI., görög V.	16
12	**Józan Miklós,** unit. hitoktató.	—	unit. hittan.	1
13	**Dr. Kiss Arnold,** főrabbi, izr. hitoktató.	—	izr. hittan I—IV.	4
14	**Kőszegfalvi Endre,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 4.	—	mennyiségtan III. b., IV. b., VI., VII. a., VIII. b., rajzoló mértan II. b.	17
15	**Dr Lasz Samu,** rendes tanár, a természetrajzi és a vegytani szertár őre, a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Adria-Egyesület választmányainak s a Magyarhoni Földt. Társulat Barlangkutató Bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma: 28.	—	természetrajz II. a., V. a., V. b. és VI., földrajz III. b.	15
16	**Dr. Madzsar Imre,** rendes tanár, a tört. földrajzi szertár, a régiség és éremtár őre; a Magyar Történelmi Társulat és az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület vál. tagja. Szolgálati éveinek száma: 13.	V. a.	latin, történelem V. a., történelem III. a. és III. b. A második félévben szabadságon volt.	15

Sor szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztályfőnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óraszám
17	**Dr. Mohr Győző,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 10.	II. b.	latin, magyar II. b., magyar IV. a. 1913. május 1-étől.	15
18	**Nedelykovics Velimir,** gör. kel. szerb főesperes, hitoktató.	—	gör. kel. szerb hittan.	2
19	**Dr. Papp Ferenc,** rendes tanár, a Budapesti Philologiai Társaságnak második titkára. Szolgálati éveinek száma: 16.	III. a.	magyar III. a., V. b. és VIII. b. latin III. a.	14
20	**Perényi Adolf,** rendes tanár, a class. phil. és műv. gyűjtemény őre. Az Orsz. Gyorsíró-Egyesület alelnöke. Szolgálati éveinek száma: 27.	VI.	magyar VI. német III. b., VI., VIII. a. gör.-pótló VI.	16
21	**Reissig Adolf,** rendes tanár, a rajzszertár őre, tanít szabadkézi rajzot és festést. Szolgálati éveinek száma: 33.	—	rajzoló mértan I. a., II. a., III. a., III. b., IV. a. és IV. b. gör.-pótló rajz V. a. és b., VI. o., VII. a. és b., VIII. a. és b.	22
22	**Schidella István,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 5.	IV. a.	latin IV. a., történelem IV. a., VII. b., gör.-pótló VII. a. és VII. b. A második félévben: történ. V. a.	15 18
23	**Dr. Schmidt Márton,** rendes tanár, a tanári könyvtár őre, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja, a Budapesti Tanári Kör alelnöke, tanítja az az angol nyelvet. Szolgálati éveinek száma: 24.	VIII. a. V. a.	latin VIII. a. görög VIII. a. és b. német V. b. A második félévben: latin V. a.	18 20
24	**Sebestyén János,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 5.	VIII. b.	földrajz I. b. és II. b. latin, tört. VIII. b. gör.-pótló VIII. a. és VIII. b.	16
25	**Szafka Manó,** okl. tornatanár, miniszt. megbizott testgyak.-felügyelő, a tornaszertár őre. Szolgálati éveinek száma: 30.	—	testgyakorlás I—VIII.	30

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
26	**Dr. Szalóki Róbert,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 15.	—	természetrajz I. a., II. b., IV. a. és IV. b. földrajz I. a. és III. a.	17
27	**Dr. Szende Gyula,** rendes tanár, az Orsz. Paed. Könytár és Tanszermúzeum Tanácsának kültagja, az Orsz. Középisk. Tanáregyesületnek választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma: 19.	—	történet IV. b., V. b. VII. a. és VIII. a. földrajz II. a.	15
28	**Szőke Adolf,** c. igazgató, rendes tanár, az ifj. segélyzőkör felügyelője, tandíjkezelő. Szolgálati éveinek száma: 36.	—	latin VII. b.. görög VI., VII. a. és VII. b.	15
29	**Szüts Gábor,** ág. hitv. evang. hitoktató.	—	ág. h. ev. hittan.	16
30	**Teveli Mihály,** rendes tanár, a tanári ért. jegyzője. Szolgálati éveinek száma: 21.	VII. a.	német III. a., IV. b. és VII. a. latin VII. a.	15
			A második félévben: tört. III. a., III. b.	21
31	**Ulicsák Béla,** gör. kath. hitoktató.	—	gör. kath. hittan.	4
32	**Dr. Vajda Károly,** rendes tanár, okl. tornatanító, tanítja a francia nyelvet. Szolgálati éveinek száma: 37.	I. a.	latin I. a. magyar I. a. német IV. a. szépírás I. a.	15
33	**Veress Jenő,** ref. vallástanár, theol. akad. m. tanár.	—	ref. hittan.	14
34	**Dr. Vida Sándor,** rendes tanár, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja, az ifjúsági könyvtár őre. Szolgálati éveinek száma: 14.	IV. b.	magyar IV. b. görögpótló irodalom V. bölcsészet VIII. a.	14

Sor-szám	A tanár neve és tanári minősége	Osztály-főnök	Tárgy, melyet tanított	Heti óra-szám
35	**Dr. Vladár Márton,** az egészségtan tanára.	—	egészségtan VII. a. és VII. b.	1
36	**Dr. Zimányi Dániel,** rendes tanár. Szolgálati éveinek száma: 13.	III. b.	latin III. b., IV. b. magyar III. b.	16
37	**Dr. Zimányi József,** rendes tanár, az Önképző-Kör vezetője. Szolgálati éveinek száma: 25.	VII. b.	magyar V. a., VII. a. és VII. b. német VII. b. és VIII. b.	15
38	**Zsámboki Gyula,** rendes tanár, Szolgálati éveinek száma: 31.	I. b.	magyar, latin, rajz, geom. és szépírás I. b.	15

Gyakorló tanárjelöltek:

Lányi Ernő, tanította a magyart *dr. Papp Ferenc* mellett a III. a. osztályban, a németet *Perényi Adolf* mellett.

Masznyik Zoltán, tanította a történelmet *dr. Szende Gyula* mellett a IV. b.-ben és a földrajzot *dr. Szalóki Róbert* mellett a III. a-ban.

Rendkívüli tárgyakat tanítottak:

Bodrogi Lajos, templomi karmester, a műéneket; **Reissig Adolf** a szabadkézi rajzot és a festést; **dr. Vajda Károly** a francia nyelvet; **dr. Schmidt Márton** az angol nyelvet; **Radnai Béla,** okl. gyorsírástanító, a gyorsírást; **Altenburger János,** a m. kir. Opera és a Filharm. Társaság tagja, tanította a hegedülést.

Iskolaszolgák:

Preisz Géza.
Skultéty János.
Polgár Lajos.

III.

A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1912—13-ban.

Dr. Lasz Samu: Sajtó alá rendezte *Földrajza* I. köt. 6. s II. kötetének 5. kiadását. Budapest, Lampel R. (Wodiáner F. és Fiai) R. T. kiadása. — Dr. Hankó Vilmos *„Universum"*-ának VI. kötete számára írta: *„A Déli-sark meghódítása"* c. tanulmányt illusztrációk kíséretében. — A *Julián-egyesület* (Bukovinai-, Slavoniai stb. című) nemzeti missziót teljesítő naptárai számára megírta *„A Balkán"* címmel, a félsziget geológiai, geografiai, néprajzi és közgazdasági rajzát. — Számtalan geografiai tárgyú tárcaközlemény (fölfedezések, utazások), a *„Pesti Hirlap"*-ban. Ezen lap hasábjain folytatta a *„Tudományos problémák"* c. a természettudományokat s különösen a fizkai-geografiai ismereteket népszerűsítő tárca-cyklusát. — Több földrajzi tárgyú tárcaközleménye látott napvilágot a *„Vasárnapi Ujság"*-ban és az *„Érdekes Ujság"*-ban meg a *„Neues Pester Journal"* tárcarovatában is. Irt többrendbeli — különösen természetrajzi — hivatalos birálatot.

Dr. Madzsar Imre: Felolvasást tartott *„A történettanítás reformja"* címen a Magyar Paedagogiai Társaságban; szerkesztette a *„Történeti Szemle"* elméleti rovatát és hiv. tankönyvbirálatokat írt.

Perényi Adolf: Előadásokat tartott vetítéssel az irodalom ismertetésére (Irodalmi mesék): a Szabad Lyceumban és másutt 10 előadást

Dr. Papp Ferenc: Közölte b. Kemény Zsigmond *„Élet és ábránd"* című regényét a *„Budapesti Szemle"* 1913-ik évfolyamának tíz számában, ugyanott írt Kálnoki elbeszéléseiről. A *Budapesti Szemle* 1913-ik évfolyamában megjelent *B. Kemény Zsigmond Nagyenyeden"* c. dolgozata és *„Két új folyóirat"* című bírálata. Felolvasta a Budapesti Philologiai társaságban *„B. Kemény Zsigmond Magyarkapudon"* című értekezését, kiadta az Egyetemes Philologiai Közlönyben *„B. Kemény Zsigmond ifjúkora"* c. dolgozatát s Gyulai Pál bírálatairól szóló cikkét.

Dr. Schmidt Márton előadásokat tartott a Középiskolai Tanáregyesület közgyűlésén, több cikket írt a „Tanáregyesületi Közlöny"-be.

Szüts Gábor társszerkesztője az *„Evangelikus Lap"* c. társadalmi s egyházi hetilapnak. *„Jézussal egy úton"* c. alatt négy lelkésztársával együtt egy terjedelmes kötet egyházi beszédet adott ki.

Teveli Mihály: Irt a *„Magyar Paedagogiá"*-ba könyvismertetéseket és írt szépirodalmi közleményeket.

Dr. Vajda Károly: Szakfelolvasásokat tartott és cikkeket írt a bélyeggyűjtésről (megjelentek az „Az Ujság" című napilapban).

Veress Jenő számos cikket írt a Prot. Egyh. és Isk. Lapba, mint a lap főmunkatársa. A Tolnai Világlexikona II—III. kötetébe a ref. theol. és a kisebb felekezetkről szóló cikkeket. A Theol. Szaklapba egy tanulmányt: Brit vélemény a jelenkori német theologiáról. Azonkívül több folyóiratba (Protestáns Szemle, Olajág, Nemzetközi élet) és lapba (Lelkészegyesület stb.) több cikket írt. Több egyesületben (Magyar Békeegyesület, Istenhegy Népmívelési Egyesület stb.) előadásokat tartott.

Dr. Vida Sándor: Felolvasást tartott a Középisk. Tanáregyesületben a magy. irod.-tört. tanításáról.

Dr. Zimányi Dániel pedagógiai és szociológiai cikkeket írt az *Evangelikus Lap*ba.

IV.

Végzett anyag.

Rendes tárgyak.

Vallástan.

a) *Róm. kath.* I. osztály. Az apostoli hitvallás ágazatainak fejtegetése. Az Istennek és az anyaszentegyháznak parancsolatai. A bűn, az erény és a keresztény tökéletesség. A malaszt és a malaszteszközök, úgymint a szentségek, szentelmények és az imádság. — II. oszt. Ó-szövetségi bibliai történetek. Zsidó régiségek. — III. oszt. Uj-szövetségi bibliai történetek. Palesztina földrajza. — IV. oszt. A szent helyek és eszközök. A szent cselekmények. Az egyházi év és ünnepei. — V. oszt. A vallás. Az isteni kinyilatkoztatás és a keresztény vallás. Teremtés, megváltás és megszentelés műve. Utolsó dolgok. — VI. oszt. Erkölcs, erkölcsi törvény. Erények, bűnök. Parancsolatok. — VII. oszt. A keresztény egyház terjedése, erősödése, küzdelmei, intézményei megalakulásától fogva a jelen korig, különös tekintettel Magyarországra. — VIII. oszt. Isten léte. Embertan. Vallás. Kinyilatkoztatás. Kath. egyház.

b) *Ágostai hitv. evang.* I. oszt. A Szentírás általános ismertetése, felosztása és az ó-szövetség tüzetes ismertetése; fontosabb részek olvasása és magyarázása. Énekek betanítása. — II. oszt. Az új-szövetség ismertetése. A hegyi beszéd. Jézus szenvedése, halála, feltámadása és mennybemenetele. Az apostolok levelei, különös tekintettel Pál apostol leveleire. Palaestina rövid földrajza. — III. oszt. Keresztény egyháztörténet. I. félév: Egyetemes egyháztörténet. II. félév: A magyar prot. egyház története. Énekek betanítása. — IV. oszt. mint a III. osztályban. — V. oszt. Biblia-ismertetés. Az ó- és újtestamentomi kánon tüzetes tárgyalása; megfelelő szakaszok olvasása. Israel vallástörténete. Jézus élete, Pál apostol élete. — VI. oszt. mint az V. osztályban. — VII. oszt. A magyar prot. egyház története pragmatikus alapon. — VIII. oszt. mint a VII. osztályban.

c) *Református.* I—II. osztály külön-külön hetenkint 2 óra. Az ó-szövetségi kijelentés története. — III—IV. oszt. együtt hetenkint 3 óra. Keresztyén erkölcstan. — V—VI. oszt. együtt heti 3 óra. A keresztyén egyház története a reformációtól. — VII—VIII. oszt. együtt heti 3 óra. A magyar protestáns egyház története.

d) *Görög-keleti szerb vallás.* I—II. oszt. A hitről, a hitvallás 12 ágazatának fejtegetése. — III—IV. oszt. A reményről, az imádságról általában, mint reményt gerjesztő eszközről és az Ur imádságáról, mint a többi imádságok mintájáról. — VI—VII. oszt. Bevezetés az erkölcstanba. Az erkölcstan és dogmatika közti különbség: az erkölcstannak a dogmatikától való függése.

Az erkölcstan fontossága és annak szüksége. Az erkölcstan főalapjáról. A keresztény erkölcstan jobb az emberi erkölcstannál. Isten törvényéről és annak teljesítéséről.

e) *Izraelita vallás.* Tananyag az I—II. osztályban: Mindennapi imák. Bibliafordítás: Móz. III. 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. f. Történet: Mózes halálától az exiliumig. Tankönyv: *Bernstein,* Mózes I. k. és *Mandl,* Zsidók története. Tananyag a III—IV. osztályban: Ünnepi imák. Bibliafordítás: Mózes IV. 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. f. Történet: Az exiliumtól — A második templom pusztulásáig. Tankönyv: *Mandl,* A zsidók története. *Bernstein,* Mózes IV. k. Tanár: dr. *Kiss Arnold* főrabbi. Izraelita vallás. Tananyag az V—VI. osztályban: Bibliafordítás: Ezékiel próféta 2., 3., 18., 34. és 39. fejezetei. Jeremiás 31. f. Történet: A talmud befejezésétől Maimuni Mózes haláláig. Tankönyv: A későbbi próféták szövege és Csukási-Schön *Zsidó nép és irodalom története,* II. kiadás. Tananyag a VII—VIII. osztályban: Biblia. A zsoltárkönyv 1., 3., 4., 5., 6., 8., 11., 15., 19., 23., 30., 42. 43. 50. 51. fejezetei A bibliai költészet. A zsoltárkönyv felosztása. Erkölcstana. Tanár: dr. *Edelstein Bertalan.*

Első A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Vajda* (a), *Zsámboki* (b).

Magyar nyelv. A hangtan elemei, helyesírás, értelmes olvasás. Olvasmányok alapján a mondatok megkülönböztetése, mondat és mondatrészek. Név- és igeragozás. A beszédrészek tárgyalása. Olvasmányok: Prózaiak és versek az utasítás értelmében. A versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat vonatkozással az olvasmányokra és a tanult nyelvtani anyagra.

Latin nyelv. Olvasmányok: Schola. Area. Hortus. Agricola. Pueri in schola. Remmius. Interrogationes. Septicius. Inter arma silent musae. Hoedus et lupus. Roma. Apollo. Otium. Casus tristis. Domi. Studia grammatica. De regibus Romanis. De Romulo. Fratres urbem aedificant. Sabinae raptae. Arithmethica. Ioci. Carmen Tibulli. Piscina. Res ridiculae. Tabellarius. Pompeiorum interitus. Laelius porro legit. Laudes ruris. Saturnalia. Iter Ostiense. Amphitheatrum. Thermae. Portus Ostiensis. Ludus in litore. Excursio. Tempestas. A *-gal jelzettek könyv nélkül is. — Fordítás magyarból latinra a jelzett olvasmányok alapján Nyelvtan: A névragozás a főbb nemi szabályokkal, melléknevek fokozása, számnevek, névmások, cselekvő igeragozás. Két hetenkint egy iskolai írásbeli dolgozat a tanultak alapján.

Földrajz. Tájékozás a földgömbön és térképen, térképolvasás. Földrajzi alapismeretek. — Magyarország felületének, vizeinek, éghajlatának, termékenyeinek, lakosságának és főbb helységeinek ismertetése kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával. — Térkép-vázlatok készítése.

Természetrajz. Bevezetés a tárgyak szemlélésébe. — A négy évszak. — *Az ősz:* A közönségesebb gyümölcsformák taglalása és csoportosítása. Házi állatok. — *Tél:* A legközönségesebb fenyők. Az ember lakása közelében, a mezőn és erdőn élő emlős állatok. — *Tavasz:* A Buda vidékén virító növények. Mind élő példányok alapján tárgyaltattak. Házi szárnyasok.

Számtan. A tizedes számrendszer és a római számírás. A négy számolási művelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A számok oszthatósága. A hazai pénzrendszer, a hosszúság-, súly-, terület- és ürmérték ismertetése. Időszámítás.

Rajzoló mértan. A legegyszerűbb díszítmények rajzolása alapján: A pont és az egyenes. Az egyenesek viszonylagos helyzete. A szög. A háromszögek, négyszögek és a sokszögek tulajdonságai és területük kiszámítása. A kör kerületének és területének kiszámítása. Legegyszerűbb szerkesztések. Idomok összeillősége, hasonlósága és szimmetriája.

Szépírás. Folyékony írás gyakorlása.

Tornázás. a) *Rendgyakorlatok:* Egyszerű katonai és tornászati alapgyakorlatok menetelés énekkel. b) *Szabadgyakorlatok:* Kétütemű szabadgyakorlatok német és svéd rendszerben. c) *Szertornázás:* Az osztály- és csapattornázási módszerben, a függő-, támasz-, svéd- és ugrószereken; Szaffka *„Szertornázás"* könyvének alapfokú tornakártyái alapján. d) *Játékok és versenyek:* Magyar labdajátékok szabadban, versenyrúdmászás, versenyugrás és 50 méteres versenyfutás. Korcsolyázás.

Második A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Bujdosó* (a) és *Mohr* (b).

Magyar nyelv. Az egyszerű és összetett mondat, a helyesírás szabályai. *Olvasmányok:* Prózaiak és versek az utasítás értelmében. Versek könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. (a) Az I. osztályban tanult nyelvtani részek kiegészítése. Szenvedő igeragozás. Rendhagyó igék. *Olvasmányok:* Mare, Naves longae, Piscator, Navicula, Toga virilis, Iter Roma Pompeios factum, Poetae recitatio, Sexti carmen, Vesuvii incendium, Marci mors, Domus Romana, Sextus Publio suo salutem dicit, Triclinium, Quintus, Picturae parietinae, Cenantium nomina et mores, Cicero et Milo, De Orpheo fabula, Aeneae arma, Quintus et vilicus, Publii domus, Quinti et Titi colloquium. Magyarról latinra megfelelő fejezetek. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Földrajz. Európa országai külön és összefoglalóan. Ázsia és Afrika. A tanítás térképvázlatok készítésével kapcsolatban történt.

Természetrajz. Néhány ősszel virító növény. Majmok. Tengeri emlősök. Erszényes emlősök. Madárvilág: Madarak a ház körül. Mezei madarak. Erdei madarak és vízi madarak. Csúszó-mászók. Kétéltűek. Halak. Puhatestűek. Bogarak. Lepkék. Hártyásszárnyúak. Egyenes-, recés- és kétszárnyúak. Pók. Százlábú. Rák. Földi giliszta. Pióca. A nevezetesebb fák és bokrok. Mindegyik tanuló a födeles szárnyúakból bogárgyűjteményt készített.

Számtan. Egyszerűbb számolási rövidítések. Korlátolt pontosságú szorzás és osztás. Az arányosság fogalmának fejtegetése és alkalmazása az egyszerű hármas szabályra. Százalékszámítás.

Rajzoló mértan. A kocka, hasáb, gúla, szabályos testek, henger, kúp és gömb elemzése, felületük és körhatalmuk kiszámítása. A tárgyalt testek axonometrikus rajzolása, egyszerűbb modellek elkészítése. Egyszerű geometriai díszítmények rajzolása és színezése.

Szépirás. A testtartás. A magyar-kurziv írás, főfigyelemmel az arányosság és tisztaság elvére. A német nagy- és kisbetűk.

Tornázás. a) *Rendgyakorlatok:* Menetelés közben énekkísérettel végzett katonai gyakorlatok. b) *Szabadgyakorlatok:* Négyütemű német és svédrendszerű taggyakorlatok súlyzókkal, 5 percig kitartó futás. c) *Szertornázás:* folytatólag az első osztály anyaga. d) *Játékok és versenyek:* mint az I. osztályban. Versenyfutás 60 méternyire. Korcsolyázás.

Harmadik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Papp* (a) és *Zimányi D.* (b).

Magyar nyelv. A magyar nyelvtan összefoglaló ismétlése. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok az utasítások értelmében. Költemények könyv nélkül. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. A mondattan, különösen az esetek és a rövidített mondatszerkezetek, megfelelő magyar mondatoknak latinra való fordításával. *Olvasmányok:* A Dent-féle olvasókönyvből nagyobb olvasmányok; Cornelius Neposból: Miltiades, Epaminondas, Aristides; szemelvények Phaedrus meséiből. *Könyv nélkül:* A Dent-féle könyvből a párbeszédes olvasmányok; Aristides; Phaedrus meséi. Kéthetenkint írásbeli dolgozat.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Prózai és verses olvasmányok, beszélgetések.

Történelem. A magyar nemzet története a mohácsi vészig.

Fizikai földrajz. A mathematikai és fizikai földrajz elemei. — Amerika és Ausztrália földrajza.

Számtan. Összetett hármasszabály. Egyszerű és kamatos kamatszámítás. Váltó és leszámitolása. Értékpapirok, állampapirok, részvények, sorsjegyek. Ötvények, érmek. Pénzrendszerünk. Idegen államok pénzei. Paritás.

Rajzoló mértan és szabadkézi rajz. *Planimetriai szerkesztések:* Szögek másolása és osztása: merőleges és párhuzamosak szerkesztése; háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztése. b) *Szabadkézi rajz:* Kézügyesítő gyakorlatok. Stilizált levelek és virágok szabadkézzel való rajzolása és színezése fali mintákról.

Tornázás. a) *Rendgyakorlatok:* Menetelés közben énekkísérettel végzett katonai gyakorlatok a kettős rendekig. b) *Szabadgyakorlatok:* Négyütemű ellentétes mozgású német és svéd rendszerű gyakorlatok súlyzókkal és fabottal. 5 percig kitartó futás. c) *Szertornázás:* folytatólag a második osztály anyaga. d) *Játékok és versenyek:* mint a második osztályban. Versenyfutás 70 m. Birkózás, társasgyakorlatok. Korcsolyázás.

Negyedik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Schidella* (a) és *Vida* (b).

Magyar nyelv. Nyelvkincs, a stilus nemei; a világosság, hangulatosság, szemléletesség, fordulatosság, a hangsúlyos és időmértékes verselés. *Olvasmányok:* Arany Toldija. Toldi estéje. *Könyv nélkül:* Toldiból részletek. Költemények. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Német nyelv. Az alaktan befejezése. Prózai és verses olvasmányok az

utasítások értelmében. Költemények könyvnélkül. Irásbeli dolgozatok két hetenkint.

Latin nyelv. *Nyelvtan:* A mondattanból az összetett mondatok, az oratio obliqua. Ennek gyakorlására megfelelő magyar mondatok fordítása latinra. — *Olvasmányok:* Caesarból: De bello Gallico I. 1—30., IV. 16—19., VI. 11—24. Ovidiusból: Quattuor aetates, Daedalus et Icarus. — *Könyv nélkül:* Bell. Gall. I. 13—15., IV. 17., Quattuor aetates. Két hetenkint iskolai irásbeli dolgozat.

Történelem. A magyar nemzet történelme a mohácsi vésztől máig és Magyarország politikai földrajza.

Természetrajz. *Bevezetés a botanikába.* A herbarium-készítés módja. Buda vidékének őszi flórája. A legjellegzetesebb ősszel virító növények. A növény szervei. A levél, a virág és a termés biológiája. *Kémiai alapismeretek.* Az elemek és vegyületek a velük kapcsolatos kémiai kisérletekkel. A növény belső szervezete; a növény életjelenségei. *A növények rendszertana. Virágtalan növények. Virágos növények.* Nyitva-termők. A fenyők. Zárva-termők. Egyszikleveliek. Kétszikleveliek. Sziromtalanok. Szabadszirmúak és forrtszirmúak. Az átvett anyagot véges-végig, óráról-órára gyűjtött *élő növényen* mutattuk be és tanítottuk úgy ősszel, mint tavasszal. A tanítást az élő növényeken kívül az intézet herbariumával, alkalmas rajzokkal és mikroszkópi praeparatumokkal kísértük. Mindegyik tanuló herbariumot készített Buda vidékének flórájából és megrajzolta az intézetünkkel szomszédos *Horváth-kert* tervrajzát fáival, bokraival és virágaival. Előadás vetített képekkel.

Mennyiségtan. Bevezetés a betűszámtanba. Összeadás és kivonás egész számokkal. A negativ szám. A positiv és negativ számok összeadása, kivonása és szorzása. A hatvány. Kéttagúak négyzete és köbe. Számok négyzetének és köbének kiszámítása. Osztás egész számokkal. Ugyanazon műveletsorozat törtszámokkal. Elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel, kiterjeszkedve az arányok tanára.

Rajzoló geometria és szabadkézi rajz. (a) *Planimetriai szerkesztések:* Az arányosságon alapuló fontosabb szerkesztések. A körre vonatkozó legfontosabb szerkesztések. A kúpmetszetek szerkesztése. (b) *Szabadkézi rajz:* Stilizált egyszerű levelek és virágok, továbbá ezekből összeállított egyszerű síkékítmények fali mintákról való rajzolása és festése.

Tornázás. *Foglalkozás,* mint a III. osztályban.

Ötödik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Madzsar* (később *Schmidt*) és *Hornyánszky*.

Magyar nyelv. A prózai irásművek elmélete. *Olvasmányok:* a tankönyv nyújtotta anyagból részben iskolai, részben házi olvasmány; magánolvasmány az utasítások értelmében.

Német nyelv. Das wohlfeile Mittagessen (Hebel); Sankt Augustin und das Knäblein (Aurbacher); Sankt Peter mit der Geige (Aurbacher); Nützliche Lehren (Hebel); Caesars Ermordung (Ihne); Karthagos Zerstörung (Appian—Lang); Die christliche Baukunst des Mittelalters (Diepenbrock); Elisabeths Rosen (Bechstein); *Der Sänger (Goethe); *Belsazar (Heine); *Der Postillon (Lenau); *Die Lorelei (Heine); *Graf Richard ohne Furcht (Uhland).

Latin nyelv. *Ovidius:* Lupercalia. Remus halála. A sabin nők elrablása. Halottak napja. Újév napja. Terminalia. Arion. A költő önéletrajza. A búcsúzás percei (Tristia). A költeményekből több könyv nélkül. — *Cicero:* De imperio Gn. Pompeii. — Havonkint két írásbeli iskolai dolgozat.

Görög nyelv. Az olvasókönyv megfelelő olvasmányai és fordítási gyakorlatai alapján: a hangtan elemei, névragozás, ω-végű igék ragozása. Két hetenkint egy írásbeli iskolai dolgozat.

Görög-pótló irodalom. *Olvasmányok:* Ilias, Odysseia. Herodotosból és a magyar irodalmi olvasókönyvből szemelvények.

Görög-pótló rajz. Különböző stílű egyszerű síkdíszítmények rajzolása és színezése. Szögletes mértani testek és testcsoportok távlati rajzolása és árnyékolása. Az egyiptomi és görög képzőművészet rövid ismertetése.

Történelem. A keleti népek, a görögök és rómaiak története.

Természetrajz. Bevezetés. Az állat testének belső szervezete. A szervek és működésük. Külső takaró vagy a bőr. A mozgás szervei. Az állat testi melege. Idegrendszer. Érzékszervek. Szaporodás. Nevezetesebb biológiai jelenségek. Az állatok csoportosítása. *A Gerincesek, Izeltlábúak, Lágytestűek, Férgek, Tüskésbőrűek, Tömlősök* és a *Véglények állatköre.* — Az állatok bonc- és szövettani szerkezetét az emberi test szerkezetéből kiindulva, ezzel összehasonlítva tárgyaltuk. Ahol csak lehetett, praktikus ismeretekkel kibővítettük az elméleti és a pusztán leíró részt. Kirándulások. Mindegyik tanuló *rovargyűjteményt* készített a „Födelesszárnyúak"-ból.

Mennyiségtan. *a)* Elsőfokú egyenletek két és több ismeretlennel. Négyzetgyök és a másodfokú egyenlet megoldása, kapcsolatban a geometriában előforduló számításokkal. Köbgyök. Számolás gyökmennyiségekkel. *b)* A planimetria főbb tételei a körmérés kivételével.

Tornázás. *Foglalkozás:* mint a IV. osztályban. Játékok. Korcsolyázás.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: *Perényi.*

Magyar nyelv. A lirai, epikai és drámai költészet elemei. *Olvasmányok:* Vörösmarty: Két szomszédvár. Shakespeare: Macbeth. Sophokles: Antigone. Zrinyi: Szigeti veszedelem. Szemelvények az egyes költői műfajok tárgyalásakor. Havonkint írásbeli dolgozat a végzett anyaggal kapcsolatban.

Német nyelv. Költői és prózai olvasmányok az utasítások értelmében. A német ballada, a német verselés elemei. Költemények könyv nélkül. Beszédgyakorlatok. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Latin nyelv. Livius I. 1—XXX. könyvéből szemelvények. Vergilius Aen. I., II. és VI. Szemelvények. Memoriter 150 sor. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Görög nyelv. A μι-végű igék, erős aor.-ok és perfektumok, az ú. n. rendhagyó igék. *Olvasmányok:* az Anabasisból és Mem. Socr.-ból vett szemelvények. Theognis. Alkaios. Sappho. Anakreon. Két hetenkint írásbeli dolgozat.

Görög-pótló irodalom. A görög és magyar elégia és epigramma. A iambus költészet, aeol és dór lira. Aeschylos. Sophokles. Euripides. Aristophanes. A görög tragédia története. Szini és színházi régiségek.

Görög-pótló rajz. Gömbölyű mértani testek, testcsoportok és egyszerű

tárgyak távlati rajzolása és árnyékolása természet után. Építő és díszítő stílek ismertetése. Középkori műalkotások ismertetése.

Történelem. A középkor története s az újkor 1648-ig.

Természetrajz. A szervetlen természet megismertetése. Ásványtan és a már szerzett kémiai ismeretek kibővítése és értelmezése. A legfontosabb ásványok (különösen hazaiak) leírása. Gyakorlati hasznuk. Az ásványrendszerek. Vegysúlytani törvények. Elem, vegyület, keverék. A víz és a levegő. Bázisok, savak és mesterséges sók. Kémiai sajátságuk, alkalmazhatóságuk. A kémiai egyenletek és ezek alapján egyszerűbb stoechiometriai feladatok. A legfontosabb széntartalmú ásványok és vegyületek, szerves vegyületek. A víz geológiai működése. A legnevezetesebb kőzetek és alkotásuk. Vulkánizmus. A vulkánok anyaga. A legnevezetesebb kövületek és jelentőségük. Kémiai kísérletek. — A Föld történelme.

Mennyiségtan. *a)* A hatványozás általánosítása. Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerben; törtkitevők. Briggs-féle logarithmusok. Műveleti szabályok, logarithmusok kiszámítása és számítás logarithmusokkal. Számrendszerek. A számtani és mértani haladvány. *b)* Síkmértanból a körmérés, a kör és részeinek területe. Síkháromszögtan. A hegyesszög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei.

Tornázás. Az V. osztálynak foglalkozásai kibővítve fabottal s súlyzókkal végzett német és svéd rendszerű szabadgyakorlatokkal; III. fokú szergyakorlatokkal, kitartó futás súlyzókkal 7 percig. Korcsolyázás. Versenyfutás 120 m.-re.

Hetedik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Teveli* (a) és *Zimányi J.* (b).

Magyar nyelv. Az irodalom fejlődése Kisfaludy Károlyig.

Német nyelv. *Olvasmány:* Prózai olvasmányok. Parzival in der Gralsburg. Parzival tartalmi ismertetése. A Nibelungének: Siegfrieds Tod. Lessing: Minna v. Barnhelm. Hermann und Dorothea.

Latin nyelv. Az Aeneis VIII—XII. énekeiből. Sallustius: Bellum Catilinae. Cicero Verres elleni beszédéből szemelvények.

Görög nyelv. Homeros Odysseia I., VI., IX., XI., XII. A nem olvasott részek ismertetése. — Herodotosból: Solon és Kroisos. Kambyses Aigyptosban. Darcios megválasztása. A marathoni, thermopylaei, salamisi, plataeai ütközet.

Görög-pótló irodalom. Badics: A magyar irod. tört. olvasmányok. Jebb—Finánczy: A görög. irod. tört. Szemelvények Thukydides művéből. Irásbeli dolgozat.

Görög-pótló rajz. *a)* Használati tárgyak, kitömött állatok, építészeti részletek és csendéletek rajzolása és festése. Képzeletből való rajzolás. — *b)* Ujabbkori műalkotások ismertetése. Az olasz renaissance s barokkstílű épületek. A festészeti műfajok ismertetése.

Történelem. Az újkor és a legújabb kor története.

Mennyiségtan. *a)* Algebra. A kamatos kamat- és járadék-számítás. A végtelen geometria-haladvány, kapcsolatban a szakaszos tizedes törtekkel. A

másodfokú egyenlet elmélete. A másodfokú függvény szélső értékei. *b)* Geometria: A pont coordinatái. Két pont távolságának kiszámítása. Egyszerűbb algebrai kifejezések grafikus ábrázolása. A stereometria legfontosabb tételei. A hasáb, gula, henger, kúp és gömb felszíne és köbtartalma.

Természettan. Mechanika, hangtan és fénytan.

Tornázás. Foglalkozás, mint a VI. osztályban, folytatólag IV. fokú szertornázási gyakorlatokkal, 10 percig tartó futással. Játékok. Korcsolyázás.

Nyolczadik A. és B. osztály.

Osztályfőnökök: *Schmidt* (a) és *Sebestyén* (b).

Magyar nyelv. A magyar irod. történetének rendszeres tárgyalása a fontosabb műalkotások alapján Kisfaludy Károlytól. — Hat írásbeli dolgozat kapcsolatban a tárgyalt anyaggal.

Német nyelv. Olvasmányok: Schiller, Goethe, Heine műveiből. Goethe: Egmont; Goethe: Iphigenia; Schiller: Die Glocke. Goethe: Reineke Fuchs. Prózai olvasmányok: Bielschowsky: Goethes Leben (szemelvények); Goethe: Über Hamlet.

Latin nyelv. Horatius műveiből: Carm. I. 1., 3., 4., 20., 22.; II. 3.; III. 30.; Epod. 2.; Sat. I. 1., 4., 6., 9.; II. 6.; Epist. I. 1., 2., 7., 20.; Ars poetica 1—200. Tacitus műveiből: Annales I. 1—28.

Görög nyelv. Ilias I., VI. 237—528. Plato. Eythyphron. Phaidon.

Görög nyelvet pótló irodalmi olvasmányok. *a)* Olvasmányok: Platon Sokrates védelme. Kriton: Állam. *b)* Művészettörténet: Keleti művészet. A görög építészet és szobrászat emlékei és mesterei. Archaikus, átmeneti, klasszikus és hellenisztikus kor. Pergamon, Rhodos, Alexandria művészete. Az oszloprendszerek. Egyes művek összehasonlítása egymással és megfelelő modern művekkel. Plinius és Pausanias vonatkozó helyei. — Szemléltetés tervrajzokkal, faliképekkel, fényképekkel, vetítéssel.

Görög nyelvet pótló rajz. A természet köréből vett tárgyaknak rajzolása különböző kivitelben. Vázlatok készítése. Fejek rajzolása öntvényekről. Magyar műalkotások ismertetése.

Történelem. A magyarok története a legújabb időkig.

Mennyiségtan. Kombinációk, permutációk és variációk. Binominális tantétel. Bevezetés a gömbháromszögtanba. A valószinűség számítás elemei. A matematika főbb tanainak ismétlése.

Természettan. Hőtan. Elektromosság. Mágnesség. A kozmografia elemei.

Bölcsészet. A lelki élet tüneményeinek osztályozása, törvényeinek kifejtése és magyarázata leíró modorban. A logika elemei. Lélektani elemi kísérletek.

Tornázás. Foglalkozás folytatólag mint a VII. osztályban. Korcsolyázás.

Rendkívüli tárgyak.

a) **Egészségtan.** Lásd az iskolaorvosi jelentést.

b) **Francia nyelv.** A *kezdők* végeztek a Rocherolles francia olvasókönyvéből 248 pontot (fejezetet). A *haladók* ugyanazon könyvet befejezték. A haladók másik, képzettebb része t. i. Breuer Pál, Anderlik Előd és Molnár, Dumas: La tulipe noire című regényét befejezték és olvasták Bruno: Le tour de la France című regényét.

A kezdők nevei: Czaha, Molnár, Snasel, Wertheimer, Bányász, Kiss, Mikó, Szalay, Térfy, Dorfinger, Csicseri, Kálmán, Kornhauser, Schmideg, Ercsényi, Steingassner, Thirring, Waczulik, Gorstrag, Janicsek, Záborszky.

Haladók: Gabona, Miklós, Némethy, Quandt, Bartal, Bánszky, Breuer, Koch, Meixner, Mikó, Anderlik, Molnár.

Kézikönyv: Rocherolles: Premier livre de lecture. Bruno: Le tour de la France par deux enfant.

c) **Angol nyelv.** Az idén csak haladó tanfolyam volt; olvasmányaik voltak: Heroes in Real Life (Books for the Bairns. No 149.) s The Old Navigators (Collins' Biographical Series. No. 4.)

d) **Szabadkézi rajz.** Heti 2 óra. T. *Reissig. Kezdők.* Kézügyesítő gyakorlatok a falitáblán készített rajzok nyomán. Egyszerű levelek, virágok stilizált alakjainak rajzolása és festése. Egyszerű használati tárgyaknak szemlélet után való szkematikus rajzolása. *Haladók.* Mértani testek és testcsoportok. Mindennemű tárgyaknak, kitömött állatoknak és megfelelő gipszöntvényeknek természet után való rajzolása. Fejek rajzolása gipszöntvényekről. Tájképek vázlatos festése vízfestékkel és olajfestékkel lapminták nyomán és természet után. Egyszerű domborművek mintázása.

e) **Gyorsírás.** Tanította Radnai Béla, kezdő, haladó és gyakorló csoportoknak heti 2—2 órában. Tananyag: jelöléstan, a kihagyások elmélete és gyakorlati alkalmazása, gyakorlás diktálás után. A tanulók száma: kezdő: 45, haladó 27, gyakorló 13; összesen: 85.

A tanulók átlagos eredménye 123 szótag írása percenként; legjobb eredmény 300 szótag; legalább 120 szótagot írnak 46-an, 200 szótagot 15-en.

A gyorsírók névsora.

(A név után álló szám azt a szótagmennyiséget mutatja, melyet az illető percenkint le tud írni.)

III. a) osztály.

Himpfner Frigyes . . . (60)
Kostka Gusztáv . . . . —
Kuzniarski Vilibald . . . (100)
Szuppán Géza . . . . . —

III. b) osztály.

Haspel Ferenc . . . . . (40)
Olasz Sándor . . . . . —
Máté István . . . . . —
Szabados Ernő . . . . . (80)
Toronyi Béla . . . . . (40)

IV. a) osztály.

Arnold Ottó . . . . . (160)
Berényi Sándor . . . . (200)
Bleicher József . . . . (100)
Bottfy Gyula . . . . . (60)
Domé György . . . . . (60)

Ercsényi István . . . . (60)
Fogarassy Béla . . . . . (140)
Leschák Sándor . . . . (40)
Némethy László . . . . (220)
Orbán László . . . . . (140)
Pencz Ferenc . . . . . (140)
Schindler Zoltán . . . . (40)
Thirring Lajos . . . . (220)
Vigassy Lajos . . . . . (140)

IV. b) osztály.

Bárdos Lajos . . . . . (150)
Hackenberg Sándor . . . —
Kovács János . . . . . (100)
Nemes Zoltán . . . . . (280)
Pleier József . . . . . (80)
Quandt Richárd . . . . (140)

V. a) osztály.

Baittrok József . . . . (80)
Berényi Loránd . . . . (160)
Drndarszky Dömötör . . (160)
Falvy Jenő . . . . . (120)
Farkas Endre . . . . . (80)
Flasch Gusztáv . . . . (120)
Gedai József . . . . . (150)
Graef Károly . . . . . (100)
Hegedüs Tibor . . . . . (60)
Kempf Pál . . . . . (80)
Márkus Miklós . . . . . (150)
Moczár Jenő . . . . . (80)
Nagy Miklós . . . . . (80)
Pilcz Béla . . . . . (160)
Radnai Endre . . . . . (200)
Stadler Nándor . . . . (160)
Teichmann Ernő . . . . (160)
Tutschner Ágost . . . . (120)
Ugray Ákos . . . . . (140)

V. b) osztály.

Fuchs Károly . . . . . (140)
Haeffler István . . . . (120)
Hoepfner Miklós . . . . (100)
Radzó István . . . . . (100)
Szilágyi Zoltán . . . . (80)

VI. osztály.

Batisweiler János . . . . (180)
Bikich Loránd . . . . (200)
Braun Géza . . . . . (180)
Breuer Pál . . . . . (100)
Fogarassy Viktor . . . . (160)
Fried Simon . . . . . (80)
Gold Imre . . . . . (100)
Lórenz Róbert . . . . . (80)
Maixner Ferne . . . . . (80)
Marselek Ferenc . . . . (120)
Molnár Károly . . . . (100)
Novajkay Géza . . . . . (220)
Obrincsák József . . . . (80)
Pilder Ervin . . . . . (100)
Rapcsák Lajos . . . . . (200)
Wertheimer László . . . (120)
Winkler Pál . . . . . (140)

VII. a) osztály.

Árvai József . . . . . (120)
Lamberg Pál . . . . . (140)
Mikó József . . . . . (120)

VII. b) osztály.

Bednaic Géza . . . . . —
Kulcsár Ferenc . . . . . (280)

VIII. a) osztály.

Farkas Pál . . . . . (180)
Gádor Miklós . . . . . (200)
Kramár Jenő . . . . . (300)
Paul Sándor . . . . . (220)
Radnai Alajos . . . . . (300)
Szepesy Tivadar . . . . (140)
Tabak Antal . . . . . —

VIII. b) osztály.

Barczay Károly . . . . (100)
Brózik Bódog . . . . . (280)
Gavora Zsigmond . . . . (220)

Szabadkézi rajzot tanultak.

I. a) oszt.: Ábrahám, Benedikt, Gerő, Hintz, Könye, Pártos, Rosenthal, Vincze, Wertheimer, Zárday.

I. b) oszt.: Frühauf, Krocsák.

II. a) oszt.: Bertányi, Ertl, Jekim, Kubay, Leitgeb, Pataky, Rosenfeld, Schnell, Szalay, Tarczali.

II. b) oszt.: Alexy, Dorfinger, Faragó, Hegedüs, Schmidt, Singer, Winternitz.

III. a) oszt.: Andor, Gyárfás, Hartner, Himfy, Himpfner, Kosztka Gy., Krebs, Lakner, Römer, Szuppán, Téglássy, Turnay, Vitzing.

III. b) oszt.: Balla, Bartos, Kovács I., Ruffy, Szully.

IV. a) oszt.: Arnold, Biber, Bleicher, Bottfy, Fogarassy, Orbán, Patacsics, Rehák, Schindler.

IV. b) oszt.: Eperjessy, Hackenberg, Oláh.

V. a) oszt.: Falvy, Hegedüs, Nitsche, Orbán, Sugár.

V. b) oszt.: Dömötör, Fuchs, Giesz, Horák, Micseh, Nagy P.

VI. oszt.: Alkér, Benedicty, Fogarassy, Frühauf, Gold, Gyepes, Lorenz, Molnár, Nagy I., Novajkay, Novák, Pummer, Spinner, Wertheimer.

VII. a) oszt.: Bayer, Benedicty, Hofbauer, Kokavecz, Risztics.

VII. b) oszt.: Anderlik, Biber, Melles, Zimányi.

VIII. a) oszt.: Beutum, Flachner.

VIII. b) oszt. Molnár, Timár, Zelenka.

Magyar irásbeli dolgozatok.

V. a) és b) osztály. 1. Arany és Tinódi Szondija. 2. Mit köszön Zrinyi Miklós ifjúkori benyomásainak? 3. A török áfium főbb elvei. 4. a) A kor rajza Jókai „Uj földesur"-ában. b) Milyennek ismerjük meg Mikest törökországi leveleiben. 5. a) Kölcsey P. J. számára írt beszédének szerkezete. b) Kölcsey beszéde a magyar nyelv ügyében. b) Ki a hegyek közé. 7. Minő viszonyt állapít meg Deák F. felirati javaslata Ausztria és Magyarország között?

VI. osztály: 1. Tanulságok Vojtina Ars poétikájából. 2. Goethe: Bűvészinas c. költeményéről. 3. Széchenyi emlékezete. 4. A mi osztályunk. 5. A népköltészetről. 6. Hangulatos képek Mohács-ból. 7. Nemzeti énekeink. 8. A fenséges és kellemes megjelenése formái tapasztalatomból. 9. Romantikus elemek a Két Szomszédvárban. 10. Antigone.

VII. a) és b) osztály. 1. Etele és Buda (Arany J. Buda halála nyomán). 2. A magyar dráma első nyomai. 3. A protestáns kor irodalma. 4. A. Cseri János működése. 5. a) Zrinyi és Gyöngyösi. b) Zrinyi Miklós és Széchenyi István. 6. Bessenyei, mint drámaíró. 7. a) Berzsenyi Dániel költészete. b) Kármán József nemzeti művelődésünkről. 8. Kölcsey, mint szónok.

VIII. osztály. 1. Kisfaludy Károly költészete és a romantika. 2. A) Petur jelleme. B) Katona és Shakespeare. 3. Jósika Miklósnak, mint regényírónak jellemzése. 4. A) Kemény Zsigmond pesszimizmusa. B) Kemény valamelyik regényhősének jellemzése. 5. Tompa hazafias költészete. 6. A) Petőfi és szülei. B) Petőfi mint epikus költő.

V.

Az intézet felszereléseinek gyarapodása 1912—13-ban.

a) Tanári könyvtár.

Az 1912. évi gyarapodás: Philosophiai és paedagogiai művek: Athenaeum 1912; Aster E. Grosse Denker; Bain A. Neveléstudomány. Ford.: Szemere Samu; Goldziher Ignác. Előadások az iszlámról. Ford.: Heller Bernát; Hivatalos Közlöny 1912.; Költségvetés 1913-ra; Magyar Középiskola 1912.; Magyarország közoktatásügye 1909-ben és 1910-ben; Le Bon. Die Psychologie der Massen; Kultur der Gegenwart. I. 1. Die allgemeinen Grundlagen der Kultur der Gegenwart; Lehrproben und Lehrgänge. 1911., 1912.; Neue Jahrbücher für Paedagogik. 1912.; Magyar Paedagogia 1912.; Reiner Julius, Philosophisches Wörterbuch; Rousseau. Emil vagy a nevelésről. Fordította: Schöpflin Aladár; Schopenhauer I. A halálról. II. A faj élete stb. Ford.: Bánóczi József; Strauss D. F. Das Leben Jesu; Taine. Franciaország klasszikus filozófusai a XIX. században. Ford.: Péterfy Jenő; A magyar University Extension évkönyvei 1908—9-ről; Wundt Wilhelm. Elemente der Völkerpsychologie.

Nyelvészet: Egyetemes Philologiai Közlöny 1912.; Gragger Róbert. Magyar-német érintkezésekről.

Magyar nyelv és irodalom: Irodalomtörténet Az Irodalomtörténeti Társaság folyóirata. 1912.; Irodalomtörténeti Közlemények 1912.; Magyar Könyvszemle 1912.; Magyar Nyelv. 1912.; Magyar Nyelvőr 1912.

Német nyelv és irodalom: Lux J. A. Grillparzers Liebesroman.

Francia, angol, olasz stb. irodalom: Kőrösi Sándor Olasz-magyar szótár; Lamb Shakespeare mesék 2 példány.

Classica philologia: Berliner Philologische Wochenschrift 1912.; Birt Tehodor. Zur Kulturgeschichte Roms; Domaszewski A. Die Rangordnung des röm. Heeres; Gardner A. Ernest. A régi Athén II. kötet. Ford.: Schmidt Márton; Gercke-Norden. Einleitung in die Altertumswissenschaft I—III.; Hehn Viktor, Kulturpflanzen u. Haustiere in ihrem Übergang aus Asien; Hemme Ad. Das lateinische Sprachmaterial im Wortschatze der deutschen, franz. u. engl. Sprache; Hensel, Griechisch-Römische Altertumskunde; Hittrich Ödön. Római régiségek; Jahresbericht 1912.; Kultur der Gegenwart. I. 8. Die griechische u. lateinische Litteratur u. Sprache; Neue Jahrbücher für das klassische Altertum 1912.; Pauly's Realencyclopaedie der class. Altertumswissenschaft.

XVI. Halbband; Revue de Philologie 1912; Schneider Robert. Album der Antiken Sammlung des Allerhöchsten Kaiserhauses Traube Ludwig. Vorlesungen und Abhandlungen I.: Paul Lehmann. Zur Palaeographie u. Handschriftkunde. II.: Paul Lehmann. Einleitung in die lateinische Philologie des Mittelalters.

Latin írók: Livius. Ab urbe condita. Erklärt von W. Weisborn. 6 kötetben.

Görög írók: Appiani Alexandrini Romanorum Historiarum quae supersunt, graece et latine cum indicibus; Aristoteles. Kinkel Johannes. Die socialökonomischen Grundlagen der Staats u. Wortschaftslehren des A.; Dionis Cassii Cocceiani historiarum Romanorum quae supersunt; Hesiods Werke. Uebersetzt von Hinrich Gebhardt; Herodotos történeti műveiből szemelvények. III. kiadás. Kiadta Geréb József; A Commentary on Herodotos With Introduction and Appendixes. By. W. W. Horv. and I. Wells; Homer's Odyssee. Erkl. von Ameris; III. Aufl. Homer's Odyssee I. Praeparation. Freund; Homer's Ilias. Erkl. von Ameis II. Aufl. 2 kötetben; Homeros Iliade. Erkl. von I. U. Faesi II. Bd.; Plato's Ausgewählte Dialoge. Erkl. von Schmelzer: Apologie; Plato Állama. Görögül és magyarul. Ford. Simon József Sándor; Plutarchos Párhuzamos életrajzai. Ford.: Kacskovics Kálmán.

Történelem: Archaeologiai Értesítő, 1912.; Békefi Emlékkönyv; Domaszewszky Alfred. Geschichte der römischen Kaiser I—II.; Ethnographia, 1912.; Friedjung H. Oesterreich von 1848—1860. I—II. Bd.; Ferenczi Zoltán: Rimay János; Falk, Gerold, Rother. Lebensvoller Geschichtunterricht. 2. Heft. 3. Heft. 1. Teil. 3 Heft. 2 Teil; Gelich Richárd, Magyarország függetlenségi harca 1848—49-ben; Sir T. W. Holderness. Peoples und Problems of India; Kossuth Lajos iratai, szerk. Helfy Ignác; Meyer's Historischer Handatlas; Paxon Frederick. The American Civil War; Pulszky Ferenc. Életem és korom, II. kiad. Renan. Das Leben Jesu; Salamon Ferenc, Budapest története. I. Az ókorban. Schönherr Antalné, Schönherr Gyula emlékezete; Századok, 1912.; Széchenyi és a pesti hengermalom; Das neue Testament. Uebersetzt von Curt Stage; Történelmi Szemle, 1912; Veress Endre Berzeviczy Márton.

Művészet: Künstler Monographien 71: Gainsborough von Gustav Pauli.

Földrajz: Amundsen, Roald. Die Nordwest-Passage; Ávéd Jákó, Gyulafehérvári kalauz; Földrajzi közlemények, 1912.; Meyer's Geographischer Handatlas. IV. Aufl.; Petermanns Mitteilungen, 1912. Ergänzungsheft No. 173. Paschinger Victor. Die Schneegrenze in verschiedenden Klimaten. N. 174. Haberlandt Arthur. Trinkwasserordnung primitiver Völker; No. 175. Pittiez. Kostarika. Magyarország vármegyéi és városai: Temes vm., Torontál vm. Nógrád vm.

Természetrajz: Aujeszky Aladár, A baktériumok természetrajza; Balázs István. A természet, 1912.; Botanikai közlemények, 1912.; Filarszky Nándor. Növénymorphologia; Földtani Közl., 1912.; Krämer H. Der Mensch und die Erde. VII., VIII., IX. Band; Richard I. Oceánographia. Ford.: Pécsi Albert.

Mennyiségtan és természettudományok: Mathematikai és természettudományi értesítő, 1912.; Naturwissenschaft-

liche Rundschau, 1912.; Természettudományi Közlöny és pótfüzetek, 1912.; Handwörterbuch der Naturwissenschaften I. Bd. VI. Bd.

Természettan: Berget Alfons. Léghajózás és repülés. Ford.: Bogdánfy Ödön; Az Időjárás, 1912.; Mikola Sándor. A physikai alapfogalmak kialakulása; Soddy Fred. A rádium. Ford.: Salamon Gábor; Straub. Elektrotechnika. 30. füzet.

Mennyiségtan: Encyklopädie der Mathematischen Wissenschaften. III. 1. 1—4. III. 3. 1—3.; Középiskolai Mathematikai Lapok 1911—12.

Vegyes: A M. T. Akadémia kiadásában megjelent munkák címjegyzéke, 1890—1910.; Amicus Juventutis. Pályamutató; Budapesti cím- és lakásjegyzék 1912.; Larousse Mensuel illustré, 1907—1912.; Ungarisches National Museum. Führer in der Altertums Abteilung; Révai Nagy Lexikon IV—V. kötet; Magyar Statisztikai Évkönyv, 1912.; Statisztikai havi közlemények, 1912.; Magyarország külkereskedelmi forgalmának havi eredményei; Magyar Statisztikai Közlemények 42. és 43. kötet; Magyarország Tiszti cím- és névtára, 1912.

Folyóiratok: Akadémiai Almanach, 1912.; Budapesti Szemle, 1912.; Deutsche Rundschau 1911—12.; Erdélyi Múzeum, 1912.; Képes Folyóirat XIII—XXIV., XXVII—XXX.

1912. december 31-én az álladék volt 6765 kötet 34,329 K értékben.

Dr. Schmidt Márton,
a tanári könyvtár őre.

b) Ifjúsági könyvtár.

Az ifjúsági könyvtár a mult iskolaévi kimutatás szerint tartalmazott . . . . . 3940 kötetet
Az 1912—13. évi gyarapodás . . . . . 131 kötet

Összesen: . . 4071 kötet

Az ez évi 131 kötetnyi gyarapodásból vételre esik 115, ajándékozásra 16 kötet.

Az ifjúsági könyvtár forgalma:

Osztály	Az olvasott művek száma	Az olvasók száma	Legtöbbet egy tanuló	Nem olvasott
II. a)	470	63	15	3
II. b)	313	61	9	—
III. a)	528	58	32	4
III. b)	351	47	18	17
IV. a)	504	36	32	4
IV. b)	413	35	52	1
V. a)	510	43	50	—
V. b)	445	41	46	—
VI.	438	56	26	4
VII. a)	145	39	11	3
VII. b)	68	24	9	20
VIII. a)	327	38	21	2
VIII. b)	92	18	18	17
Összesen	4604	559	—	75

Az olvasóterem könyvtárából használt művek száma 770; az ifjúsági könyvtár ez évi forgalma tehát: 5374.

Az osztálykönyvtárak őrei voltak:
II. a) Tarcali, Térfy, Fehér, Oláh.
II. b) Csilling, Hegedüs, Gyenes, Schmidt.
III. a) Himpfner, Miklós.
III. b) Buzay, Német, Katkovszky, Wittmann.
IV. a) Thirring, Fogarassy.
IV. b) Hoppe, Rajka, Nemes.
V. Szilágyi, Berényi, Vajda.
VI. Fogarassy, Gold.
VII. Bikkol, Moussong, Kulcsár.
VIII. Fuchs, Nyitrai.

Dr. Vida Sándor.

c) Természetrajzi és kémiai szertár.

Vétel útján szereztetett: Keménységi skála. — Szertárunkat becses ajándékával gyarapította : *Lengyel* Géza vizvári főtanító, a Dráva-part mentén kiásott következő érdekes fosszilis csontokkal: Elephas primigenius, koponyatöredék; ugyanannak bordája; u. a. felső zápfoga és alsó zápfoga; u. a. agyartöredéke; u. a. felső állcsontrészlete; u. a. medence-csontja. — Rhinoceros antiquitatis, felkarcsont; u. a. koponyája, hátsó részlet.

Tanulóink közül a következők emlékeztek meg gyűjteményeinkről: *Az I. osztályúak közül: Farkas* László félszeguszóhal (pleuroncethes), tengeri rákok, tüskebőrűek, *Brust* Elemér több rendbeli ásvány, *a II. osztályúak közül: Burkó* Károly, *Ertl* Róbert, *Leitgeb* László, *Térfy* Béla, *Teveli* Zoltán és *Zárda* István tengeri csigák és kagylók, Tarcali Pál, szétszedhető zoológiai papirosképek, *Joanelli* József, csillámpala, *a III. b) osztályúak közül: Weber* György és *Weber* László, kiscelli pala (a Saxlehner-féle telepről, Őrmező), *a IV. osztályúak közül: Hackenberg* Károly, macska-cápa (Scyllium canicula, Cuv.) bőre, *az V. osztályúak közül: Páll* Károly, tűhal (Syngnathus acus), tengeri csigák, néhány tüsksbőrű, *a VI. osztályúak közül: Tscheik* Gyula, néhány szép mimicry-készítmény, *Nagy* István,több rendbeli ásvány, közöttük természarany kvarcban (Selmecbányáról), *Aghfalvy* Ipoly, tellur-érem (Nagyág termése; készült a selmecbányai fémkohóban), *Braun* Géza, a karlsbadi „sprudel" ásványai (aragonit stb.).

A természetrajzi és kémiai gyűjteményünk állománya az 1912. december 31-én lezárt *törzsleltár* tanusága szerint: 2823 darab, 11,483 korona 42 fillér értékben.

Dr. Lasz Samu,
a természetrajzi és kémiai szertár őre.

d) Classica-philologiai és művészeti szertár.

1. Hirth-Bulle: Der schöne Mensch (teljes).
2. Händke: Entwicklungsgeschichte der Stilarten.
3. A genti oltár (fotografia).
4. A régi Budapest építészeti emlékei I., II.

Perényi Adolf,
a szertár őre.

e) Fizikai szertár gyarapodása.

Calderoni-féle vetítőgép. Optikai pad. Résmikrometer csavarral. Polarizáció készülék. Kis megosztási öngerjesztőgép. Fresnel tükör és prisma.

Állomány: 935 drb. 16565 K 90 fillér értékben.

Dunay Zoltán,
a fizikai szertár őre.

VI.

Az ifjuságí önképzőkör.

Az intézeti ifjúság „Széchenyi-önképzőköre“ ez évben Zimányi József tanár vezetése alatt 1912. szept. 24-én alakult meg. A körnek 86 rendes tagja volt a VIII. és VII. osztályból és 50 szavaló tagja a VI. osztályból, összesen: 136 tag.

A kör tisztviselőkara választás útján következőképen alakult: elnök: *Somogyi Gyula* VIII. b) o. t.; alelnök: *Susits Lóránd* VIII. b) o. t.; titkár: *Rákosi Jenő* VIII. b) o. t.; jegyző: *Szully Elemér* VII. a) o. t.; főpénztáros: *Schreil Antal* VIII. b) o. t.; osztálypénztárosok: *Bayer Sándor* VII. a) o. t.; *Koch Sándor* VII. b) o. t.;*Sülle József* VI. o. t.; főkönyvtáros: *Brózik Bódog* VIII. b) o. t.; segédkönyvtáros: *Melles Ernő* VII. b) o. t.; ellenőr: *Hornyánszky Miklós* VII. a) o. t.; biráló bizottság elnöke: *Hornyánszky Gyula* VIII. b) o. t.

A kör az év folyamán 15 ülést és 2 szavaló-versenyt tartott. Megünnepelte az aradi vértanuk és március 15-nek emlékét. Az okt. 5-én tartott ünnepi ülés műsora:

1. Emlékbeszéd. Tartja *Somogyi Gyula* ifj. elnök.
2. Radványi K.: Levél az aradi várból. Szavalja: *Szully Elemér* VII. a) o. t.
3. Hangulatkép. Irta és felolvassa *Hornyánszky Miklós* VII. a) o. t.
4. Palágyi L.: Október 6-án. Szavalja: *Horváth Barna* VII. a) o. t.

A március 15-én rendezett ünnepély műsora:

1. Himnusz. Énekli az ifj. énekkar.
2. Ünnepi beszéd. Tartja: *Somogyi Gyula* ifj. elnök.
3. Arany J.: A honvéd özvegye. Szavalja: *Horváth Barna* VII. a) o. tanuló.
4. Erkel: Hunyadi-ábránd. Hegedűn előadják: *Géczy Barnabás* és *Záborszky László* VII. b) o. t.
5. Petőfi Szabadságdalai. Irta és felolvassa: *Hornyánszky Gyula* VIII. b) o. t., a költeményeket szavalja *Rákosi Jenő* VIII. b) o. tanuló.
6. Vörösmarty: Himnusz. Szavalja: *Szully Elemér* VII. a) o. t.
7. Bihari: Bercsényi kesergője. Vonósnégyes. Előadják: *Horváth B.* VII. a), *Demjén L.* VII. a), *Záborszky András* VII. b), *Kovács J.* VIII. a) o. tanulók.

Az Önképző-kör Baumgartner Alajos tanár és Bodrogi Lajos int. ének-tanár vezetése mellett hangversenyt rendezett. Az április 30-án megtartott hangverseny műsora a következő volt:

1. Kondul a harang.
   Nyirfa a mezőn.
   Mozart: Bölcsődal. Előadja: az intézeti énekkar.
2. Palágyi: A Hesperidák kertje. (Dialog.)
   Atlas: *Horváth Barna* VII. a) o. t.
   Herakles: *Szully Elemér* VII. a) o. t.
3. Mendelssohn: Hegedühangverseny.
   Előadja: *Záborszky László* VII. b) o. t.
4. Saint-Saëns: Phaeton. — Danse Macabre.
   Zongorán előadják: *Hornyánszky Gyula* VIII. b) o. t.
   Géczy István VIII. a) o. t.
5. Wienawski: Faust-ábránd.
   Hegedün előadja: *Géczy Barnabás*
   Zongorán kiséri: *Géczy Iván* VIII. a) o. t.
6. Rostand: Cyrano de Bergerac. 5. fv. utolsó jelenet.
   Előadja: *Rákosi Jenő* VIII. b) o. t.
7. Beethoven: Vonósnégyes, op. 18. n. 1.
   Előadják: *Géczy Barnabás, Záborszky László* VII. b) o.t, *Záborszky András* VII. b) o. t. és *Dunay Zoltán* tanár.

A hangverseny tiszta jövedelmét 181 koronát és 20 fillért Baumgartner Alajos tanár a Tanárok Özvegyeit és Árváit Segítő Országos Egyesületnek juttatta. A szíves felülfizetésekért a kör köszönetet mond és ez úton nyugtázzuk azokat.

A kör január 23-án és április 10-én Szavaló-versenyt tartott.

A kitűzött díjakat elnyerték: jun. 23. 1. *Horváth Barna* VII. a) o. t. 2. *Rákosi Jenő* VIII. b) o. t. 3. *Szully Elemér* VII. a) o. t.; ápr. 10. 1. *Rákosi Jenő* VIII. b) o. t. 2. *Urbányi János* VII. b) o. t. 3. *Horváth Barna* VI. a) o. t.

Az egész év folyamán előadásra került 59 programmszám: 33 szavalat, 12 értekezés, 4 szabad előadás, 4 eredeti költemény, 2 novella, 2 leírás, 2 szónoki beszéd.

A kitűzött pályatételekre beérkezett 4 munka. Jutalmat nyertek: *Anderlik Előd* VII. b) o. t. (Az általános gravitáció.) *Kulcsár Ferenc* VII. b) o. t. (Műfordítás.) *Szully Elemér* VII. a) o. t. (A magyar hazafias lira az elnyomatás korában.)

Szabad előadásért jutalmat nyertek: *Moussong László* VII a) o. t. (Az elemek elmélete.) *Szully Elemér* VII. a) o. t. (Meneküljetek a hegyek közé.)

A birálatokra kitűzött pályadíjakat *Baló József* VIII. b), *Barczai Károly* VIII. b) és *Anderlik Előd* VII. b) o. t. nyerték el.

A kör könyvtára vétel útján 42 művel, ajándékozás útján 5 művel (16 kt) gyarapodott. A könyvtár állománya: 452 mű.

Az Önképző-kör korábbi években a Kisfaludy Társaság alapító tagjai közé lépett azzal a kötelezettséggel, hogy míg a 200 koronás tagsági díjat be nem szolgáltatja, ezen összegnek évi kamatát fizeti. Az 1912. okt. 15-én tartott ülésen elhatározta a kör, hogy a Kisfaludy Társasággal szemben vállalt kötelezettségének a tagsági díj lefizetésével eleget tesz. Ezen határozat értelmében a 200 koronás alap. tagsági díj a Kisfaludy Társaság pénztárába befizettetett.

Az Önképző-kör bevétele: 982.78 K; kiadása: 644.02 K; vagyona tehát: 338.76 K.

Zimányi József,
vezető tanár.

Somogyi Gyula,
ifj. elnök.

VII.

Ifjusági segelyző kör.

Ezen kör *Szőke Adolf* c. igazgató, r. tanár felügyelete alatt a jelen iskolai évben is folytatta működését.

Miután a tagokat összegyűjtöttük, az osztályfő urak közreműködése mellett minden osztály megválasztotta a maga képviselőit s e szerint: az I. a) osztály képviselője lett Bikich L., Stiberth L., I. b) Rajna L., Hajdu K., II. a) Volf L., Hodula I., II. b) Schmidt J., Tangl H., III. a) Miklós B., Andor E., III. b) Németh L., Buzay E., IV. a) Arnold O., Némethy L., IV. b) Dózsa E., Bárdos L., VI. a) Dusóczky K., Gulden Gy., V. b) Hazay Ö. Micseh A., VI. a) Sülle J., Bikich L., VII. a) Bayer S., Lamberg L., VII. b) Kempf G., Soulavy W., VIII. a) Pázmányi J., Kégl A., VIII. b) Somogyi Gy., Lévay István br.

A tanári testület határozatából az idén is adtunk ki karácsonyra gyűjtőíveket, de ismét csak azoknak a tanulóknak, akik intézetünk uj tagjai lettek.

A karácsonyi gyűjtés eredménye a következő:

I. a): Andrási 2.20, Balló 1.72, Bäck 2.—, Benedict 3.30, Bikics 2.—, Béli 2.15, Billitz 12.44, Czaha 3.20, Decsényi 3.—, Domanovszky 6.—, Fieger —.40, Frankhauser —.20, Gerő 5.—, Gombosi 15.—, Graef 2.—, Gyepes 5.06, Heidelberg 3.76, Hincz 4.90, Hollán 13.60,Hölterle —.55, Incze 2.20, Jenei 2.61, Könye 1.70, Körmendy —.70, Krammer 1.—, Kún 3.—, Kurz —.40, Leitner 7.—, Maár —.26, Martinek 5.—, Mezei 2.—, Micseh 2.—, Milcsevics 3.30, Molnár 2.20, Naberschnigh 1.—, Oláh 1.20, Pártos 4.24, Pritz 1.—, Reisz —.56, Rosenthal 3.—, Salamon 4.60, Simon 2.—, Snasel 1.—, Stiberth 3.43, Urbányi 2.30, Vas 3.50, Vicze 1.40, Vincze 5.—, Walkovszky —.70, Wertheimer 1.50, Zárday 10.—, Zomor 13.10, Ábrahám —.40, Frühauf —.40. Összesen 182 K 18 f.

I. b): Alm 6.40, Babocsay 2.—, Beökönyi 4.70, Bernatsky 1.26, Béky 1.—, Bilan —.80, Brust 5.30, Cziegler 5.80, Dobrovics 2.30, Farkas —.50, Frühauf 3.—, Gerinczy 10.90, Goldmann 1.60, Gottl 3.20, Göndöcs 2.10. Haydu 2.10, Heininger 13.—, Hoffmann 5.—, Huszár 1.—, Iglauer 12.—, Jeszenszky 5.30, Klein 3.30 Klingenberg —.70, Kocsis 2.40, Környey 5.—, Krčvoj 3.20, Krocsák 3.60, Laping 1.—, Lehoczky 1.20, Mezei 8.80, Mihájlovits 2.—, Molnár S. 6.30, Obrincsák 2.10, Pálinkás 2.10, Radanovics 5.—, Rajna L. 1.20, Rajna M. 1.20, Reicher 1.20, Sághy 3.60, Sebasztián 2.—, Skolil —.50, Somlyay 1.—, Spinner 1.—, Szabó 3.40, Szendey 10.—, Szobonya 1.—, Szojka 2.—, Tauffer 2.40, Váradi 1.80, Weber 5.—, Zomzelly 2.20. Összesen: 175 K 40 f.

II. a): Andrási 1.—, Bäck 2.—, Bertányi 1.04, Better 1.18, Fischer 3.13, Mezey 2.06, Zboray 11.—. Összesen: 21 K 41 f.

II. b): Dorfinger 4.—, Gábor —.80, Havassy 28.10, Konrád —.50, Kuchinka 5.—, Winternitz 1.—. Összesen 39 K 40 f.

III. a): Ámon 2.10, Gadányi 4.30, Grimm 2.60, Kosztka G. 1.90, Lukács 4.—, Mihalik 2.42, Pájer 6.70, Ratimorszky 8.—. Összesen 32 K 02 f.

III. b): Gunszt 10.—, Ipoly 1.—, Janezics 4.—, Juhász 1.—. Össz. 16 K.

IV. a): Mikola —.60, Patek 6.—. Összesen 6 K 60 f.

IV. b): Kurz —.60, Lamboy 4.40, Oláh 1.—. Összesen 6 K.

V. a): Szentimrei 4.—.

V. b): Grimm 1.70, Kertész 2.18, Lakics 1.20, Quittner 5.20, Mikola 1.—. Összesen 11 K 28 f.

VI.: Ághfalvy 2.— Oláh 1.—, Textoris 10.—, Zahajkievitz 6.—. Összesen 19 K.

VII. a): Tasnády —12, Péter 18.—, Szende 1.—. Összesen 19 K 12 f.

VII. b): Ziegler Géza 16 K 10 f.

Az egész gyűjtés eredménye: 550 K 51 f.

Őszinte köszönettel tartozik a kör ezen eredményért a szíves adakozóknak, a gyűjtő tanulóknak és a közreműködő tanár uraknak is.

A kör egyéb működéséről a következőkben számolunk be.

A kör a szerényebb anyagi körülmények között levő tanulóknak 2266 db. iskolai könyvet osztott ki használatra és teljesen megokolt eset 7 tanulónak nyújtott meghatározott célra készpénzben 253 K 73 f. segítséget.

Alapszabályaink 4. pontja értelmében a kör tagjai intézetünk azon tanulói, kik z 1 K korona tagsági díjat a számadás lezártáig lefizették. Ezek számát illetőleg a bevételekről közöljük a következő kimutatást: Teljes tagsági díjat fizetett: I. A. 58, I. B. 46, II. A. 64, II. B. 60, III. A. 52, III. B. 60, IV. A. 27, IV. B. 34, V. A. 34, V. B. 36, VI. 44, VII. A. 41, VII. B. 41, VIII. A. 38, VIII. B. 28, összesen: 663 tanuló. Részben befizetett tagsági díj: II. A. —.70, III. A. —.90, III. B. 10, IV. B. —.10, V. A. —.50, V. B. —.80, VI. —.10, VII A. —.20, összesen: 3 K 40 f. A még be nem fizetett tagsági díjak 35 K 50 fillért tesznek ki.

Adományok: A beiratások alkalmával adakoztak: Gabona István 1.—, Madarász Kálmán 1.—, Toronyi Béla 1.—, Arnold Ottó 1.60, Preisinger Béla 5.60, Weber György —.60, Weber László —.60, Dévény Dezső 2.—, Osztoits Mihály 5.—, Wittmann Ferenc —.40, Maga József —.40, Jäger Oszkár 3.60, Bleicher 2.—, Szigeti N. 2.—, dr. Rapcsák Lajos 10.—, Bayer Sándor 3.60, Dax Adolf 1.40, Radanovits Mihály 2.—, dr. Herglóz István 2.—, Ferenc —.60, Frömel Károly 1.—, Ferenczy Győző 1.—, Konrád Jenő 3.60, Lakner László 3.60, dr. Biber Gyula 2.—, Géczy Iván 1.60, Romy Tibor 3.60, Havassy Jenő 4.—, Olvashatatlan nevű 1.—, Krocsák Emil 3.60, Maár Mihály 4.—, Iglauer Pál 3.60, Alm Emil —.60, Haydu Károly 3.60, Körmendy Viktorné 3.60, Heidelberg Tibor 3.60, Hincz Győző —.60, Bruszt Elemér 3.60, Székely Árpád —.60, Rosenfeld —.60, Laping Miklós 2.—, Dummel Adolfné 2.—, Iglauer Károly 3.60, Hesz Árpád 4.—, Kiss József 5.—, Fáy Aladár 3.60, Stadler Nándor —.60, Olvashatatlan nevű 3.60, Szuppán Ferenc 3.60, Pataki Tibor 1.—, ifj. Beökönyi N. 10.—, Walkowszky Sándor 1.—, Hölterle Ivor 1.—, Szobonya Zoltán 1.—, Krivos Béla 1.—, Flesch Imre —.60, Lukács László és Zoltán 10.—, Raabe László 1.—, özv. dr. Gortvay Bertalanné 3.60, dr. Vincze Mórné 5.—, Gyarmathy Imre 2.—, Brázay Zoltán 2.—, Heininger Jánosné 2.—, Guts Lipót 2.—, Wagner György 20.—, Kemény Feri —.60, özv. Schindlerné 3.60, Decsényi Miklós 10.—, Mariássy Gusztáv 3.60, Strelinger Sándor 3.60, Kálmán Mihály 1.40, Hazay Ödön 2.—, Dobruczky Sándor —.60, Szilágyi Zoltán százados 3.60, Jekim Gusztáv 360, Wukovits Mátyás 1.60, Ber-

tányi Péter 3.—, Gunszt János 3.60, Dusóczky András —.60, Pummer Imre 1.60, Nemesszeghy Tibor 2.—, Vimmer László 2.—, Zalán Zoltán 2.—, Kertész Miksa 3.60, Kovách Imréné 3.60 Eperjessy György 1.—, Olvashatatlan nevű 1.—, Dobrovics Károly 2.—, Waczulik Károly 1.—, Grosz Győző —.60, Miklós Alajos 2.—, Janicsek József 3.60, Sebastiáni Károly 2.60, Szalay Ferencné 5.—, Bachler István 2.—, Erdődi Zoltán 3.—, ifj. Alexics György 3.—, Mikola Zoltán 2.—, Lányi Andor —.60, Gyepes Adolf 3.60, Wertheimer László 2.—, Ottó Husserl cs. és kir. őrnagy 4.—, Maurer Géza 1.—, B. Feilitzsch Jenő 40.—. *Összesen 323 K 20 f.*

Egyéb adományok: Az 1912. évi komáromi tornaversenyből maradt 11.20 K, Az osztrák-magyar bank budapesti főintézete 50—, A Magyar Jelzálog Hitelbank 100.—, Néhai Pálinkás József I. b) o. tanuló szülei 18.—, Schmidt Márton dr. tanár úr eladta Értesitőből 1.40, Az egyesült budapesti fővár. takarékpénztár 100.—, A Budai Méhkas 20.—, Talált pénzek —.33, Hajdu Károly 1. b) 4.—, III. b. Gunszt 1.—, Ruffy 1.—, a VIII. b) —.24. *Összesen 307 K 17 f. Mindössze az adományok: 630 K 37 f.*

Könyveket ajándékoztak: II. o. Tarczali 5, Ertl 5, Dévény 1, Szalay 6, Puchász 5, Schnell 6, Schenk 3, Kubai 4, Móricz 4, III. o. Kégl 8, Weiszberger 5, br. Feilitzsch 4, Kosztka 5, Römer 12, Ferencz 6, IV. o. Thirring 6, Némethy 4, Schindler 10, V. o. Hegedüs 2, Némethy J. és L. 18, VI. o. Braun 8, VII. o. Urbányi 11, Lamberg 12, Dezsőfi 5, VIII. o. Halács 1, Beutum 1, Weisz Antal 2 darabot.

Ugy a név szerint felsorolt, valamint a többi nemeslelkü adakozók is fogadják körünk hálás köszönetét.

A kör összes bevételeiről, kiadásairól és vagyoni állapotáról a következő kimutatást közöljük:

A) *Bevétel.*

	Korona
1. Mult évi maradék	503.37
2. Mult évi tagdíjhátralék	3.—
3. Könyvkötésre befizetett összeg	119.10
4. Tagsági díj 663 tag után	663.—
5. Részben befizetett tagsági díjak	3.40
6. Adományok	630.37
7. Ifjúságunk karácsonyi gyüjtése	550.51
8. Kamatok	375.07
Összesen:	2847.82

B) *Kiadás.*

1. Könyvekért	925.84
2. Kötésért	191.40
3. Készpénzbeli (ruházat stb.) segítségre	253.73
4. Vegyes kiadásokra	57.84
5. A könyvtár berendezésére	112.—
6. Ezer korona névértékü járadékpapirosért	850.04
7. Maradék	456.97
Összesen:	2847.82

A kör vagyonát képezi tehát a 7. tétel alatt foglalt 456 K 97 f., a 210 K összegü néh. Hornyánszky László-alap és végül 9000 K névértékü 4 százalékot jövedelmező járadék papiros.

Könyvtárunk ez idő szerint mintegy 2750 drb könyvvel rendelkezik, melyeket részben a kiadóktól, ugymint az Athenaeumtól, Hornyánszky Viktortól, a Lampel-féle könyvkiadó vállalattól (Franklin-társulattól), Singer és Wolfnertől és a Szent István-társulattól vásároltunk kedvezményes áron, részben pedig ajándékba kaptunk.

Mikor mindezt köszönettel nyugtatjuk, egyuttal *arra kérjük a t. c. szülőket és a nemesen gondolkodó tanuló ifjuságot, hogy jó karban levő könyveiket potom áron való elvesztegetés helyett ajándékozzák körünknek.*

Szöke Adolf.

VIII.

Markovits gyorsírókör.

A kör 1912 szept. 22.-én alakult meg a következő tisztikarral: ifj. elnök *Radnai* Alajos VIII., alelnök *Farkas* Pál VIII., titkár *Brózik* Bódog VIII., főjegyző *Kramár* Jenő VIII., pénztáros *Gádor* Miklós VIII., aljegyző *Rapcsák* Lajos VI., könyvtáros *Novajkay* Géza VI., irattáros *Kulcsár* Ferenc VII.; osztálypénztárosok *Himpfner* Frigyes III., *Thirring* Lajos IV., *Ugray* Ákos V., *Braun* Géza VI., *Bednaič* Géza VII. A tagok száma 90.

A kör több fölolvasó-ülést tartott, melyeken *Bikich* Lóránd VI. és *Brózik* Bódog VIII. o. tanulók adtak elő. Elhatározta a kör, hogy a gyorsírási kiállításon több munkálattal vesz részt.

Egyébként pedig a kör működése az idén főleg a versenyek rendezésére szorítkozott. Az évközi versenyeken a következők nyertek díjat: 100 szótagos fokon *Mikó* József VII., *Bárdos* Lajos IV., *Quandt* Richárd IV.

120 szótagos fokon: *Pilcz* Béla V., *Lamberg* Pál VII., *Braun* Géza VI., *Mikó* József VII., *Flasch* Gusztáv V., *Haeffler* József V.

140-es fokon *Batisweiler* János V., *Bárdos* Lajos IV., *Arnold* Ottó IV.

160-as fokon *Teichmann* Ernő V., *Bárdos* Lajos IV., *Stadler* Nándor V.

180-as fokon *Gádor* Miklós VIII., *Nemes* Zoltán IV., *Batisweiler* János VI.

A 200 és 220-as fokon *Novajkay* Géza VI., *Némethy* László IV., *Bikich* Loránd VI.

Legjobb eredményt értek el *Nemes Zoltán* IV., aki a 220—280 szótagos versenyen nyert díjat és *Kramár Jenő* VIII., aki a 240—300-as szótagon nyert hibátlan munkával aranyat.

A pünkösdi országos írásversenyen körünk tagjai közül 30-an vettek részt oly kitünő sikerrel, hogy az összegezett eredmények alapján *a kultuszminisztériumnak a legjobb eredményt felmutató iskola részére kitűzött vándordíját intézetünk nyerte el.*

Az egyéni versenyekben a következő tanulók tüntek ki: A 220—280 szótagos magasfokú diákversenyen *Radnai Alajos* VIII. o. t. harmadik díjat 3 aranyat, *Kulcsár Ferenc* VII. o. t. könyvjutalmat nyert. (Kramár munkája a bírálat közben elveszett.)

A 220 szótagos fokon *Nemes Zoltán* IV. kitünő munkával aranyat, *Brózik Bódog* VIII. könyvjutalmat, Kramár Jenő VIII. elismerő okiratot nyert.

A 180-as fokon *Novajkay Géza* VI., *Bikich Lóránd* VI., *Rapcsák Lajos* VI., *Paul Sándor VIII.* versenyeztek.

A 150-es fokon oklevelet nyertek *Gavora Zsigmond* VIII., *Gádor Miklós* VIII., *Fogarassy Viktor* VI., *Paul Sándor* VIII., *Batisweiler János* VIII.,

Drndarszky Dömötör V., *Braun Géza* VI., *Némethy László* IV., *Teichmann Ernő* V., *Farkas Pál* VIII., *Arnold Ottó* IV., *Fogarassy Béla* IV.

A 120-as fokon *Novajkay Géza* VI., hibátlan munkával könyvjutalmat nyert. Oklevelet nyertek: *Batisweiler János* VI., *Némethy* IV., *Vigassy* IV., *Quandt* IV., *Berényi Sándor* IV., *Geday* V., *Ugray* V., *Pencz* IV.

A kör az idén tagja volt az Orsz. Diák Gyorsíró Szövetségnek, a Gyorsírástudományi Társulatnak, a Gyakorló Gyorsírók Társaságának, az Orsz. Magy. Gyorsíróegyesületnek. Járatta az összes magyar szaklapokat, köztük nagyobb számban a Magy. Gyorsírási Ujságot és a Gyorsírástudományt.

Brózik Bódog,
a kör titkára.

IX.

Érettségi vizsgálatok.

A május-junius havi vizsgálatok A. csoportjában jelentkezett 34 rendes és 2 magántanuló; a B. csoportban 34 rendes 1 magántanuló. Az irásbeli vizsgálatokat f. évi május hó 19., 20. és 21-én tartottuk. A kidolgozásra feladott tételek voltak:

1. A magyarból: Báró Eötvös József regényeinek és politikai törekvéseinek kapcsolata.

2. A latinból: Vergilius Aeneis. IX. 367—93 sorig.

3. A mennyiségtanból:

a) Valaki 50.000 koronás $5^3/_8\%$ mellett felvett kölcsönét 5 éven át törlesztette, a 6-ik év végén az annuitás fizetése helyett 80.000 koronát helyez el, hogy ebből egyrészt még fennálló tartozása kiegyenlíttessék, másrészt részére előleges járadék alakíttassék 15 évre $4^1/_2\%$ mellett. Mekkora lesz az évi járadék?

b) Egy trapez alapvonala 20 cm., párhuzamos oldala aranymetszés szerint középarányos a szár és az alap között. Mekkora az alapvonal körül való forgatás által előálló test felszine és térfogata?

A jelölteket egynek kivételével szóbeli vizsgálatra bocsátottuk. A vizsgálatok az A. csoportban Erődi Béla dr. udvari tanácsos, tankerületi főigazgató úr, a B) csoportban Takács Menyhért dr. jászól prépost úr elnöklete alatt folytak június 10—13-ig. A szóbeli vizsgálatot tett jelöltek közül az A. csoportban jelesen érett 3, jól érett 13, érett 15, a követelményeknek nem felelt meg egy-egy tárgyból és a szeptemberi*) javítóvizsgálatra utasíttatott 4 tanuló; a B. csoportban jelesen érett 9, jól érett 9, érett 17 tanuló.

A jún. 13. és 14-én tartott kiegészítő görög vizsgálatokra jelentkezett 18 rendes és 1 magántanuló: Náray Szabó Miklós. Az összes jelöltek megfeleltek a követelményeknek. A kiegészítő latin vizsgálatra jelentkezett egy jelölt: Sebők Sándor; vizsgálata nem sikerült.

Az egyes jelöltekről részletesen a következő táblázatos kimutatás világosít fel:

*) A szeptemberi javító vizsgálat a III. k. áll. főgimn. folyik le.

A) bizottság.

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
1.	Bertényi István	r. k.	Budapest 1895. aug. 1.	m. k. váltó- és ker. tvszéki biró özv.	I—II. oszt. a bpesti VII. ker., III—V. a VII. ker. István-u., a VI—VIII. I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
2.	Beutum János	izr.	Budapest 1895. aug. 4.	konzervgyár vezetője	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedelmi
3.	Faragó Lajos	izr.	Budapest 1895. aug. 28.	áll. hivatalnok	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	kereskedelmi
4.	Farkas Pál	izr.	Budapest 1894. dec 16.	magán-hivatalnok	I—II. oszt. a bpesti III. ker. főgimn.-ban, III—VII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
5.	Flachner Samu	ág. ev.	Bük 1894. ápr. 18.	hivatalszolga	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tanári
6.	Fuchs Albert	ág. ev.	Kolozsvár 1894. szept. 27.	nyugdíjas, magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	kereskedelmi
7.	Gádor Miklós	izr.	Tótkomlós 1895. nov. 17.	kereskedő	I—V. oszt. a szegedi áll. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogi
8.	Géczy Iván	r. k.	Budapest 1894. okt. 14.	m. kir. honvéd-őrnagy	I. oszt. a bpesti VII. ker. főgimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katonai
9.	Horváth Arisztid	ág. ev.	Budapest 1895. jan. 6	háztulajdonos	I. oszt. a II. ker. egyetemi kath. főgimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katonai
10.	Kolosy Sándor	ág. ev.	Likér 1894 júl. 20.	okl. bányamérnök	I. oszt. a miskolczi reform. főgimn.-ban, II. oszt. a rozsnyói ág. ev. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	kohászati
11.	Kovács János	r. k.	Szabadka 1894 dec. 23.	bank-főtisztviselő	I—IV. oszt. a szabadkai főgimn.-ban, V—VI. oszt. a zentai főgimn.-ban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	kereskedelmi
12.	Kramár Jenő	r. k.	Budapest 1895. szept. 21.	D. V. főellenőr	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvosi
13.	Lányi Andor	ref	Szolnok 1894. nov. 21.	magánzó	I—III. oszt. a bpesti kegyesr. főgimn.-ban, IV. oszt. a II. ker. főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	mérnöki
14.	Mizger László	izr.	Szeged 1895. jún. 17.	D. V. főellenőr	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-bau	jelesen érett	orvosi
15.	Németh József	r. k.	Budapest 1895. márc. 17.	D. V. főszertárnok	I—II. oszt. a bpesti gyakorló polg.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	mérnöki
16.	Némethy Ferenc	r. k.	Sopron 1895. szept. 19.	D. V. főellenőr	I—V. oszt. a nagyszombati főgimn.-ban, a VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogi
17.	Novák Jenő	r. k.	Balatonfőkajár 1894. okt. 5.	magánzó	I—VI. oszt. a székesfehérvári kath. főgimn.-ban, VII—VIII. o. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvosi

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Valasztott pálya
18.	Pál Antal	ág. ev.	Kerta 1895. ápr. 20.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	vasúti
19.	Pártos Ernő	izr.	Barcs 1895. dec. 9.	D. V. főellenőr	I—VIII oszt. a bpesti I. kcr. áll. főgimn.-ban	érett	orvosi
20.	Paul Sándor	r. k.	Budapest 1895. ápr. 29.	vendéglős	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	jogi
21.	Pázmányi József	r. k.	Erdőtelek 1894. márc. 8	postamesternő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn,-ban	jól érett	jogi
22.	Pécsi Dániel	izr.	Túrkeve 1895. jún. 21	orvos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvosi
23.	Pyber Elek	r. k.	Budapest 1895. okt. 7.	D. V. főellenőr	I—II. oszt. a II. ker. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazdászati
24.	Radnai Alajos	r. k.	Czegléd 1895. márc. 31.	posta- és távirda főfelügyelő	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
25.	Stéhli Lajos	r. k.	Somogyendréd 1895. aug. 17.	p. t. altiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	jogi
26.	Suloky Lajos	r. k.	Szolnok 1895. aug. 20.	magánzó	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tanári
27.	Szepessy Tivadar	r. k.	Nyitra 1895. febr. 19.	kataszteri főmérnök	I—VIII. oszt. a bpesti I ker. áll. főgimn.-ban	érett	jogi
28.	Tabak Antal	r. k.	Monor 1894. márc. 16.	tanár	I—V. oszt. a bpesti ref. főgimn.-ban, VI—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	tengerészeti
29.	Wagner Gy. Miklós	izr.	Budapest 1895. dec. 28.	mérnök és építőmester	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	mérnöki
30.	Mártonffy Károly	r. k.	Belényes 1890. szept. 16.	iskolai igazgató	okl. polg. iskolai tanító	jól érett	jogi
31.	Vidor Sándor	izr.	Budapest 1893. jún. 10.	biztosító intézet hivatalnok	keresk. érettségi vizgálatot tett	érett	jogi

B) bizottság.

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
1.	Aczél István	izr.	Budapest 1896. febr. 22.	Uj Hirek szerkesztője	I—II. oszt. a bpesti VII. ker. áll. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker áll. főgimn.-ban	érett	orvos
2.	Baló Józssef	ref.	Budapest 1895. nov. 10.	áll. tanitóképző int. igazgató	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelcsen érett	orvos
3.	Barczai Károly	izr.	Tiszaföldvár 1895. júl. 4.	kereskedelmi utazó	I. oszt. a szegedi áll. főgimn.-ban, II. oszt. a szentesi áll. főgimn.-ban, III—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	orvos
4.	bern. Bernrieder Fer.	r. k.	Rátót 1895. okt. 25.	nagybirtokos	I—IV. o. a bpesti I. ker. áll főgimn.-ban mint magántanuló, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker áll. főgimn.-ban	jelesen érett	joghallgató
5.	Bittenbinder Gyula	r. k.	Temesvár 1895. okt. 27.	áll. tanitóképző int. tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. kər. áll. főgimn.-ban	jól érett	gépész-mérnök
6.	Bittenbinder István	r. k.	Temesvár 1894. febr. 14.	áll. tanitóképző int. tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gyógy-szerész
7.	Brezanóczy Jenő	r. k.	Kisújszállás 1893. dec. 24	kir. itélőtáblai biró	I—II. oszt. a szolnobi áll. főgimn.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
8.	Brózik Bódog	r. k.	Budapest 1896. ápr. 14.	tanár	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joflhallgató
9.	Gavora Zsigmond	ág. ev.	Nagykanizsa 1895. dec. 13.	déli vasuti altiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	joghallgató
10.	Halács Ágoston	r. k.	Budapest 1894. jun. 10.	m. kir. pénzügyi számvizsgáló	I—V. o. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban, VI. o. a bpesti III. ker. főgimn.-ban, VII—VIII. o. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	gazdász
11.	Hazay Gyula	ág. ev.	Budapest 1895. nov. 23.	keresk. miniszt. osztálytanácsos	I—V. a Wagner Manó nyilv. főgimn.-ban mint magántanuló, VI—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
12.	Holek Imre	ág. ev.	Esztergom 1895. szept 28.	nyug. m. kir. csendőrőrnagy	I—II. oszt. a brassói kath. főgimn.-ban, III—VI oszt. a szegedi kegyesrendi főgimn.-ban, VII—VIII. o. a bpesti I. k. á. főgimn.-ban	jól érett	joghallgató
13.	Hornyánszky Gyula	ág. ev.	Nagy-Szeben 1895. okt. 28.	középiskolai tanár	I—III. oszt. a bpesti VII. ker. főgimn.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	joghallgató
14.	Ignácz István	ref.	Kolozsvár 1895. febr. 11.	belügyminiszteri titkár	I—VI. oszt. a kolozsvári ref. collegiumban, VII—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	gépész-mérnök
15.	Kappenstein Antal	r. k.	Nyergesújfalú 1894. jan. 5.	molnár	I—V. oszt. az esztergomi benedekrendi főgimn.-ban, VI—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	erdész
16.	Kelemen Emil	r. k.	Budapest 1895. jún. 9.	bizt. intézeti igazgató	I. oszt. a budapesti kegyesrendi főgimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
17.	Lederer Bernát	izr.	Békésszentandrás 1895. jún. 9.	nagybirtokos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	gazdász

Szám	A tanuló neve	Vallása	Születési helye és ideje	Atyjának vagy gyámjának polg. foglalkozása	A középiskolai tanfolyamot végezte	Érettségi vizsgálatának fokozata	Választott pálya
18.	Lehoczky Jenő	r. k.	Érd 1895. júl. 2.	m. k. közp. stat. hivatalnok	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
19.	br. Lévay István*	r. k.	Budapest 895. aug. 4.	miniszteri osztálytanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	joghallgató
20.	Molnár Gyula	r. k.	Budapest 1895. jún. 15.	p. ü. miniszteri osztálytanácsos	I—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	joghallgató
21.	Péter Imre	r. k.	Vágsellye 1895. okt. 1.	áll. elemi iskolai igazgató	I—IV. oszt. a trencséni kir. kath. főgimn.-ban, V—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
22.	Pillitz Dezső	izr.	Csáktornya 1895. szept. 14.	nyugdíjas	I—III. oszt. a nagykanizsai r. k. főgimn.-ban, IV—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	hivatalnok
23.	Rákosi Jenő	r. k.	Budapest 1895. márc. 27.	iró, országgyül. képviselő	I—IV. oszt. a bpesti gyakorló főgimn.-ban, IV—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-oan	jól érett	gazdász
24.	Schneider István	ág. ev.	Budapest 1895. máj. 19.	gépgyári nyug. hivatalnok	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	joghallgató
25.	Schreil Antal	r. k.	Komárom 1895. febr. 20.	irodatiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn -ban	jól érett	gépész-mérnök
26.	Somogyi Gyula	ref.	Balatonkenese 1895. febr. 14.	posta és táviró altiszt	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	joghallgató
27.	Susits Lóránd	r. k.	Budapest 1895. ápr. 26.	a Kisbirt. orsz. f.-hitelint. igazg.	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn -ban	jelesen érett	joghallgató
28.	Szántó Károly	r. k.	Budapest 1895. dec. 10.	építőmester	I—II. o. az egyetemi II. k. gimn.-ban, III. o. a bpesti I. k. áll., IV. o. a bpesti ref., V—VIII. o. a bpesti I. k. áll. főgimn.-ban	érett	katona
29.	Térfy Gyula	r. k.	Budapest 1895. jún. 13.	igazságügyi min. tanácsos	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	joghallgató
30.	Timár János	r. k.	Budapest 1893. aug. 12.	rajzoló	I—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	szobrász
31.	Tolnai Sándor	ref.	Pécs 1895. aug. 20.	nyugdijas	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jól érett	orvos
32.	Türk Károly	r. k.	Budapest 1895. jau. 14.	magán-hivatalnok	I—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	jelesen érett	joghallgató
33.	Vaikó Tibor	ref.	Ujvidék 1895. szept. 4.	m. kir. kúriai biró	I. oszt. a bpesti ref. főgimn.-ban, II—VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	katona
34.	Zelenka Pál	ág. ev.	Máramarossziget 1895. nov. 9.	kir. tvszéki biró, kúriai tanácsj.	I. oszt. a nagybányai áll. főgimn.-ban, II—VIII. oszt a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	elektro-tecbnikus
35.	Belényi István	r. k.	Budapest 1888. okt. 2.	iparos	I—VII. oszt. a bpesti kegyesrendi főgimn.-ban, VIII. oszt. a bpesti I. ker. áll. főgimn.-ban	érett	hivatalnok

*Br. Lévay István a VIII. oszt. mint magántanuló végezte.

X.

Ösztöndíjasok és jutalmazottak.

Az Egyesült Budapest-fővárosi takarékpénztár intézeti alapjából: Paul Sándor VIII. *a* o. t. 200 kor.

A jövedékbírsági alapból: Szalay Rezső II. *a* o. t. 200 kor.

A Mária Terézia-féle alapból: Andor Endre III. *a* o. t. 240 kor., Kempf Pál V. *a* o. t. 240 kor., Várady József V. *a* o. t. 240 kor., Horváth Barnabás VII. *a* o. t. 240 kor., Szentimrey Lajos V. *a* o. t. 240 kor.

A Plattschläger-féle alapból: László Gyula II. *b* o. t. 300 kor., Bikich Lóránt VI. o. t. 300 kor., Somlyai Szabó Zoltán I. *b* o. t. 300 kor., ifj. Hincz Győző I. *a* o. t. 300 kor.

A Jettim-féle alapból: Biber Gyula VII. *b* o. t. 160 kor., Bernáth Géza VIII. *a* o. t. 120 kor.

A Széchenyi győri pk. alapból: Molnár Gyula VIII. *b* o. t. 240 kor.

Az államerdészeti alapból: Ercsényi István IV. *a* o. t. 400 kor.

A milleniumi ösztöndíj-alapból: Pázmányi József VIII. *a* o. t. 200 kor.

A Reviczky-Orosz alapból: Nagy István VII. *b* o. t. 200 kor., Nagy Miklós V. *a* o. t. 500 kor.

A Magyar határőrvidéki alapból: Drndárszky Dömötör V. *a* o. t. 240 kor.

Gróf Pálffy János alapítványból: Szilágyi Zoltán V. *b* o. t. 700 kor.

A győri kir. árva-alapítványból: Vigassy Lajos IV. *a* o. t. 200 kor.

A fiumei ösztöndíj-alapból: Naberschnig Romeo III. *a* o. t. 600 kor.

Váczi pk.-féle alapból: Orbán László IV. *a* o. t. 240 kor.

Az ösztöndíjak összege 6600 korona.

A minisztérium által küldött könyvjutalmakat elnyerték: ifj. Wolff László II. *a* o. t., Teveli László III. *a* o. t., Ratkovszky Ferenc III. *b* o. t., Vigassy Lajos IV. *a* o. t., Nemes Zoltán IV. *b* o. t., Hajnal Kálmán V. *a* o. t., Quittner Pál V. *b* o. t., Polcz György VI. o. t., Horváth Barna VII. *a* o. t., Somogyi Gyula VIII. *b* o. t.

A jótékony Névtelen 100 kor. adományát a tanári testület a következő két tanulónak ítélte oda: Dezsőfi Ferenc VII. *a* o. t. 50 kor., Kempf Géza VII. *b* o. t. 50 kor.

A Friedmann Ignác-féle alapítvány 20 koronás kamatát a tanári testület Gödölle Géza II. *b* o. tanulónak adományozta.

A szabadkézi rajztanfolyamban tanusított buzgalom elismréséül *Reissig A. tanár* adományozott: Zimányi Károly VII. *b* o. tanulónak festőállványt, Novajkay Géza VI. o. tanulónak vázlatkönyvet, Rehák Pál IV. *a* o. tanulónak aquarell palettát, Patacsics Béla IV. *a* o. tanulónak vázlatkönyvet, Römer Kamillo III. *a* o., Winternitz Károly II. *b* o. és Schnell Ödön II. *a* o. tanulóknak egy-egy aquarell palettát.

A tanári testület határozatából a jeles tanulók közt számos könyv osztatott ki emlékül.

A május hóban megtartott országos gyorsíró-versenyen tanulóink számos díjat nyertek.

XI.

Adatok az intézet történetéhez.

A tanári testületben a megelőző isk. év befejezése óta a következő változások állottak be: Huszák József r. tanárt itteni három évi buzgó működés után a nm. Miniszterium a IX. ker. áll. főgimnáziumhoz helyezte át, helyébe pedig Zsámboki Gyula II. ker. főgimn. r. tanárt saját kérelmére az itteni intézethez. — Dr. Madzsar Imre r. tanárt saját kérelmére a nm. Miniszterium a második félévtől kezdve a tanítás alól felmentette; tantárgyai tanítását átvették dr. Schmidt Márton, Schidella István és Teveli Mihály r. tanárok. — Hadas Gyula r. tanárt betegeskedés miatt a nm. Miniszterium f. é. április havában szabadságolta és dr. Mohr Győző VII. ker. rendes tanárt saját kérelmére intézetünkhöz helyezte át. — Vargha Gyula gör. kath. hitoktató helyébe lépett az isk. év elején Ulicsák Béla okl. hittanár.

Örvendetes eseménynek vettük, hogy *Ő cs. és ap. kir. Felsége* Szőke Adolf tanárnak hosszú és érdemekben gazdag működésének elismeréseül az igazgatói címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A tanítást szept. 5. nyitottuk meg istentisztelettel és rákövetkező osztályrendezéssel. Ismét 15 osztályunk volt, t. i. mindegyik osztály párhuzamos a hatodiknak kivételével; ugyanis megszünt a mult évi első c) osztály a Lágymányoson felállított kath. főgimnázium megnyitása következtében, és így eleje vétetett a tanulók itteni torlódásának; a mult évi két VII. osztályból azonban lett két VIII. osztály.

A tanítást a rendtartás előírta szünetek megtartásával teljesítettük jún. 12-ig; a vallástani vizsgálatok jún. 7. és 9.-én, a többi vizsgálatok jún. 14-étől kezdődőleg folytak le jún. 20-ig. A r. k. vallástani vizsgálatokon elnökölt dr. Robitsek Ferenc tb. kanonok, szemináriumi alkormányzó úr, ki évközben is látogatta az osztályokat r. k. vallástani órákon.

Dr. Erődi Béla kir. udv. tanácsos, székesfővárosi tanker. kir. főigazgató úr iskolánkat évközben több ízben meglátogatta, beható gondossággal megfigyelvén a tanárok és tanulók működését. Szíjártó Miklós gyak. főgimn. tanár a nm. Miniszterium megbízásából ismételten meglátogatta intézetünket a mennyiségtan-természettani tanítás megfigyelése ügyében.

Az érettségi vizsgálaton elnököltek az A. csoportban dr. Erődi Béla tanker. kir. főigazgató úr, a B. csoportban dr. Takács Menyhért főpap és jászóvári prépost úr. Az ezen megtisztelő auspiciumok alatt jún. 10—14-én lefolyt vizsgálatok eredményét l. az érettségi vizsgálatról szóló táblázatos kimutatásban.

Dr. Bayer Sándor tiszti orvos úr az isk. év elején és végén meglátogatta az intézetet. Dr. Vladár Márton isk. orvos és egészségtan-tanár úr az isk. év elején megvizsgálta összes tanulóinkat, javaslatot tett a tornamentesség ügyé-

ben és évközben mindenkor legnagyobb készséggel segédkezett tanácsaival. Az újraoltást dr. Maár Mihály kerületi orvos úr végezte.

A tanulók közegészségügyi állapota kedvezőnek mondható, mindazonáltal nagyon sok iskolamulasztást okozott a hatósági eltiltás a családokban előfordult kanyaró- és vörheny-eset miatt; ilyen eltiltás ez isk. évben még több volt, mint a mult évben, de a 47 eset közül csak négy esetben magának a tanulónak megbetegedése miatt. Haláleset, sajnos, ez évben is fordult elő: elvesztettük Pálinkás József I. *b* oszt. és Falvi Miklós VII. *b* oszt. törekvő tanulóinkat és gyászoltunk szüleikkel.

A tanulók fegyelmi és tanulmányi állapota általában kielégítő volt, a vallási kötelességek teljesítése tekintetében kifogások nem fordultak elő.

Az Önképző-kör dr. Zimányi József tanár vezetése alatt buzgósággal működött és hazafias ünnepéllyel ülte meg március 15-ének emlékét, valamint az ének-zenekörrel együtt fényesen sikerült intézeti hangversenyt adott a tanárok özvegyeinek és árváinak segélyző-egyesülete javára, mely alkalomból br. Babarczi Schwartzer Ottó dr. úr 50 K-t adományozott a nevezett egyesület részére. mint a mult évben, úgy most is közreműködött volt tanulónk, Ghéczy Barnabás, Nemz. Zenede növ. művészi hegedűjátékával. — Egy ideig működött az intézetben Demjén László VII. *a*, Horváth Barna VII. *a*, Kovács János VIII. *a* és Záborszky András VII.*b* oszt. tanulókból alakult vonósnégyes is.

Gyorsíró tanulóink, kik már a mult évben a szegedi és miskolci gyorsíróversenyeken aranytollat szereztek az intézetnek, az Orsz. magy. gyorsíró-egyesülettől májusban rendezett országos versenyen elnyerték a Miniszterium felajánlotta vándordíjat, az ezüst serleget, tömérdek díjat és oklevelet, és újabb dicsőséget szereztek maguknak és az intézetnek. Hála érte Perényi Adolfnak és Radnai Béla, jelenlegi vezetőjüknek!

Gyorsíróinkkal versenyeznek rajzoló és festő tanulóink, miről a vizsgálatok után Reissig Adolf tanártól rendezett rajzkiállítás ez évben is újabb fényes tanuságot tesz. A módszeres áttekinthetőséggel rendezett kiállításon találjuk a mértani és szabadkézi rajzokat osztályról-osztályra, változatos rajzokat, aquarelleket és olajfestményeket lapminták, testminták és természet után, szabad kompozíciókat, tájképet, intérieurt, építészeti vedutát, csendéletet, gépeket, fényképeket, edényeket stb., mindannyi örvendetes terméke az iskolai és házi szorgalomnak, esetleg művészi pályának csírái.

A tanulók tanári vezetés alatt meglátogatták a műtárlatokat, hat ízben az Uránia tud. színházt, a Franklin és a Földrajzi intézet nyomdáit, a Széchenyi-múzeumot, az Ernst-múzeumot stb.

A Miniszteriumtól ez évre is rendszeresített délutáni testgyakorlati kirándulásokon kívül a tanulók kisebb-nagyobb kirándulásokat tettek Visegrádra, a Dobogókőre, Aquincumba stb. A III. *b* oszt. 16 tanulója dr. Zimányi Dániel osztályfőnökük vezetése alatt a vizsgálatok után kirándulást tett az Aldunára.

A télen át vígan folyt a korcsolyázás az intézet udvarán.

Köszönettel tartozunk Bíró Endre úrnak a Friedmann Ignác névre tett 200 K alapítványért, melyet a nm. Miniszterium elismerése nyilvánítása mellett elfogadott.

A nm. Miniszteriumnak az intézet részére adományozott könyvekért, térképekért és szertári felszerelésért, valamint összes többi tisztelt jótevőinknek hálás köszönetet mondunk.

Fontosabb rendeletek.

103437. min. Dr. Szende Gyula tanár kineveztetik a VII. f. osztályba, dr. Szalóki Róbert tanár a VIII-ba.

78585. „ Lányi Ernő gyak. tanárjelöltül beosztatik dr. Papp F. és Perényi A. tanárok mellé.

75791. „ Masznyik Zoltán gy. tanárjelöltül beosztatik dr. Szalóki R. és dr. Szende Gy. tanárok mellé.

126307. „ Reissig Adolf tanár részére az V. korpótlék.

133945. „ Rohrer Béla tanárjelölt látogathatja szaktárgyainak óráit.

149689. „ Dr. Zimányi József tanár részére a IV. korpótlék.

169705. „ Dr. Zimányi Dániel tanár részére a II. korpótlék.

172375. „ Dr. Madzsar Imre felmentetik a tanítástól a II. félévre.

77147. „ Padok beszerzésére utalványoztatik 2576 K.

21891. „ Min. rendelet az ifj. könyvtár revíziója ügyében.

44252. „ Himfner B. ig. megbízatik az éretts. vizsgálat vezetésével a beregszászi áll. főgimnáziumban.

Főig .331. eln. A VIII. *b* oszt. éretts. vizsgálatán elnökölni fog dr. Takács Menyhért jászói premonntrei prépost úr.

52004. min. A nm. Miniszterium jóváhagyta a Friedmann Ignác 200 K alapítványt és az alapítványt tevő Bíró Endre úrnak köszönetét fejezi ki.

45354. „ Dr. Mohr Győző VII. ker. r. tanár intézetünkhöz helyeztetik át.

45354. „ Hadas Gyula r. tanár szabadságot kap.

2164. eln. Ő Felsége legfelsőbb elhatározásával Szőke Adolf r. tanárnak a középisk. igazgatói címet adományozni méltóztatott.

XII.

Testi nevelés.

Tanuló ifjúságunk testi nevelésének ügye ebben az évben is helyes irányban fejlődött. Örömmel mondhatjuk el, hogy általában tanuló ifjúságunk nemcsak hogy tudatában van a testnevelése fontosságának, hanem igazán jókedvvel és örömmel vesz részt ugy a rendes tornaórákon mint a játékdélutánokon és kirándulásokon.

A játékdélutánokkal kapcsolatos kirándulásokat Szaffka és Haypál tnárok látták el.

E télen-nyáron tartott kirándulási délutánokon a vezető tanárok az önként résztvevő növendékekkel koruknak és képességüknek megfelelően az időjárás és a helyi viszonyokhoz alkalmazkodva a szabad levegőn űzhető egészséges tesedző sportok lehető minden nemét felkarolták. —

Igy ősszel és tavasszal a közeli és távolabbi hegyvidéki kiránduló helyek voltak: Naphegy, Gellérthegy, Kis- és Nagysvábhegy, Normafa, Zugliget, Hüvösvölgy, Jánoshegy, Hárshegy, Hidegkút, Budaörs, Visegrád, Szentendre, Pomáz Piliscsaba, Pilishegy, Dobogókő és ezeken kívül több kiállítás és gyár megtekintése fél és egész napon át. Télen korcsolyázás, hólabdázás, szánkázás és lábszánkázás folyt, nyáron pedig csónakázás, fürdés és uszás.

Tekintettel arra, hogy önálló játszótérrel nem rendelkezünk, a szabad levegőn való mozgásnak ilyetén való felhasználása testedzési szempontból ezuttal is célszerünek bizonyult.

XIII.

Testedző kör.

„A Budapesti I. ker. M. kir. Áll. Főgimnázium Testedző Köre 1909“ 1912. évi szeptember hó 30-án tartotta meg negyedik alakuló közgyűlését *Andor Tivadar* tanárelnök vezetésével. Tiszti kara a megejtett szavazás alapján a következőleg alakult meg: Elnök: *Pécsi Dániel* VIII. a) o. t., alelnök *Barczai Sándor* VIII. b) o. t., jegyző: *Novák Kajetán* VII. b) o. t., az athletikai osztály titkára: *Bertényi István* VIII. a) o. t., a turistikai osztály titkára: *Bernáth Géza* VIII. a) o. t., szertáros: *Szmrekovszky Tibor* VII. b) o. t., kapitány: *Faragó Lajos* VIII a) o. t., főpénztáros: *Spányi Andor* VIII. a. o. t., (egyuttal a VIII. a) és b) o. pénztárosa), osztálypénztárosok: *Nagy István* VII. a) és VII. b) o. pénztárosa), *Novajkay Géza* VI. o. t., *Ugrai Ákos* V. a) o. t., *Ébercz György* V. b) o. t., a választmány tagjai: *Géczy Iván* és *Szigeti István* VIII. a) o. t., *Kappenstein Antal* és *Schneider István* VIII. b) o. t., *Andorffy Károly* és *Mikó József* VII. a) o. t., *Kulcsár Ferenc* és *Teasdale Gusztáv* VII. b) o. t., *Dobrovics Károly* és *Rosslaw Nándor* VI. o. t., *Flasch Gusztáv* és *Schober József* VI. a) o. t., *Béli Mihály* és *Ungár Tivadar* V. b) o. tanulók.

A kör ügyeit a választmány vezette. A tanév folyamán csak két választmányi ülést tarthatott; amely körülmény arról tanuskodik, hogy az ez évi választmány működése a mult évihez képest lanyhább volt.

Téli szórakozásul szolgált a 8 különféle *szánkó* és a 3 pár *„ski“*, melyek a kevés havas téli időben állandó használatnak örvendtek. A szánkókat 11 izben összesen 65-en használták. Baleset nem történt.

A *turisták* csekély számuk dacára még az előbbi éveket is túlhaladó igen szép működést fejtettek ki. A turista-osztály által rendezett *52 kirándulás* a következőképpen oszlott meg: *1 négynapos gyalogkirándulás* Garamrév-Szittnya (1014 m.) — Selmeczbánya-Szuha-hora (1227 m.) — Körmöczbánya utiránynyal, *A háromnapos kirándulás* a Gerecsébe, *3 kétnapos kirándulás* a Pilisbe; az *egynapos* kirándulások közül volt: 24 sziklamászás (Oszoly, Kétágu hegy, Piliscsaba és Vörösvári torony, Keserüs stb. hegyeken), *21 erdei séta* és *3 „ski“-kirándulás*. — E kirándulások vezetői voltak: *Bernáth Géza* (25-ször), *Halács Ágost* (10-szer), *Tabak Antal* (6-szor), *Kolossy Sándor* (4-szer), *Schneider. István* (4-szer), *Dobrovics Károly* (2-szer) és *Kappenheim Antal* (1-szer).

Az *athletikai osztály* 1912. évi október 26-án d. u. a szentmargitszigeti sporttelepen megrendezte *intézeti bajnoksági versenyét*, melyen az első győztesek lettek: *Pécsi Dániel* VIII. a), *Bertényi István* VIII. a), *Sülle József* VI., *Weisshaus Dezső* VII. b), *Béli Mihály* V. b) és *Pál Károly* V. a) o. t., valamint a VIII. a) osztály stafétái: *Pál, Szigethy, Bertényi, Pécsi* és *Radnai, Szigethy, Bertényi, Pécsi*.

Uszóink november 15-én sikerrel résztvettek a M. A.F. C. középiskolai

uszóversenyén, amelyen *Timrá János* VIII. b) o. t. megnyerte a 300 m-es és *Géczy Iván* VIII. a) o. t. a hátuszás középiskolai uszóbajnokságát, végül a VIII. o. stafétái: Jäger, Szigethy, Géczy és Timár a vegyes stafétát.

Footballozóink egész éven át sikerrel szerepeltek több gimnáziumi csapattal, mult évi október közepén győztek a budai Tanítóképző intézet csapata fölött 5:3, úgyszintén november elején az Óbudai T. E. csapata ellen 6:2 arányban; továbbá május 1-én Vácra rándultak, ahol az ottani főgimnázium footbal csapatjával szemben 3:3 arányú eerdményt értek el, végül a folytatólagos (május 25-iki) küzdelemben ugyanott győztek 3:1 arányban.

A Kör szertárának gyarapítására ez évben csak 25 koronát fordított (football, hátizsákok). A Kör a „Balatoni Szövetség"-nek — Szalóki Róbert tanár úr révén — tagja és mint ilyen kapja 5 K előfizetési árral a Szövetség lapját. A többi szaklapok közül csak az „Ifjúsági Testnevelés"-t járatta (6 K előfizetési árral).

A Kör bevétele a mult isk. évvégi 222.94 K (takarékp. könyvecskébe elhelyezett) pénztári maradvánnyal és 3.47 K decemberi tők. kamattal együtt *382.71* K volt, egész évi kiadása pedig 134.36 K-ra rugván, f. évi május 31-én a pénztári maradvány 248.35 K volt, mely takarékpénztári könyvecskében van elhelyezve. A folyó évi június első felében követelésekből befolyt 92.70 K, kiadatott 10 K és így június hó 16-án a Kör pénztári maradványa *331.05 K*. Künnlevő behajtható követelés kb. 30 K.

A Kör tagjai — számra 98-an (11-el több, mint a mult évben) — felsőbb osztálybeli tanulók voltak. Az évvégi záró közgyűlést május 31-én tartottuk meg.

Jelentésünk befejezéseül a Testedző Kört közelebbről érintő 155.956/1912. sz. a. — intézetünknek is megküldött — miniszt. rendeletről kell még megemlékeznünk. A rendelet első részében a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium azon intézkedéséről értesíti a középiskolák igazgatóit és tantestületeit, hogy a tanuló-ifjúságot a felnőttek athletikai- és sportegyesületekben való káros szereplésétől szigorúan eltiltja és ezzel összefüggőleg a rendelet második részében egyúttal felhívja a tanártestületeket, hogy az ifjúság részére iparkodjanak testedző-köröket létesíteni. Az itt közölt elvek alapján a mi 4 éves, eddig céljának nem egészen megfelelő körünket más alapra fektetve, más alapszabályokkal kellene újjá alakítani. Előbb azonban az intensivebb működés legfőbb akadályát: a versenypályának vagy legalább gyakorlatozásra szükséges és megfelelő szabad térnek hiányát kell eltávolítanunk. Első teendő tehát — véleményünk szerint — az, hogy a nagymélt. vall. és közokt. miniszterium segélyével a fővárosi állami középiskoláknak és így a mienknek is, rendelkezésére álljon egy alkalmas szabad tér vagy versenypálya. A totalisateur megadóztatásából befolyó összegre és testnevelési célokra való felhasználására gondolva, reméljük, hogy a középiskolák jelzett óhaja teljesülni és ezzel egyúttal a testedző-kör helyesebb irányú átalakítása megvalósulni fog.

Andor Tivadar és *Szaffka Manó*,
a testedző kör tanárelnökei

XIV.

Iskolaorvosi jelentés.

Az I. ker. állami főgimnázium tanuló-ifjúságát az 1912—13-iki tanév első napjaiban orvosilag megvizsgáltam, s ennek alapján a torna alól felmentetett az I. *b*-ben 3, a II. *a*-ban 3, a II. *b*-ben 5, a III. *b*-ben 9, a IV. *a*-ban 2, a IV. *b*-ben 1, az V. *a*-ban 5, az V. *b*-ben 3, a VI-ban 5, a VII. *a*-ban 1, a VII. *b*-ben 2, a VIII. *a*-ban 5, a VIII. *b*-ben 3 tanuló. Összesen 47.

Rajz alól felmentetett 1 tanuló a III. *b*-ben. Ami a tanulók szemhibáit illeti, találtam 16 közellátó, 10 messzelátó és 4 kancsal tanulót.

Fertőző betegségben megbetegedett 4 tanuló, és pedig 2 kanyaróban, 1 roncsoló toroklobban, 1 bárányhimlőben. Fertőző betegség miatt kitiltatott 43 tanuló.

Meghalt 2 tanuló.

A középiskolai egészségtant heti 1 órában az összevont VII. *a* és VII. *b* tanulói közül azok hallgatták, akik erre önként jelentkeztek. Az előírt tananyagot elvégeztem.

Kelt Budapesten, 1913. június 12-én.

Dr. Vladár Márton,
iskolaorvos és egészségtani tanár

XV.

Érdemsorozatok.

Az előmenetelben: 1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletben: 1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Egyebekben: ism. = ismétlő; ö. = ösztöndijas; tm. = egészen tandíjmentes. fm. = féltandíjmentes; fm. = fölmentve.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ábrahám Sándor —	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2
	Andrási Dániel — —	3	3	3	3	2	3	1	3	2	1
	Balló Alfréd — —	2	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Bäck Ferenc — —	3	2	2	2	1	3	1	2	2	2
5	Benedict György — —	2	1	1	2	1	2	1	1	3	1
	Béli Miklós tm. — —	3	3	4	3	2	2	3	3	1	2
	Bikich Libor fm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Billitz Vilmos — —	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
	Czaha Mihály — —	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
10	Dezsényi László — —	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Domanovszky Á. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fieger Béla — — —	1	2	2	4	3	3	2	2	2	2
	Frankhauser József —	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1
	Fussfeld Miksa — —	3	2	3	4	3	3	3	3	3	2
15	Gerő István — — —	2	1	1	1	1	1	1	1	3	1
	Gombosi Ottó — —	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Graef Ferenc fm. —	2	2	2	3	2	3	3	2	3	1
	Gyepes Béla — — —	3	3	3	3	2	2	2	3	3	1
	Heidlberg Tibor — —	2	1	1	2	1	2	3	2	3	1
20	**Hincz Győző** ö. — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hollán Sándor —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hölterle Ivor — —	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2
	Incze László — — —	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Jenei Nándor — —	2	3	3	2	1	2	3	3	1	1
25	Könye György — —	3	3	2	3	2	3	2	2	1	1
	Körmendy Viktor —	1	2	2	2	2	3	3	2	1	2
	Krammer István —	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
	Kun Zoltán — — —	1	3	3	4	2	3	4	3	3	1
	Kurz Jenő fm. — —	1	2	3	3	2	3	4	1	3	1
30	Leitner Frigyes — —	1	2	1	2	2	2	1	1	2	1
	Maár Mihály — —	2	2	3	3	2	3	3	3	3	1
	Martinek István — —	1	2	2	1	1	2	1	2	2	1
	Mezei Béla tm. — —	3	4	4	4	3	3	4	3	3	1
	Micseh Gábor fm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Molnár Sándor — —	3	3	2	3	2	2	3	2	2	2
	Naberschnig A. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Oláh Dezső — — —	2	3	4	3	3	3	4	2	1	1
	Pártos Imre fm. — —	2	1	1	1	1	2	1	1	2	1
	Pogány Sándor — —	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1
40	Pritz Sándor tm. — —	1	2	3	2	2	3	2	3	3	1
	Reisz Jenő fm. — —	3	2	3	3	2	3	1	2	2	2
	Rosenthal Kornél — —	1	2	2	2	1	3	3	2	3	1
	Salamon István —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Schneider István — —	3	3	3	4	3	3	4	3	3	1
45	Simon Károly fm. —	2	1	1	2	2	3	3	1	1	1
	Snasel Ferenc tm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Stiberth Lotár — —	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
	Urbányi Jenő fm. —	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Vas László fm. — —	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
50	Vicze József — — —	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Vincze Sándor — —	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1
	Walkovszky László —	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1
	Wertheimer Ottó fm. —	3	1	1	2	1	1	2	2	1	1
	Zárday Imre fm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
55	Zomor Kálmán — —	1	2	2	3	2	1	2	2	3	1

Kimaradtak: Amant Zoltán, Gottwald Frigyes, Milcsevics János.

Magántanulók: **Kállay György,** Maurer Géza, **Szántó Irén,** Szekeres Emil, Zboray Ádám, **ifj. Zimányi József.**

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Alm László — — —	1	2	3	2	1	4	3	2	2	1
	Babocsay István — —	1	2	2	2	1	3	2	2	2	1
	Beökönyi Géza — —	1	2	2	1	2	3	2	2	1	1
	Bernátsky Jenő tm. —	1	1	1	2	2	3	1	2	2	1
5	Béky Imre tm. — —	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Brust Elemér tm. — —	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
	Cziegler Sándor — —	2	2	3	2	2	3	2	2	3	1
	Dobrovics Sándor —	2	2	2	3	1	3	3	2	1	1
	Farkas László — —	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
10	Frühauf Pál — — —	2	3	4	2	3	4	3	1	2	3
	Gerinczy István tm. —	1	2	2	3	1	3	2	2	1	1
	Gottl Rezső — — —	2	3	3	2	2	3	3	3	2	1
	Göndöcs József — —	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Hajdu Károly — —	1	3	3	2	1	3	3	1	3	1
15	Heininger Géza — —	3	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Hoffmann Géza — —	1	2	1	1	1	3	2	2	2	1
	Huszár Kornél — —	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Jeszenszky Ferenc —	2	3	4	4	2	3	4	3	1	2
	Klein Géza — — —	2	2	2	2	1	2	2	2	3	1
20	Klingenberg József —	3	2	2	4	2	3	3	3	2	1
	Kocsis Sándor ftm. —	1	1	2	2	2	3	2	2	2	1
	Környey Béla — — —	2	2	3	3	1	3	2	2	fm	1
	Krocsák Emil — —	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1
	Laping Miklós ftm. —	1	2	2	2	1	3	2	1	1	1
25	Lehoczky Mátyás— —	1	3	3	3	2	3	3	2	1	1
	Machát Ottmár — —	1	3	3	2	2	3	3	3	1	2
	Mezei György— — —	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Mihajlovits Pál — —	1	3	2	2	1	3	2	2	2	1
	Molnár Kálmán ism.	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1
30	Molnár Sándor — —	2	1	2	1	1	2	2	2	1	1
	Obrincsák László— —	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1
	Pongrácz Elemér tm.	1	1	1	1	2	3	2	2	2	1
	Radanovits Gyula —	1	3	3	3	2	3	3	3	fm	2
	Rajna László ftm. —	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1
35	Rajna Mihály ftm. —	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1
	Reicher Bernát — —	2	2	1	3	3	3	3	3	2	1
	Sághy Ferenc— — —	2	2	2	2	1	3	2	2	1	1
	Skolil Vilmos — —	1	1	3	3	2	3	3	2	1	1
	Somlyay Zoltán tm. —	1	2	2	3	1	3	2	2	2	1
40	Spinner László — —	2	2	2	3	2	2	2	2	1	2
	Szabó Ferenc — — —	3	3	4	4	4	4	3	3	1	1
	Szendey Béla — — —	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Szobonya Béla — —	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Szojka István — —	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2
45	Váradi Ödön — — —	1	2	2	3	2	3	3	3	fm	2
	Vukán Ferenc— — —	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1
	Weber Antal — — —	1	2	2	2	1	2	2	2	1	1
	Zomzeli Géza tm. — —	1	2	3	2	2	3	3	2	2	1

Kimaradtak: Bernauer György, Bilau Ferenc, Goldmann Pál, Hollentoner László, Iglauer Pál, Krcivoj József ism., Sebasztián Gyula, Sauffer Gyula, Vida Pál.

Meghalt: Pálinkás József.

Magántanulók: Feigl József, Jordán Károly.

Pótvizsgálatot tettek: 1912. szept. havában: Steinlen András, Sztrakoniczky Pál, mult isk. évi tanulók.

II. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő tandijmentes vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Agonás József ism. —	2	3	3	2	2	2	1	2	1	1
	Andrási Aurél — —	1	3	3	2	2	3	2	2	1	1
	Bäck Ernő — — —	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Bánszky László — —	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
5	Bányász László — —	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1
	Bertányi Péter — —	2	4	4	3	2	3	2	3	1	1
	Better István ism. —	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2
	Breuer Jenő — —	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Buday Lajos tm.— —	1	2	3	3	2	2	4	2	2	1
10	Burkó Károly— — —	2	3	3	2	2	2	2	3	2	2
	Csapó Tibor — — —	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2
	Dévény Dezső tm. —	1	1	1	1	1	1	1	3	3	1
	Dittrich Imre ftm. —	2	3	3	2	2	1	1	2	2	2
	Eisenstock Imre ism. —	1	3	3	2	3	2	1	3	2	2
15	**Ertl Róbert** tm.— —	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Farkas István — —	3	2	3	3	2	3	3	3	1	1
	Fehér Pál — — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fischer Gábor — — —	2	3	3	2	1	3	2	3	3	2
	Flesch Imre tm. — —	1	2	2	1	1	1	2	1	2	2
20	Gamauf Gyula — —	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2
	Gömöri Samu — — —	2	3	3	2	2	3	2	2	3	1
	Gömöri Sándor ftm. —	1	2	2	2	2	3	2	2	fm	1
	Hátfalvy Gyula — —	3	3	3	3	2	3	3	2	2	2
	Hodula József — —	2	3	4	4	2	3	2	3	1	1
25	Jekim Hilár — — —	1	2	2	2	1	2	1	2	1	2
	Joanelli József — —	2	3	3	3	2	2	1	1	2	2
	Kiss József — — —	2	3	4	4	3	3	4	3	2	2
	Knapp Béla — — —	2	3	3	2	3	2	3	3	2	1
	Krajcs György — —	2	3	3	3	3	3	4	3	3	1
30	Kubai Antal — — —	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Kurtz Ferenc — — —	2	3	4	3	2	3	2	2	3	1
	Leitgeb László tm.—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mezey Árpád — — —	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1
	Mikó Imre tm. — —	1	2	3	3	2	1	1	2	1	1
35	Muč Antal — — — —	1	3	4	3	3	3	4	4	2	2
	Ocskaják Ferenc — —	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Oláh Gusztáv — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Olbrich József — —	1	3	3	3	3	2	1	3	3	1
	Osztoics Mihály — —	1	3	3	2	2	3	2	3	2	1
40	Pataki Tibor tm. — —	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1
	Pencz Károly ftm. —	1	3	3	2	2	2	2	2	1	1
	Ploth Gyula — — —	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	2
	Reder István — — —	2	3	3	3	2	2	3	3	3	1
	Rosenfeld Árpád — —	3	3	3	3	2	2	2	3	3	2
45	Schenk János — — —	1	3	3	3	2	3	2	2	1	2
	Schnell Ödön — — —	1	3	3	3	2	3	1	2	3	2
	Sittner Rezső ftm. —	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
	Somogyi Zoltán ism.—	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Szalay Rezső ftm., ö.—	1	3	3	3	2	3	3	2	1	2
50	Szidanits Miklós — —	3	3	3	3	2	2	3	3	2	3
	Sztehló István — —	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Tarczali Pál tm. — —	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
	Teveli Zoltán tm.— —	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő tandijmentes vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Térfy Béla ftm.— —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
55	Tóth Elemér — — —	1	3	4	3	3	3	3	3	1	2
	Tóth János tm. — — —	2	3	3	2	3	1	3	2	2	2
	Vaisz Kálmán — —	2	3	3	3	3	3	2	3	1	2
	id. Volf László — —	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Wallner Antal — —	1	3	4	3	2	2	3	3	1	2
60	Wikkenhauser Gusztáv	2	2	3	2	2	2	2	2	1	1
	ifj. Wolff László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zárda István — — —	2	3	3	3	3	3	4	3	3	2
	Zboray Ádám — — —	1	3	3	3	2	3	4	4	3	2

Kimaradtak: Nemesszeghy Tibor, Raabe László.

Magántanulók: **Pongrácz Elemér**, Okolicsányi Kuthy Géza.

II. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Acél Béla tm. — — —	1	2	2	2	1	2	1	2	fm	1
	Alexy Emil tm. — —	1	1	2	2	1	2	1	2	1	1
	Alkér Tibor — — —	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1
	Balogh Sándor — —	2	3	4	3	2	3	3	3	2	1
5	Béky Dezső tm. — —	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
	Boldog Gyula ftm. —	1	2	2	3	1	3	2	3	fm	1
	Čanič István ftm. — —	1	2	3	3	2	3	2	2	2	1
	Csilling Antal — —	1	2	2	2	1	3	2	3	1	1
	Dorfinger György — —	1	3	3	3	2	3	3	2	3	1
10	Elek Andor — — —	3	2	2	2	2	3	3	3	3	1
	Faragó Endre, tm.— —	1	1	2	2	1	1	1	2	2	1
	Gábor Kálmán tm. —	2	2	3	2	2	4	3	3	2	1
	Gödölle Géza tm. —	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Guts György — — —	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
15	Gyenes László — —	1	2	3	2	1	2	2	3	2	1
	Havassy Jenő — —	1	3	3	2	2	3	3	4	3	1
	Hazay István ftm. —	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
	Hegedüs Lajos tm. —	1	2	2	2	1	3	3	3	2	1
	Hubai János tm. — —	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1
20	Ihász László — — —	2	2	3	2	2	3	3	3	2	2
	Kiss Áron — — — —	1	3	3	3	2	3	3	3	1	2
	Kiss László tm. — —	2	1	2	3	1	2	2	3	2	1
	Konrád Jenő — — —	1	2	2	2	1	3	2	2	1	1
	Krebsz Zoltán — — —	1	2	2	3	2	3	2	3	1	1
25	Kuchinka Gyula ftm., ö.	2	2	2	3	2	3	3	3	1	1
	László Árpád — — —	3	4	4	3	3	4	3	3	1	1
	László Gyula ftm., ö. —	1	2	2	3	2	3	3	3	fm	1
	Lencz Andor — — —	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1
	Magerl Alajos ftm. —	1	3	3	3	2	2	1	1	2	1
30	Martin Antal — — —	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1
	Máriássy Gusztáv— —	1	2	2	3	2	3	3	3	2	1
	Móré László — — —	1	2	2	2	2	3	3	3	2	1
	Nágel Edgár — — —	3	2	2	1	2	3	2	3	3	1
	Nagy Arthur tm. — —	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1
35	Puchász Tibor — —	1	2	3	2	2	3	3	2	3	1
	Raner Gyula ism. — —	3	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Schmidt István tm. —	1	2	2	1	2	3	3	2	1	1
	Schmitt Győző — — —	2	3	3	3	2	4	2	2	2	1
	Schock József ftm. —	1	2	2	3	2	3	2	2	1	1
40	Schwarz Károly ftm. —	1	2	2	2	2	3	3	3	2	1
	Singer Manó — — —	1	3	3	3	2	3	3	3	fm	1
	Stancsich György — —	3	3	3	3	2	3	3	4	2	1
	Steinlen Andor — —	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Stoffel József ftm. —	1	2	3	2	2	3	3	3	3	1
45	Suloky Árpád — — —	3	3	3	2	2	3	3	3	2	1
	Szabó Endre tm. — —	2	2	2	3	2	2	3	3	1	1
	Székely István tm. —	1	2	2	2	1	3	2	3	3	1
	Szigeti Dezső tm. — —	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1
	Szirány János ftm. —	1	2	2	2	2	3	2	2	3	1
50	Tangl Herold — — —	1	2	2	1	2	3	2	3	2	1
	Teichmann Endre — —	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2
	Várady Ferenc tm. —	1	2	3	2	2	3	2	3	1	1

A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
Wimmer László — —	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1
Winternitz Károly —	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2
55 Wukovich Mátyás— —	3	3	4	4	3	4	4	3	2	1
Zaitz Jenő — — — —	3	3	4	3	3	4	3	3	2	1
Zámodits Jenő ftm. —	2	2	2	3	2	3	3	2	fm	1

Kimaradtak: Alkér György, Grobetti Sándor, Sárközy Béla.
Vizsgálatot nem tett: Tolnai Miklós.
Magántanuló: Hatvany János báró.

III. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Andor Endre tm. ö. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Amon Pál — — — —	2	3	3	3	3	3	2	3	fm	1
	Beökönyi Tibor — —	2	3	3	4	2	2	3	4	2	1
	Béldy Zoltán — — —	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1
5	Czopf Gyula ftm. — —	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Deli József ism. — —	2	3	2	3	3	3	2	1	2	2
	Diószegi Antal tm. —	3	3	3	3	3	3	2	4	1	2
	Dobokay Lajos — —	1	2	2	3	1	2	3	2	1	1
	Dorner Sándor — —	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1
10	Dusóczky András tm. —	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1
	Eppeldauer Jenő ism.	2	4	3	4	3	3	3	4	2	2
	Br. Feilitsch Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Ferencz Imre — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Fischer Sándor — —	3	3	2	3	3	3	2	2	1	1
15	Gabnay Ferenc tm. —	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Gabona István — —	2	3	3	3	3	3	2	4	2	2
	Gadányi József — —	3	3	3	3	3	3	3	4	3	1
	Grimm Pál — — —	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2
	Gyárfás Kálmán tm. —	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
20	Hartner László — —	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2
	Herczegh Ede ftm. —	1	2	2	2	1	1	3	2	1	1
	Himfy József — — —	3	2	3	2	1	3	3	2	2	1
	Himpfner Frigyes tm	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Horánszky Nándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Hornyánszky K. tm.—	1	2	2	2	2	2	3	2	1	1
	Hornyánszky Lajos tm.	1	2	2	2	2	1	2	2	1	1
	Jakab Ödön — — —	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1
	Juhász György — —	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Kégl Zoltán — — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	Kopp Jenő ftm — — —	1	2	3	3	2	3	2	3	1	1
	Kostka Pál — — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Kosztka Gusztáv — —	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Krebsz Jenő — — —	1	3	3	3	2	3	3	1	1	1
	Krenner Győző tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	Kuźniarszki Vilibald tm	2	2	1	2	3	2	2	1	1	1
	Lakner László — — —	2	2	3	2	3	2	3	2	2	1
	Lukács Zoltán ftm. —	1	2	2	3	2	2	1	3	1	1
	Machula Zoltán tm. —	1	2	2	2	1	1	2	2	2	1
	Michalik Sándor — —	2	3	3	3	2	2	1	3	3	1
40	Miklós Béla tm. — —	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Münster László — —	1	1	2	2	1	1	3	2	2	1
	Naberschnig R. tm. ö.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Patak Gyula — — —	3	3	3	3	3	3	1	3	1	2
	Pájer László — — —	3	4	3	3	4	3	2	3	2	2
45	Römer Kamillo — —	1	3	3	3	3	2	2	1	2	1
	Siegmundt Jenő tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Simonyi Ferenc ftm. —	3	3	2	3	2	2	2	1	1	1
	Stransky Gábor — —	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Szabó Gábor tm. — —	2	2	2	3	2	2	3	3	1	1
50	Szimmeiszter Pál — —	1	3	3	3	3	3	2	1	2	1
	Szőcs László — — —	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Szuppán Géza ftm. —	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Tevely László tm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Téglássy Ferenc — —	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1
55	Tóth Tibor ftm. — —	3	2	2	2	2	3	1	2	1	2
	Tömösváry László —	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Turnai Oszkár — — —	2	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Vaisz Ferenc tm. — —	1	2	2	2	1	2	2	1	1	1
	Viczing Flórián — —	1	3	3	4	2	3	3	3	2	2
60	**Weiszberger Ede** —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Zalán Lajos — — —	3	4	4	4	3	3	3	4	2	2

Kimaradtak: Franca Béla, Ratimorszky Márton.
Vizsgálatot nem tett: Földes Andor.
Magántanulók: **gr. Hoyos Wenckheim László**, **gr. Hoyos Wenckheim Viktor**, Zuna Ernő.

III. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Avar László — — —	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
	Balla János — — —	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1
	Bartosch József — —	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Bekény Béla — — —	3	3	3	3	2	3	3	4	3	1
5	Benedek Béla — — —	2	3	3	3	4	2	4	2	fm	1
	Bélley Géza — — —	3	3	2	3	1	2	3	3	3	2
	Buzay Elemér — — —	2	2	3	2	3	2	3	3	3	2
	Csicsery Zsigmond —	2	3	3	3	2	3	3	4	1	2
	Dummel Sándor — —	1	3	1	2	3	2	2	2	1	1
10	Eschenasy Aurél — —	3	3	2	3	3	2	3	3	2	1
	Farkas László — — —	2	3	3	3	1	2	2	3	1	1
	Froemel Károly — —	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Géczy Gyula — — —	2	3	2	3	2	2	3	3	2	2
	Gottl Frigyes — — —	1	2	2	2	2	1	3	2	2	1
15	Gross Győző — — —	3	3	3	3	3	2	3	2	3	2
	Gunszt János — — —	1	2	2	2	1	1	3	3	fm	1
	Gyarmathy Elemér —	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2
	Haffner Zoltán — —	2	2	1	2	2	1	2	1	fm	1
	Harbács Béla — — —	1	3	2	3	1	1	2	2	1	1
20	Haspel Ferenc — — —	1	2	2	3	2	1	2	2	2	1
	Hefty Lajos — — —	3	3	3	3	3	3	3	4	1	2
	Herdinand Rudolf —	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1
	Herglóz István — —	2	2	2	2	1	1	2	2	3	2
	Ilosvai Zoltán — — —	1	3	3	3	2	2	3	2	3	1
25	Ipoly Lajos — — —	2	2	2	2	2	2	3	3	3	2
	Irasek Ervin — — —	3	2	2	3	2	3	2	2	3	1
	Janezics Ferenc — —	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Juhász Kálmán — —	1	2	2	2	1	2	1	3	2	1
	Kappel Sándor — —	2	3	3	3	3	2	3	1	3	1
30	Kálmán Mihály — —	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Kornhauser Károly —	3	3	1	3	3	2	4	1	2	1
	Kováts Antal — — —	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Kovács Imre — — —	1	2	2	2	1	1	2	1	2	1
	Kubesch Kornél — —	1	2	1	2	3	2	2	2	2	1
35	Madarász Kálmán —	2	3	3	3	3	2	2	2	3	1
	Mahner István — —	1	2	1	1	1	1	2	3	1	1
	Máté István — — —	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Németh László — — —	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Novák Gusztáv — —	2	2	2	2	1	3	2	2	2	1
40	Odor Zoltán — — —	2	3	2	3	4	3	3	3	2	1
	Olasz Sándor — — —	3	3	3	3	3	3	2	4	2	2
	Perlaki Károly — —	1	3	2	3	2	3	3	2	2	1
	Pleszkán József — —	1	3	2	3	2	2	3	3	1	1
	Polcz Géza — — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45	Pupos István — — —	3	3	2	3	4	3	3	3	2	1
	Radanovits Mihály —	1	2	3	2	1	2	2	2	2	1
	Ratkovszky Ferenc —	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2
	Ruffy József — — —	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1
	Scherbaum Jenő — —	3	3	3	4	3	3	2	3	3	1
50	Schmideg Armand —	3	3	2	3	4	3	3	4	3	2
	Szabados Ernő — —	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Szemes Ernő — — —	3	3	3	3	3	3	4	3	1	2
	Szidanics Ferenc — —	3	3	4	3	3	3	4	4	2	2

A tanuló neve ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Test-gyakorlás	Magaviselet
Szully József — — —	3	3	3	3	2	3	2	2	3	2
55 Téglás Ernő — — —	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
Toronyi Béla — — —	1	3	3	3	3	2	3	3	1	2
Vas Lajos — — — —	1	2	2	2	3	2	3	3	1	1
Weber György — —	2	1	2	2	2	2	2	2	fm	1
Weber László — — —	1	1	2	2	2	2	2	2	fm	1
60 Wittmann Ferenc— —	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Zufall Sándor — — —	2	2	2	2	2	2	2	1	fm	1

Kimaradtak: Demel Dezső, Geötz Sándor, Maga József.
Magántanulók: Bezde Ákos, Török P., Hafenscher L.

IV. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Antalóczy Béla ism. —	1	3	3	3	2	2	3	2	1	1
	Arnold Ottó — — —	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1
	Bakos Rezső — — —	2	3	3	2	2	2	3	3	3	2
	Berényi Sándor tm. —	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1
5	Biber András tm. — —	2	3	2	3	2	2	3	1	3	2
	Bleicher József — —	1	3	2	4	2	2	3	2	2	1
	Bottfy Gyula — — —	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1
	Domé György ftm. —	1	2	2	2	1	3	3	3	2	1
	Ercsényi István ftm. —	1	2	2	3	3	2	3	2	2	2
10	Erdődi Zoltán ism. —	3	3	3	3	3	3	4	3	1	2
	Fogarassy Béla tm. —	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1
	Gömöri Kornél — —	2	3	2	3	3	3	3	2	3	2
	Győrfy József — — —	2	3	2	2	2	2	4	2	1	1
	Klopstock Róbert tm.—	1	3	1	1	1	2	2	1	1	1
15	Leschák Sándor — —	2	3	3	3	3	3	3	4	3	1
	Lukács István — — —	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Mikola Kálmán — —	2	3	3	3	3	3	4	4	2	1
	Némethy László tm. —	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Nyáry Tibor — — —	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
20	**Orbán László** tm., öd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Patacsics Béla tm. —	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	Patek Antal — — —	1	3	2	3	3	2	3	3	2	1
	Pencz Ferenc tm. — —	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1
	Rehák Pál — — — —	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1
25	Schilhán József ftm. —	1	2	3	3	2	2	3	2	2	1
	Schindler Zoltán — —	1	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Steingaszner Lajos —	3	3	3	3	3	3	4	4	fm	2
	Strauch Gyula tm. —	1	3	2	3	2	1	3	1	1	1
	Strelinger Sándor — —	1	1	1	1	1	2	2	2	fm	1
30	Thirring Lajos — —	1	3	1	2	1	2	2	2	1	1
	Timár Imre — — —	3	3	2	3	3	3	3	2	1	2
	Vaiko István — — —	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Vajda István — — —	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2
	Várady Andor — —	2	2	3	3	3	2	3	2	1	1
35	**Vigassy Lajos** tm. öd.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Waczulik Károly — —	3	4	2	3	2	3	3	3	3	2
	Witkowsky Tihamér tm.	1	3	2	2	2	2	1	1	1	1
	Wolf Pál — — — —	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1

Kimaradtak: Alexics György, Zalán Zoltán.
Magántanulók: Berde László, Brázay Zoltán, Hubay Tibor, Kovács Károly.

IV. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Agonás Alajos — — —	2	3	2	3	3	2	3	1	1	1
	Bacsa István ftm. —	1	3	2	3	3	2	2	3	1	1
	Bárdos Lajos tm.*) —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bednaić Iván — — —	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
5	Békési Endre — — —	3	3	3	3	3	3	4	3	fm	2
	Boros Gábor — — —	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Bydeskúty László — —	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Decsényi József — —	1	2	1	2	2	3	3	2	3	1
	Dinnyési Lajos ism. —	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2
10	Dobruczky Sándor —	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Dózsa Endre — — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Eperjessy György — —	2	3	2	3	3	3	3	1	2	1
	Gönczy Tihamér — —	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Gyertyánfi Kornél —	2	3	3	3	3	3	4	1	2	2
15	Gyuris Aladár — — —	2	3	3	3	3	3	3	4	1	2
	Hackenberg Sándor —	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2
	Hoppe Rezső — — —	1	2	3	3	3	3	3	3	1	1
	Iván András — — —	1	2	1	3	3	3	2	2	2	1
	Kaiser Kálmán — —	2	3	2	3	3	3	4	2	2	2
20	Kovács János Imre tm.	1	2	1	3	3	3	2	3	2	1
	Körner Tivadar tm. —	2	2	1	3	3	3	3	2	1	2
	Kuncze Árpád ism. —	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Kurz Dezső tm. — —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Lamboy László — —	1	2	2	3	3	2	2	3	2	1
25	Lovik Károly Zoltán —	1	1	1	2	1	2	2	4	1	1
	Lőrinczy Szabolcs — —	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Marčis Gyula — — —	2	2	2	3	3	2	2	2	1	2
	Nemes Zoltán tm. —	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Oláh Miksa — — —	2	3	4	3	4	3	4	2	2	1
30	Pleier József — — —	1	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Quandt Richárd tm. —	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Rajna József tm. — —	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1
	Romy Tibor — — —	1	2	2	3	2	2	3	1	2	1
	Rupnik János — — —	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1
35	Schirl Nándor — — —	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Schmeisz Béla — — —	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1

Kimaradtak: Detela Béla, Iglauer Károly.

Magántanuló: gr. Lázár Dénes.

*) 100 koronás tanulmányi segélyben részesült.

V. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Áprily László — — —	2	2	3	3	—	2	2	2	2	3	2	1
	Baittrok József ftm. —	1	2	2	2	—	1	2	2	2	3	fm	1
	Berényi Lóránt tm. —	2	2	2	2	—	1	2	1	2	3	2	1
	Clement Ferenc — —	3	3	3	3	—	3	1	3	3	3	3	1
5	Darvas Zoltán — —	2	2	3	3	3	—	—	2	2	3	fm	2
	Drndarszky Dömötör tm	1	2	2	2	—	1	2	1	2	3	2	1
	Dusoczky Károly ftm.	2	2	2	3	—	3	2	2	2	3	1	1
	Farkas Endre — — —	2	2	3	3	—	3	3	2	3	3	1	1
	Flasch Gusztáv — —	1	2	1	2	—	1	1	1	1	2	1	1
10	Gavik Ferenc tm. —	1	3	3	3	2	—	—	1	1	3	1	1
	Gedai József tm. — —	1	2	2	2	2	—	—	1	2	3	3	1
	Graef Károly tm. — —	2	2	3	3	—	2	1	2	2	3	fm	2
	Gulden Gyula — — —	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1
	Hajnal Kálmán —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
15	Hegedüs Tibor tm. —	1	2	3	3	—	1	2	1	2	3	2	1
	Kántor Ernő — — —	3	3	3	3	—	3	4	2	3	3	1	2
	Kempf Pál tm. — —	1	1	1	2	2	—	—	1	1	2	1	1
	Márkus Miklós tm. —	2	2	3	2	—	2	1	2	2	3	1	2
	Móczár Jenő — — —	3	3	4	3	—	3	3	2	2	4	1	2
20	Nagy László tm. — —	2	2	2	3	—	3	2	2	2	3	2	1
	Nagy Miklós tm. — —	1	2	2	3	—	3	2	1	2	3	1	1
	Némethy Imre — — —	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	1	1
	Némethy László — —	1	1	2	1	—	1	1	1	1	2	1	1
	Nitsche Zoltán — —	3	3	3	3	—	3	1	2	3	3	1	2
25	Orbán János tm. — —	1	2	1	2	—	3	1	2	1	3	1	1
	Pál Károly — — —	1	3	3	3	—	2	2	2	2	4	2	2
	Pilcz Béla — — — —	2	3	3	3	3	—	—	3	2	4	3	2
	Preisinger Béla — —	3	3	3	3	—	3	3	3	3	4	2	2
	Radnai Endre tm. —	1	1	2	1	1	—	—	1	1	2	fm	1
30	Reiner György — — —	3	2	2	3	—	3	3	2	1	3	3	1
	Rusznák Dezső — —	1	2	2	3	—	2	2	3	2	3	2	1
	Schober Lajos tm. — —	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	1	2
	Somogyi Béla tm. — —	2	2	2	3	—	3	2	2	1	3	1	1
	Stadler Nándor tm. —	1	2	2	2	—	1	3	2	2	2	1	1
35	Sugár László — — —	2	2	2	3	—	2	3	3	2	4	3	2
	Szentimrey Lajos tm.—	1	1	2	1	1	—	—	1	1	2	2	1
	Teichmann Ernő tm. —	2	2	3	3	—	2	2	2	2	3	2	2
	Tutschner Ágost — —	2	3	3	3	—	2	2	3	2	3	3	2
	Ugray Ákos tm. — —	1	2	2	2	2	—	—	2	2	3	1	2
40	Vajda István — — —	1	2	2	1	3	—	—	1	1	3	1	1
	Várady József tm. —	1	2	3	3	2	—	—	2	2	3	2	2
	Vertán Leó — — — —	3	3	3	3	—	3	2	3	2	3	3	2

Kimaradt: Ligeti Aurél.
Vizsgálatot nem tett: Falvi Jenő.
Magántanulók: **Bernrieder Katalin**, Hoffman Lajos, Hubay Andor.

V. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő tandijmentes vagy ösztöndijas-e ?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Andor Ferenc — — —	3	3	3	3	—	2	2	3	2	3	3	1
	Bartal Antal tm. — —	1	3	3	2	2	—	—	2	1	2	3	1
	Beregszászy Béla — —	3	3	3	3	—	3	2	3	2	4	3	2
	Béli Mihály — — —	2	3	3	4	—	4	3	3	3	3	1	2
5	Dax Gusztáv — — —	2	3	2	3	—	3	3	3	3	3	3	1
	Dömötör József — —	2	3	3	3	—	2	3	3	3	4	3	1
	Ébersz György — — —	3	3	3	3	—	3	3	3	2	3	3	2
	Fáy Aladár — — —	2	2	3	3	—	3	2	3	2	3	fm	1
	Frim Zoltán ftm. — —	1	1	3	3	—	2	2	2	2	3	3	2
10	Fuchs Károly tm. — —	1	1	1	2	—	1	1	2	1	1	1	1
	Giesz Károly tm. — —	1	1	1	2	—	1	1	2	1	1	1	1
	Grimm Ferenc — — —	3	3	2	3	3	—	—	2	3	4	3	2
	Haeffler István ftm. —	2	2	1	2	2	—	—	1	2	3	3	1
	Hazay Ödön tm. — —	1	2	2	2	2	—	—	2	2	2	fm	1
15	Hesz Árpád — — —	2	3	3	3	—	3	1	3	2	3	3	1
	Hoepfner Miklós — —	2	3	3	4	—	3	3	3	3	4	3	1
	Horák János — — —	3	3	4	4	—	3	1	3	2	4	3	1
	Ibos Ferenc — — —	3	3	4	4	—	3	3	3	3	3	1	2
	Kemény Ferenc tm. —	3	2	2	3	—	2	3	1	2	2	3	1
20	Kertész Imre ism.— —	3	2	2	3	—	3	3	3	1	3	fm	1
	Kiss László — — —	2	3	4	3	—	3	2	3	3	4	3	1
	Kotoff Olivér — — —	3	3	4	3	—	3	2	3	2	3	3	1
	Kovács József — —	2	3	3	3	—	3	2	3	2	3	3	1
	Lakits Sándor — — —	3	4	3	3	—	3	4	3	3	4	3	2
25	Lányi Dezső tm. — —	2	2	2	3	—	3	2	3	2	3	1	1
	Lukács Kornél ism. —	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	2	1
	Micseh Andor ftm. —	1	2	1	2	—	1	1	2	1	3	2	1
	Mikola Zoltán — — —	2	3	3	3	—	3	2	2	2	3	2	1
	Nagy Pál tm. — — —	1	2	3	3	—	3	1	2	1	3	1	1
30	Novák Ervin — — —	1	2	2	4	—	3	2	2	1	3	3	1
	Polcz Gyula tm. — —	1	2	2	1	1	—	—	2	1	2	3	1
	Quittner Pál tm.— —	1	1	1	1	1	-	—	1	1	1	1	1
	Radnai József tm.— —	1	3	2	3	—	3	2	2	2	3	3	1
	Radzó István — — —	3	4	3	3	3	—	—	3	2	4	2	1
35	Szilágyi Zoltán tm. —	2	1	2	2	—	1	2	2	1	3	3	1
	Szobonya Zoltán — —	1	1	2	2	—	1	1	2	1	2	2	1
	Teőrös István — — —	3	3	3	4	—	3	2	3	2	4	3	2
	Unger Kornél tm. — —	2	2	3	3	3	—	—	2	2	3	2	1
	Unger Tivadar tm.—	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
40	Urbányi Vilmos — —	2	3	3	3	—	3	1	3	2	3	3	1
	Vranovits Bél ism.— —	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1

Magántanuló: Ungár Géza tm.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Természetrajz	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Alkér Miklós — — —	2	2	3	3	—	2	3	3	1	3	2	1
	Apor István tm. — —	2	2	3	3	2	—	—	3	2	3	3	1
	Ardó István — — —	2	2	2	3	3	—	—	3	2	4	3	2
	Ágfalvi Ipoly — — —	3	3	3	4	—	3	2	3	3	4	1	2
5	Bachler István — —	2	2	1	2	2	—	—	1	1	2	2	1
	Barta József tm. — —	2	2	3	3	—	2	2	3	2	1	3	1
	Batisweiler János tm.—	1	1	1	2	1	—	—	1	2	2	2	1
	Bánszky Endre — —	2	2	3	3	—	2	3	2	2	3	3	1
	Benedicty József — —	2	2	2	3	—	2	2	3	1	2	2	1
10	Bertalan Pál — — —	2	2	1	3	2	—	—	1	2	3	3	1
	Bikich Loránd ö., tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Braun Géza — — —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Breuer Pál — — — —	1	2	1	2	—	1	2	3	1	3	3	1
	Buzay Károly tm. — —	1	2	2	3	—	2	2	3	1	2	3	1
15	Dobrovics Károly — —	3	3	4	3	—	3	3	3	3	4	3	1
	Dóczi Dénes — — —	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1
	Fogarassy Victor tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Fried Simon — — —	3	3	2	3	—	2	2	3	3	4	3	1
	Frühauf Győző ftm. —	1	2	2	2	—	2	1	3	2	3	2	1
20	Gold Imre — — — —	1	2	2	3	—	2	2	3	2	3	1	1
	Gyepes László — — —	1	3	3	4	—	3	3	1	2	3	3	1
	Ilniczky László — —	2	3	3	4	—	3	3	3	3	4	3	2
	Koch Aurel — — —	2	1	2	2	—	1	1	2	2	2	1	1
	Lorenz Róbert tm.—	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
25	Ludinszky László — —	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1
	Lukács László — — —	2	2	2	3	3	—	—	2	2	3	3	1
	Maixner Ferenc — —	2	1	1	2	—	1	2	1	1	2	2	1
	Molnár Károly — —	1	3	2	3	—	3	2	2	2	2	3	1
	Moussong Dezső tm. —	2	1	2	1	—	2	1	1	1	2	1	1
30	Nagy István ftm — —	2	2	3	3	—	2	1	1	1	2	3	1
	Novák Béla tm. — —	1	1	2	2	—	1	1	1	1	2	1	1
	Novajkay Géza ö., tm.—	2	2	3	2	—	2	1	3	2	3	2	1
	Obrincsák József — —	1	2	2	2	1	—	—	2	1	2	2	1
	Oláh Emil — — — —	1	3	3	3	—	2	1	2	2	3	3	1
35	Petényi Oszkár tm. —	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	3	1
	Pilder Ervin tm. — —	1	1	1	3	—	1	2	1	1	2	2	1
	Pischinger Ernő — —	3	3	3	3	3	—	—	3	3	4	1	1
	Polcz György ö., tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Pummer Imre — —	1	3	2	3	—	3	1	2	2	3	3	1
40	**Rapcsák Lajos** — —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Rehák Tibor ftm. — —	1	1	2	2	—	2	1	1	1	3	2	1
	Rokitanszky Béla ism.	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1
	Roslaw Nándor — —	3	3	3	3	—	3	3	3	3	2	1	1
	Schein Miklós — — —	2	2	1	2	1	—	—	1	1	1	2	1
45	Schinkasch Ernő — —	2	2	2	3	—	2	3	3	2	3	1	1
	Spinner Sándor tm. —	2	2	2	2	—	1	2	1	2	1	3	1
	Strassil Aurel — — —	2	3	3	3	3	—	—	3	3	2	3	1
	Sülle József — — —	1	1	3	3	3	—	—	3	2	4	1	1
	Szentmiklósi József	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
50	Textoris Remo — — —	2	3	1	3	—	3	3	3	2	2	fm	1
	Tscheik Gyula ftm. —	2	1	1	2	—	1	2	2	2	3	2	1
	Vaikó Béla — — — —	3	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1
	Váli György — — —	3	3	3	3	—	3	3	3	3	4	2	2
	Wertheimer László —	2	3	2	4	—	3	1	3	3	4	3	2
55	**Winkler Pál** — — —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	fm	1
	Zahajkiewicz Viktor ö.*)	2	2	2	2	2	—	—	3	3	3	3	1

Kimaradtak: Kostyál István, Lázár Aurel ism., Marzselek Ferenc, Szekeres Albin.

Magántanulók: Weisz Antal, Zemplényi Tibor, Schmidt Miklós ism.

*) Osztrák-magyar Tisztviselő Egyl. 80 kor. ö.

VII. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló		Történelem	Fizika	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
							Irodalom	Rajz					
	Andorffy Károly — —	3	3	4	3	—	2	3	3	3	3	3	2
	Árvai József tm. — —	3	3	2	2	—	2	1	3	2	2	1	1
	Bartholy Róbert tm. —	1	2	1	2	2	—	—	2	2	2	2	1
	Bartis Árpád — — —	3	3	3	4	—	3	2	3	3	3	3	2
5	Bayer Sándor — — —	2	2	2	2	—	2	2	3	2	2	2	1
	Benedicty Sándor — —	1	2	1	2	2	—	—	3	2	1	2	1
	Benyovits Árpád — —	4	4	4	4	—	3	2	3	3	3	3	2
	Bikkal Dénes tm. — —	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	3	1
	Bretz Sándor — — —	3	3	3	4	—	3	2	3	3	3	2	1
10	Demjén László — — —	1	2	2	2	—	2	2	3	2	2	3	2
	Dezsőfi Ferenc tm.—	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	3	1
	Flasch Gyula — —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	3	1
	Govrik István — — —	2	2	3	3	—	2	1	2	2	2	2	1
	Gömöry Nándor — —	1	2	2	2	2	—	—	2	3	2	2	1
15	Hermann Ede ftm. —	1	2	1	2	1	—	—	2	1	2	3	1
	Hofbauer Ede tm. — —	1	2	1	2	—	1	1	2	2	2	1	1
	Hornyánszky Ernő —	1	1	1	1	1	—	—	2	1	1	1	1
	Hornyánszky Miklós	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Horváth Barna tm. ö.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
20	Kalember Branko —	1	3	3	3	—	3	2	3	2	3	3	2
	Kaufmann István — —	3	3	3	3	—	3	2	3	3	2	3	1
	Kokavecz Jenő ftm. —	1	3	1	2	—	2	1	2	2	2	2	1
	Krivoss Béla — — —	3	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1
	Krón Andor tm. — —	2	3	2	2	2	—	—	3	2	2	3	1
25	Kulcsár István — —	1	1	1	2	—	1	2	2	1	1	1	1
	Lamberg Pál — — —	3	2	1	1	2	—	—	2	3	3	3	2
	Máté Ferenc — — —	4	2	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2
	Medgyesi Gyula — —	1	2	2	3	—	1	2	2	2	1	3	1
	Mikó József tm. — —	1	2	2	2	—	2	3	3	2	3	2	1
30	**Moussong László** tm.	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Müllner József ftm. —	2	3	3	2	—	2	1	2	2	2	2	1
	ifj. Nagy-Józsa K. tm.	1	2	2	2	—	1	2	2	2	1	3	1
	Neuschlosz Elek — —	3	3	1	1	2	—	—	3	2	3	3	1
	Péter Miklós — — —	1	3	3	2	2	—	—	2	3	3	3	1
35	Risztics Emil tm. — —	1	3	2	2	—	2	1	2	2	2	3	1
	Schild Géza tm. — —	2	2	1	2	—	2	2	3	2	1	3	1
	Schirl Tivadar — — —	4	3	2	3	—	3	1	3	2	2	3	2
	Szende Miklós tm. — —	1	1	1	1	—	1	2	2	1	1	3	1
	Sztrnád Károly — —	3	4	3	4	—	3	1	3	3	3	1	1
40	Szully Elemér — — —	3	1	1	2	—	1	3	2	2	3	3	2
	Tasnády László — —	3	3	3	3	2	—	—	2	2	3	3	1
	Wehrmann Gyula — —	2	3	3	3	—	3	1	2	3	2	2	1

Kimaradtak: Jeney Ernő, Oláh János.

VII. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő tandijmentes vagy ösztöndijas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Testgyakorlás	Magaviselet
	Anderlik Előd — —	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Andor László tm. — —	2	3	3	3	2	—	—	2	3	2	3	1
	Arányi László — — —	3	3	3	3	—	3	3	3	3	2	3	1
	Bajza László — — —	3	4	3	3	—	3	2	3	3	3	2	1
5	Barczai Sándor tm. —	1	2	1	1	1	—	—	2	1	1	1	2
	Bednaič Géza — — —	4	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2
	Biber Gyula ö., tm. —	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	1	1
	Garády Sándor — —	3	2	3	2	2	—	—	2	3	2	2	1
	Gortvay Tibor — — —	3	3	3	3	—	3	1	3	3	3	3	2
10	Györgyfy György — —	2	2	2	2	—	2	1	2	2	2	1	1
	Gyulai Zoltán tm. — —	3	2	3	2	2	—	—	2	3	3	2	1
	br. Hazai Miklós —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Horváth Gusztáv — —	3	3	3	4	—	3	3	3	3	3	3	2
	Incze József — — —	3	2	3	3	—	1	2	1	2	2	2	1
15	Jakab Árpád — — —	2	2	3	3	—	3	3	3	3	2	1	1
	Janicsek József — —	3	3	3	3	—	2	2	2	3	3	2	1
	Kempf Géza tm.— —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1
	Képessy Pál tm. — —	2	3	3	3	2	—	—	2	3	2	2	1
	Kiss Lajos — — — —	3	3	3	3	—	2	3	3	3	2	2	1
20	Koch Sándor tm. — —	1	2	2	2	2	—	—	2	1	1	2	1
	Konrád Jenő — — —	2	2	2	2	—	1	2	2	2	2	1	1
	Krejcsi Frigyes — —	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1
	Kulcsár Ferenc tm. —	2	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2
	Kun Árpád — — — —	1	2	2	2	—	2	2	2	1	1	2	1
25	Melles Ernő tm. — —	1	2	2	1	2	—	—	3	2	1	2	1
	Nagy István — — —	2	3	3	4	—	3	2	4	3	3	1	1
	Novák Kajetán ism. —	4	3	2	2	—	3	2	3	2	2	2	2
	Preisinger György— —	3	3	2	2	2	—	—	3	2	2	2	1
	Rapcsák Emil — — —	1	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	1
30	Rummel Emil — — —	2	4	3	3	—	3	4	4	3	3	3	2
	Schober Pál tm. — —	2	1	1	2	—	1	2	2	1	1	1	1
	Simkó Ottó — — — —	1	2	1	2	2	—	—	1	1	1	1	1
	Soulavy Valdemár tm.	1	1	1	2	—	1	1	2	1	1	2	1
	Szmrekovszky Tibor —	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2
35	Tatai Ferenc — — —	3	4	3	4	—	3	1	3	3	3	2	1
	Teasdale Gaston tm. —	1	2	1	2	2	—	—	2	1	1	1	1
	Urbányi János ftm. —	1	1	2	1	1	—	—	1	2	1	1	1
	Weisshaus Dezső tm. —	1	2	2	1	1	—	—	2	2	1	1	1
	Záborszky András tm.	3	3	3	3	2	—	—	2	2	2	2	1
40	Záborszky László — —	3	2	3	4	—	1	1	2	3	3	2	2
	Ziegler Géza — — —	1	2	3	3	—	1	2	1	2	2	2	1
	Zimányi Károly tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1

Magántanulók: Gruber Gabriella, Tabak Mária.
Kimaradt: Sebastiani Tibor.
Meghalt: Falvi Miklós.

VIII. A. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ádler Lajos — — —	1	4	2	4	3	—	—	3	3	3	3	2	1
	Bernáth Géza — — —	2	3	3	3	—	2	2	2	2	3	2	2	1
	Bertényi István — —	1	2	1	2	—	1	2	2	2	1	2	1	1
	Beutum János tm. — —	1	1	1	2	—	1	1	2	1	1	1	2	1
5	Egressy Péter — — —	2	3	3	3	—	2	1	2	3	3	2	1	1
	Faragó Lajos tm. —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	3	1
	Farkas Pál — — — —	1	1	1	1	—	1	2	2	1	2	1	1	1
	Flachner Samu — —	2	3	2	2	—	2	1	3	3	3	2	2	1
	Fuchs Albert tm. — —	1	2	1	2	—	1	1	2	2	1	1	2	1
10	Gádor Miklós tm. — —	1	3	2	3	2	—	—	3	3	3	3	fm	1
	Géczy Iván — — — —	2	3	2	3	—	2	3	2	2	2	2	2	1
	Horváth Arisztid — —	3	3	2	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1
	Jäger Ervin — — —	3	3	1	3	—	2	3	2	2	3	2	fm	1
	Kégl Andor — — —	3	3	2	3	—	2	2	3	3	2	3	2	2
15	Kolosy Sándor tm. —	1	2	1	2	—	1	2	1	2	1	1	2	1
	Kovács János tm. — —	1	1	1	2	—	2	2	2	2	2	1	2	1
	Kramár Jenő — — —	1	1	1	1	2	—	—	2	2	1	1	2	1
	Lányi Andor — — —	1	3	2	3	3	—	—	2	2	1	2	2	1
	Literáty Ervin — —	1	3	3	3	—	2	2	3	3	2	1	2	1
20	**Mizger László** tm. —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	fm	1
	Németh József tm. —	2	1	2	1	—	1	1	2	2	1	1	2	1
	Némethy Ferenc — —	2	3	2	3	3	—	—	2	3	3	3	fm	1
	Novák Jenő tm. — —	1	1	1	2	2	—	—	2	2	2	1	2	1
	Pál Antal tm. — — —	1	2	2	2	—	1	3	1	2	1	1	1	1
25	Pártos Ernő tm. — —	2	2	1	3	—	2	2	3	1	3	1	1	1
	Paul Sándor tm. —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
	Pázmányi József tm.—	1	2	1	2	—	1	1	2	2	1	1	1	1
	Pécsi Dani tm. — — —	2	2	1	2	—	1	2	2	3	3	2	1	1
	Pyber Elek — — — —	2	3	3	3	—	2	2	3	3	2	2	1	1
30	Radnai Alajos tm. —	1	2	1	2	2	—	—	2	2	2	1	1	1
	Ruffy Pál — — — —	2	3	3	4	—	2	2	3	3	3	3	2	1
	Rutich Elemér — —	3	3	3	4	—	2	2	3	3	4	3	fm	2
	Spányi Andor — — —	3	3	3	4	—	2	3	3	3	4	3	2	2
	Stéhly Lajos tm. — —	1	1	2	2	—	2	2	1	2	1	1	1	1
35	Suloky Lajos — — —	1	3	2	3	3	—	—	3	3	2	1	2	1
	Szepessy Tivadar — —	2	3	2	3	—	2	3	3	3	2	2	2	1
	Szigeti István — — —	2	3	2	4	—	1	3	3	3	3	2	1	1
	Tabak Antal — — —	1	3	2	3	3	—	—	2	2	3	3	1	1
	Wagner György— —	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1

Kimaradt: Nyitrai Lajos.
Magántanulók: Mártonffy Károly, Vidor Sándor, Weisz Antal.

VIII. B. OSZTÁLY.

	A tanuló neve, ismétlő, tandíjmentes vagy ösztöndíjaa e?	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-pótló: Irodalom	Gör.-pótló: Rajz	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsészet	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aczél István — — —	2	2	2	2	—	2	3	3	2	3	2	2	1
	Baló József tm.*) —	1	1	1	1	1	—	---	1	1	1	1	2	1
	Barczai Károly — —	1	2	1	2	1	—	---	2	3	3	2	2	1
	Bernrieder Ferenc —	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Bittenbinder Gyula tm.	2	2	3	3	—	2	1	2	2	1	2	1	1
	Bittenbinder István tm.	2	3	3	3	—	2	1	2	2	2	3	1	1
	Brezanóczy Jenő — —	2	3	3	3	—	2	3	2	1	3	2	2	1
	Brózik Bódog tm. — —	2	2	1	3	2	—	---	2	2	2	2	2	1
	Burgyán Miklós — —	2	3	3	3	—	2	3	3	3	4	3	fm	1
10	Gavora Zsigmond tm.	1	2	2	3	—	1	2	2	2	2	2	1	1
	Halács Ágoston ism. —	1	2	3	3	3	—	---	2	2	3	2	2	1
	Hazay Gyula — — —	1	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	fm	1
	Holek Imre fm. — —	1	2	2	2	2	—	---	1	2	3	2	2	1
	Hornyánszky Gy. tm.	1	1	1	1	1	—	---	1	1	1	1	1	1
15	Ignácz István tm. —	1	1	1	2	2	—	---	1	2	2	1	2	1
	Kappenstein Antal —	2	3	3	3	3	—	---	2	2	2	3	1	1
	Kelemen Emil — — —	2	3	1	3	3	—	---	2	2	2	3	2	1
	Lederer Bernát — —	1	1	1	1	1	—		1	1	1	1	1	1
	Lehoczky Jenő — — —	2	2	3	3	3	—	--	3	3	3	3	1	1
20	Molnár Gyula tm. — —	1	2	2	2	—	1	1	1	1	2	2	1	1
	Péter Imre tm. — —	1	2	2	2	—	1	1	2	2	3	2	2	1
	Pillitz Dezső — — —	2	2	2	3	—	2	1	2	2	2	1	1	1
	Rákosi Jenő — — —	2	2	2	3	—	2	3	2	2	3	3	1	2
	Schneider István fm. —	1	3	2	2	3	—	---	2	3	2	2	2	1
25	Schreil Antal tm. — —	1	2	2	2	—	1	1	1	1	1	2	2	1
	Somogyi Gyula tm.	1	1	1	1	1	—	---	1	1	1	1	1	1
	Susits Loránd — —	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Szántó Károly — — —	2	2	2	3	—	2	2	3	3	3	3	2	1
	Térfy Gyula tm. — —	1	1	2	1	2	---	---	1	2	1	2	1	1
30	Timár János — — —	2	3	2	3	—	2	1	3	3	3	3	1	2
	Tolnai Sándor ftm.— —	1	2	1	1	2	---	---	2	1	1	1	1	1
	Türk Károly ftm. —	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vaikó Tibor — — —	2	3	2	2	2	---	---	2	2	3	2	1	1
	Zelenka Pál — — —	2	3	3	3	3	---	---	3	3	3	3	1	1

Magántanuló: br. Lévay István, Wessely Antal.
*) 100 koronás tanulmányi segélyben részesült.

Statisztikai kimutatások.

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI.	VII. a)	VII. b)	VIII.a)	VIII.b)	Összesen
			osztályban															
I. Létszámra nézve	folyam. évben	nyilvános tanuló	58	58	67	61	64	64	41	38	44	41	60	44	44	40	35	759
		magántanuló	6	2	—	1	3	3	3	1	3	1	3	—	2	4	1	33
		összesen ny. és m. tan.	**64**	**60**	**67**	**62**	**67**	**67**	**44**	**39**	**47**	**42**	**63**	**44**	**46**	**44**	**36**	**792**
		kilépett	3	9	2	3	2	3	2	2	1	—	4	2	1	1	—	35
		vizsgálatlan maradt r. t.	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	3
		magántanulóvá lett	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4
	végén vizsgálatot tett	nyilvános tanuló	55	48	63	57	61	61	38	36	42	41	56	42	42	39	34	715
		magántanuló	6	2	2	1	3	3	4	1	3	1	3	—	2	4	2	37
		összesen	**61**	**50**	**65**	**58**	**64**	**64**	**42**	**37**	**45**	**42**	**59**	**42**	**44**	**43**	**36**	**752**
		a vizsgálatot tett nyilv. és m. tanulók közt ismétlő volt	—	1	4	1	1	3	3	2	—	3	2	—	1	—	1	22
		a gör. nyelvet helyett. tantárgyakat tanulta (ny. és m. tan.)	—	—	—	—	—	—	—	—	29	32	40	26	28	26	18	199
		intézeti ösztöndíjas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
		külső ösztöndíjas	1	1	1	1	2	—	3	—	5	1	1	1	2	2	1	22
II. Vallásra nézve	A tanév végén	római katholikus	34	35	42	43	45	44	30	24	27	25	33	16	31	26	20	475
		görög katholikus	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	1	—	2	—	—	7
		görög-keleti	—	2	1	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	7
		ágostai hitv. evang.	11	—	13	—	5	7	3	5	4	6	8	13	4	5	6	90
		református	1	4	—	9	10	6	3	6	6	7	5	5	4	2	6	74
		unitárius	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		izraelita	15	8	8	6	4	6	4	2	7	3	12	6	3	10	4	98
		összesen	**61**	**50**	**65**	**58**	**64**	**64**	**42**	**37**	**45**	**42**	**59**	**42**	**44**	**43**	**36**	**752**
III. Anyanyelvre nézve	A tanév végén	magyar	58	47	63	57	64	61	42	36	44	42	57	42	44	42	35	734
		német	3	3	1	—	—	3	—	1	—	—	1	—	—	—	—	12
		román	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		tót	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
		szerb-horvát	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
		más nyelvű	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
		összesen	**61**	**50**	**65**	**58**	**64**	**64**	**42**	**37**	**45**	**42**	**59**	**42**	**44**	**43**	**36**	**752**
IV. A magyar anyanyelvű tanulók közül	végén	csakis magyarul beszélő	52	30	46	34	29	44	31	22	25	33	29	13	27	25	21	461
		magyarul és más élő nyelven beszélő	6	17	17	23	35	17	11	14	19	9	28	29	17	17	14	273
		összesen	**58**	**47**	**63**	**57**	**64**	**61**	**42**	**36**	**44**	**42**	**57**	**42**	**44**	**42**	**35**	**734**

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI.	VII. a)	VII. b)	VIII. a)	VIII. b)	Összesen
			osztályban															
V. Szüleik polg. állásra nézve	végén	Nagybirtokos, nagybérlő	1	1	—	1	3	—	1	—	1	2	—	—	—	—	2	12
		Középbirtokos, bérlő	—	—	—	—	—	2	2	1	—	1	—	—	1	—	—	7
		Kisbirtokos, bérlő	—	1	2	3	—	1	1	—	—	3	—	1	—	—	—	12
		Kisbirtokos, napszámos	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4
		Egyéb őstermelő	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
		Gazdasági tisztviselő	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	4
		Egyéb gazd. segédszemély	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Nagyiparos, bánya nagyvállalkozó	3	—	—	4	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—	12
		Kisiparos, bánya kisvállalkozó	2	2	3	1	1	5	1	2	—	2	3	1	2	—	1	26
		Ipari vagy bányászati tisztviselő	2	1	4	—	—	1	1	2	—	—	1	3	—	3	—	18
		Egyéb ipari vagy bányász segédszemély	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
		Nagy kereskedő, nagy vállalkozó	1	2	1	—	—	1	1	—	2	—	2	—	—	1	—	11
		Kis kereskedő, kis vállalkozó	1	2	5	—	—	—	—	2	—	—	2	—	1	3	—	16
		Kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő	14	4	17	10	14	10	9	7	4	7	8	7	—	11	6	128
		Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély	1	2	1	3	—	3	—	2	1	—	—	2	—	2	1	18
		Köztisztviselő	17	15	3	13	18	23	7	8	21	5	13	13	27	6	12	201
		Pap	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3
		Tanár, tanító	7	4	2	6	8	4	3	4	4	5	3	3	3	1	6	63
		Másféle értelmiségű	4	8	10	2	7	1	2	2	2	4	5	1	2	1	4	55
		Közhivatalban alkalm. altiszt, szolga	2	3	—	—	1	1	—	2	1	—	2	—	—	1	1	15
		Katonatiszt	2	4	—	5	3	4	2	—	2	3	5	—	—	2	1	33
		Katona altiszt	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
		Különböző napszámos	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
		Tőkés, járadékos házt.	—	—	2	3	—	1	2	—	—	—	—	—	3	1	1	13
		Nyugdíjas tisztviselő	—	—	2	1	—	2	5	1	2	3	8	3	—	3	—	30
		Nyugdíjas altiszt	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		Magánzó v. eltartásos	4	—	5	1	4	1	1	4	2	5	7	4	5	6	—	49
		Egyéb vagy ismeretlen foglalkozású	—	—	—	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	1	—	9
		Árvaházi vagy szeretetházi tanuló	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Mindössze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	752
VI. Életkorra nézve	december 31-én	9 éves	2															2
		10 „	50	42	5	1												98
		11 „	6	7	44	28	3	2										90
		12 „	2	1	16	24	40	38	3	1								125
		13 „	1			6	14	20	30	28	2	1						102
		14 „					7	2	7	7	38	31	4					96
		15 „							2	3	6	7	41	3	3			65
		16 „										2	9	24	27		2	64
		17 „										1	2	13	13	23	27	79
		18 „												1	3	15	3	22
		19 „												1		2	3	6
		20 és több éves														4		4
		Összesen	61	50	65	59	64	62	42	39	46	42	56	42	46	44	35	753

A tanulók közt	A tanév	Volt	I. a)	I. b)	II. a)	II. b)	III. a)	III. b)	IV. a)	IV. b)	V. a)	V. b)	VI.	VII. a)	VII. b)	VIII. a)	VIII. b)	Összesen
			osztályban															
VII. A szülők v. gyámok illetősége lakóhely szerint	végén	helybeli (budapesti)	56	41	57	54	62	56	38	32	41	32	55	38	43	38	34	675
		megyebeli (Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun)	3	1	6	3	2	—	1	—	2	5	2	1	1	1	—	28
		más megyebeli	2	8	2	1	—	7	3	5	2	5	2	2	—	4	2	47
		fiumei és kerületbeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		horvát-szlavonországi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
		más állambeli (Románia)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
		összesen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	**752**
VIII. Egészségi állapotra nézve	folyamán	nem járványos könnyű betegségi eset	190	148	171	296	162	185	236	146	118	163	245	185	92	172	159	2668
		nem járványos sulyos betegségi eset	5	2	6	1	8	14	7	2	7	3	7	6	3	3	2	76
		járványos	5	—	3	2	2	8	3	—	—	—	1	—	1	—	—	25
		halállal végződő	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
IX. Mulasztásra nézve	folyamán	igazolt óra	2486	1774	1826	2920	1965	2831	1685	1517	1516	1675	2824	1458	1342	1189	1628	28636
		igazolatlan óra	—	—	—	1	—	—	—	9	—	10	—	5	7	—	1	33
		összesen	—	—	—	2921	—	—	—	1526	—	1685	—	1463	1349	—	1629	28669
		órát nem mulaszt. tanuló	7	7	9	5	7	3	10	1	3	4	5	1	5	2	2	71
		igazolatlanul mulasztott tanuló	—	—	—	1	—	—	—	1	—	4	—	3	3	—	1	13
X. Előmenetelre nézve	végén	**Minden rendes tárgyból**																
		jeles	13	—	9	1	14	1	2	4	2	2	8	5	5	4	7	77
		jó	15	11	9	11	7	15	8	3	9	5	11	8	13	12	6	143
		elégséges	23	34	35	40	32	35	24	23	30	24	29	22	17	20	22	410
		egy tárgyból elégtelen	6	2	8	3	7	9	5	6	4	4	6	5	5	4	1	75
		két „ „	3	1	3	1	2	3	3	—	—	5	—	1	3	3	—	33
		több „ „	1	2	1	2	2	1	—	1	—	2	—	1	1	—	—	14
		összesen	**61**	**50**	**65**	**58**	**64**	**64**	**42**	**37**	**45**	**42**	**59**	**42**	**44**	**43**	**36**	**752**
XI. Magaviseletre nézve	végén	jó	45	38	34	54	50	41	27	24	26	33	51	33	30	35	32	553
		szabályszerű	10	9	28	3	11	20	11	12	16	8	5	9	12	4	2	160
		kevésbbé szabályszerű	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
		rossz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		összesen	**55**	**48**	**63**	**57**	**61**	**61**	**38**	**36**	**42**	**41**	**56**	**42**	**42**	**39**	**34**	**715**
XII. Hányan tudtak	végén	francia nyelvet	6	—	5	1	4	7	1	—	3	—	6	6	6	1	5	51
		angol nyelvet	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	6	6	1	1	8	28
		gyorsirást	—	—	—	—	4	5	13	8	15	6	20	6	4	12	12	105
		vívni	2	1	3	3	6	2	2	2	4	3	7	6	8	4	2	55
		zongorázni	14	7	11	7	11	18	9	4	9	6	20	7	10	7	6	146
		hegedűlni	8	6	19	5	10	12	5	7	5	12	13	6	5	3	4	120
		lovagolni	4	2	26	9	8	13	—	3	6	6	8	10	5	7	5	118
		úszni	23	20	26	25	42	45	38	19	34	37	55	40	41	24	29	498
		korcsolyázni	45	27	43	42	57	49	31	33	37	37	52	36	39	39	32	593
		kerékpározni	1	7	4	8	9	7	11	8	11	19	29	19	20	9	16	178

XVII.

A lefolyt tanévben használt tankönyvek jegyzéke.

I. OSZTÁLY.

Beke. Számtan 8. jav. kiadás.
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, I., 2. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti.
Kreybig. Rajzoló geometria, I. kötet.
Lange-Cherven. Atlasz, 16. kiadás.
Lasz. Földrajz, I. kötet, 6. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, I. rész, 15. kiadás.
Szterényi. Természetrajz, I. kötet, 6. kiadás.

Segédkönyv:

Perényi. Magyar helyesírás táblázata.

II. OSZTÁLY.

Atkinson-Geréb-Morvay. Kis latin nyelvkönyv.*
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, II. kötet, 2. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geometria, II. kötet, kötve.
Lange-Cherven. Atlasz, 16. kiadás.
Lasz. Földrajz, II. rész, 5. kiadás.
Szinnyei. Magyar nyelvtan, II. rész.
Szterényi. Természetrajz, II. kötet, 4. k.

Segédkönyv:

Perényi. Magyar helyesírás táblázata.

III. OSZTÁLY.

Atkinson-Geréb-Morvay. (Dent.) Kis latin nyelvkönyv.
Bozóky. A mathematikai és physikai földrajz alapismeretei.
Bozóky. Számtan, II.**
Császár-Váczy. Magyar olvasókönyv, III. kötet.
Kemény. Német nyelvtan és olvasókönyv, I. kötet, 2. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geom. gimn. III—IV. oszt.
Lange-Cherven. Atlasz, 16. kiadás.

---

* Helyette lesz: *Fodor-Székely*, Liber Sexti.
** Helyette lesz: *Beke*, Számtan.

Lasz. Földrajz, III. kötet, 3. kiadás.
Marczali-Andor. Magyarország története, I. rész.
Roseth. Szemelvények Phaedrus meséiből, 3. kiadás.
Szinnyei. Rendszeres magyar nyelvtan, 12. kiadás.
Vajda. Szemelvények Cornelius Neposból, kötve.

Segédkönyvek:

Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 10. kiadás.
Kogutowicz. Történelmi isk. atlasz, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, III. oszt. sz.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.

IV. OSZTÁLY.

Arany Toldija. Magyarázta Lehr, 12. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Julius Caesarból szemelvények. (Cserép.)
Kemény. Német nyelvtan és olv. II. kötet, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Kreybig. Rajzoló geometria, gimn. III—IV. oszt.
Marczali-Andor. Magyarország története, II. rész.
Négyessy. Stilisztika, 8. kiadás.
Ovidiusból szemelvények (Csengery) 4. kiad. (J. i. 64.)
Szterényi. Növénytan, 6. kiadás

Segédkönyvek:

Arany. Toldi estéje. Magyar. Lehr. (J. i. 90)
Bátori. Herbárium.
Cserey. Növényhatározó, 4. kiadás
Kelemen. Német-magyar és magyar-német zsebszótár, kötve, 10. kiad.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, IV. o. sz.
Perényi. Az egységes német helyesírás táblázata, 5. kiadás.

V. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, III. kötet, 3. kiadás.
Cicero. Pro lege Manilia, (Zsámboki). 4. kiadás (J. i. 27.)
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 5. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Létmányi-Szende. Világtörténelem, I. köt., 5. kiadás.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.
Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, I. rész, 5. kiadás.
Ovidiusból szemelvények, (Csengeri). 4. kiadás (J. i. 64.)
Riedl. Rhetorika és rhetor. olvasókönyv, 7. kiadás.
Szterényi. Állattan. 5. kiadás.
Wagner. Geometria a felső osztályok számára, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Hittrich. Római régiségek.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, 2. kötet.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, V. o. sz.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasókönyv, I. kötet, 5. kiadás.
Herodotos tört. műveiből szemelvények, (Geréb). 4. kiadás (J. i. 72.)
Homeros Iliasa. (Kempf.) 3. kiadás.)
Homeros Odisseája. (Kempf.) 2. kiadás.

Segédkönyv:

Csengeri. Homerosi világ.

VI. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv a VI. oszt. számára, 3. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Livius római történetéből vett szemelvények. Magyar. Kalmár, 4. kiadás (J. i. 48.)
Lutter. Ötszámjegyű logarok, 14. kiadás.
Maywald. Görög nyelvtan, 5. kiadás.
Maywald. Görög gyakorló- és olvasókönyv, II. rész, 4. kiadás.
Riedl. Poetika, 6. kiadás.
Szterényi. Ásványtan és chemia, 5. kiadás.
Létmányi-Szende. A középkor története.
Vergilius Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Freytag. Bilder aus der deutschen Vergangenheit. Magy. Gyulai Ágost N. K. 1.
Hittrich. Római régiségek.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, kötve.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, a VI. o. sz.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar s magyar-latin szótár, kötve.
Shakespeare. Macbeth (J. i. 40. sz.)
Vörösmarty. Két szomszédvár, magyar. Vozáry, 4. kadás (J. i. 29.)

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irodalmi olvasók. II. kötet, 4. kiadás.
Sophokles. Antigone. Fordította Csiky G., 4. kiadás (J. i. 20.)

VII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, VII—VIII. oszt.
Beöthy. A magyar nemzet irod. tört., I. kötet, 10. kiadás.
Ciceronak Verres ellen írt De signis c. beszéde. Magy. Láng-Szőke.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Herodotos művéből való szemelvények. Magy. Dávid, I., 4. kiadás.
Homeros. Odysseiából. Szemelv. Magy. Kempf. 2. kiad. (J. .i 53.)
Kemény. Rendsz. német nyelvtan, 2. kiadás.
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Lutter. Ötszámjegyű logarak, 14. kiadás, kötve.
Sallustius Jugurtha et Catilina ed. Pecz.
Szinnyei. A magyar nyelv, 7. kiadás.
Varga. Politikai földrajz, 5. kiadás.
Varga. Világtörténelem, III. kötet, 3. kiadás.
Vergilius Aeneiséből szemelvények. Magyar. Wirth.
Szijártó. Kisérleti fizika, I. rész, 2. kiadás.
Wagner. Geometria, 8. kiadás.

Segédkönyvek:

Balassa. Válogatott költeményei (M. K. 186. sz.)
Csengery. Homerosi világ.
Fodor. Egészségtan, 3. kiadás.
Goethe. Hermann und Dorothea. Magy. Weber (J. i. 14.), 7. kiadás.
Hittrich. Római régiségek. — Görög régiségek.
Katona. Bánk bán. Magy. Péterfy, 3. kiadás, (J. i. 22.)
Kazinczy. Pályám emlékezete (M. K. 135.)
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 12. kiadás, kötve
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II.
Kogutowicz. Történelmi isk. atlasz, 8. k., kötve
Lessing. Minna von Barnhelm. Magyarázta Heinrich, 3. kiad. (J. i. 32.)
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Mika. Történelmi olvasókönyv, VII. o. sz.
Mikes. Vál. levelei. Magy. Erődi (J. i. 17.)
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Badics. Magyar irod. olvasókönyv, III. kötet, 2. kiadás.
Demosthenes válogatott beszédei, fordította Incze I.
Jebb-Fináczy. Görög irod. történet, 5. k.
Thukydides. (Szilasi.) 2. kiadás.

VIII. OSZTÁLY.

Albrecht. Német olvasókönyv, V. rész, 2. kiadás.
Andor. Magyarország története.
Beöthy. Magyar irodalom története, II. rész, 10. kiadás.
Dávid. Rövid latin nyelvtan, 5. kiadás.
Homeros Iliásaból szemelvények. Magy. Kempf, 2. kiadás (J. i. 59.)
Horatiusból Szemelvények. Magy. Wirth. (J. i. 75.), 2. kiadás.
Kemény. Rendszeres német nyelvtan, 2. k.

Kornis. A psyhologia és logika elemei
König-Beke. Algebra, 6. kiadás.
Platóból szemelvények (Simon). 2. kiadás (J. i. 60.)
Tacitus. Annaleseiből Szemelv. Magy. Schmidt, 2. kiadás (J. i. 56.)
Wagner. Fizika, II. r., 4. kiad.*
Wagner. Geometria.

Segédkönyvek:

Csengery. Homerosi világ.
Hittrich. Római régiségek, 7. k. — Görög régiségek.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar kézi szótár, I—II.
Kelemen. Magyar-német és német-magyar zsebszótár, 10. kiadás, kötve.
Kogutowicz. Történelmi iskolai atlasz, 8. kiadás, kötve.
Lévay-Vida. Görög-magyar és magyar-görög szótár, 3. kiadás, kötve.
Schmidt-Szőke. Latin-magyar és magyar-latin szótár, kötve.

Görögpótló tankönyvek:

Platon és Aristoteles (Alexander) 4. kiadás.
Zsámboki. A görög művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése, 2. kiad.

Hittankönyvek:

Római katholikusok számára:

Minden osztályban: Zsasskovszky Énekeskönyv.

I. OSZTÁLY.

Nagyobb katekizmus.

II. OSZTÁLY.

Kis katekizmus.
Pokorny. Ó-szövetségi bibliai történetek, 2. kiadás.

III. OSZTÁLY.

Kis katekizmus.
Pokorny. Uj-szövetségi bibliai történetek, 4. kiadás.

IV. OSZTÁLY.

Kis katekizmus.
Pokorny. Szertartástan, 11. kiadás.

V. OSZTÁLY.

Pokorny. Ker. kath. hittan.

VI. OSZTÁLY.

Matuszka. Kath. erkölcstan, 2. kiadás.

VII. OSZTÁLY.

Vincze-Szentes. Egyháztörténelem, 7. kiadás.

VIII. OSZTÁLY.

Uhlyárik. Apologetika.

Görög katholikusok számára:

I. OSZTÁLY.

Közép katekizmus. (A munkácsi g.-kath. egyházmegyében approbált tankönyv.)

---

* Helyette lesz: *Szijártó*, Kisérleti fizika, II., 4. k.

II. OSZTÁLY.

Pokorny. Ó-szövetségi bibliai történetek.

III. OSZTÁLY.

Pokorny. Uj-szövetségi bibliai történetek.

IV. OSZTÁLY.

Melles-Szémán. Görög-kath. szertartástan.

V. OSZTÁLY.

Vincze-Szentes. Ker. kath. vallástan.

VI. OSZTÁLY.

Vincze-Szentes. Ker. kath. vallástan.

VII. OSZTÁLY.

Mikita. Egyháztörténelem.

VIII. OSZTÁLY.

Uhlyárik. Apologetika.

Görög-keleti vallásúak számára.

I. OSZTÁLY.

Petrovics. Ó- és Uj-szövetségi tört.
Miroszavlyevics. Palesztináról. (Segédtankönyv.)

II. OSZTÁLY.

Masirevics. Képek a keleti ker. egyház történelméből.

III. OSZTÁLY.

Milovánovics. Keleti egyház ker. katekizmusa.

IV. OSZTÁLY.

Zsivanovics. Liturgika, vagyis az egyház szertartástana.

V. OSZTÁLY.

Zsivkovics. Keleti ker. egyház történelme.

VI. OSZTÁLY.

Teodorovics. Keleti egyház dogmatikája.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Teodorovics. Keleti ker. egyház erkölcstana.

Ágostai hitv. evangélikusok számára:

I. és II. OSZTÁLY.

Bereczky. Bibliai ismertetés.

III. és IV. OSZTÁLY.

Hetvény. Keresztény vallástan.

V. és VI. OSZTÁLY.

Bereczky. A ker. egyház története.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Zsilinszky. Hit- és erkölcstan.

Reformátusok számára:

Minden osztályban: Biblia. Énekeskönyv.

I. és II. OSZTÁLY.

Hamar. Az isteni kijelentés az ó- és új-testamentumban.

III. és IV. OSZTÁLY.

Szőts. Református keresztény hittan és ref. ker. erkölcstan.

V. és VI. OSZTÁLY.

Báthori. A keresztény egyház története.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

Szőts. Református ker. hit- és erkölcstan.

Unitáriusok számára:

I. és II. OSZTÁLY.

Bereczky. Bibliaismertetés.

III. OSZTÁLY.

Ferenc József. Konfirmálási káté.

Izraelita vallásúak számára.

I. és II. OSZTÁLY.

Mandl. Zsidók története, középiskolák I. és II. osztálya számára.
Héber imakönyv. Orsz. Rabbiegylet kiadványa.

III. és IV. OSZTÁLY.

Goldberger-Büchler. Zsidó történet.
Héber imakönyv. Orsz. Rabbiegylet kiadványa.

V. és VI. OSZTÁLY.

Az utolsó próféták könyve héberül.
Csukási-Schön. A zsidók története. A Bibliatársaság kiadványa.

VII. és VIII. OSZTÁLY.

A szent iratok könyve héberül.

XVIII.

Tájékoztató a jövő iskolai évre.

1. A tanulók beíratása **június 26., 27. és július 1-én és 2-án** történik. Minthogy az iskolai év elején csak **szeptember 2., 3. és 4-én** lesznek beíratások, kívánatos, hogy azok, kik az intézetbe akarnak beíratkozni, az évvégi beíratkozásokon jelentkezzenek, mert szeptember havában kiszorúlhatnak.

2. Az 1883. XXX. t.-c. 10. §-a szerint a *gimnázium első osztályába* csak oly növendékek vétetnek fel, kik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak. A felvételi vizsga díja 20 korona. 12 évesnél idősebb tanuló felvétele iránt a tanári testület határoz.

3. Mindazon tanulók, kik első izben íratkoznak az intézetbe, beíratáskor az *iskolai bizonyítványon kívül szabályszerűen kiállított születési bizonyítványukat* és védhimlőoltási bizonyítványukat is tartoznak bemutatni; 12 évesnél idősebb tanulók pedig újraoltásukat igazolni.

4. A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja vagy gyámja kíséretében tartozik az intézet igazgatójánál jelentkezni. *A levél útján való jelentkezés nem vétetik figyelembe. Ugynevezett „előjegyzés"-nek nincs helye.*

5. A nem helyben lakó szülők vagy gyámok gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest tartoznak bejelenteni, kire a házi felügyelet és nevelés tekintetében kötelességüket és jogukat átruházzák. A helyettes változtatása az igazgatónál azonnal bejelentendő; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást épen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a szülőknek, mert gyakran tapasztalta, hogy a tanulók elmaradását a tanulmányokban nagyrészt a hiányos felügyelet okozta.

6. Az intézet egyik osztályából a következő felsőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki az előbbi osztályból minden egyes tantárgyból (a szépírást és a tornát nem számítva) legalább elégséges osztályzatot nyert.

7. Más gimnáziumból jövő tanuló csak akkor vehető fel a következő felsőbb osztályba, ha az általa elhagyott intézettől nyert bizonyítvánnyal igazolja, hogy a megelőző osztályt sikerrel végezte.

8. Azon tanulók, kik nyilvános reál- vagy polgári iskolából akarnak a gimnáziumba lépni, felvételi vizsgálatot tartoznak tenni.

A polgári iskolából átlépők vizsgálatának tárgyai:

az I. osztályból átlépőknél: latin nyelv;

a II. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Afrika politikai földrajza;

a III. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* Magyarorsz. története 1526-ig; *c)* mathematikai-fizikai földrajz alapismeretei.

a IV. osztályból átlépőknél: *a)* latin nyelv; *b)* magyar történelem; *c)* növénytan;

az V. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* a mennyiségtan geometriai része; *c)* növénytan és állattan; *d)* görög nyelv, vagy görögpótló irodalmi tárgyak;

a VI. osztályból átlépőknek: *a)* latin nyelv; *b)* görög nyelv, vagy a görögpótló irodalmi tárgyak; *c)* mennyiségtan; *d)* növénytan, állattan és ásványtan.

Akik az V. osztályba kívánnak felvétetni, a beíratás alkalmával szüleik, illetve gyámjaik nyilatkozni tartoznak aziránt, vajjon a görög nyelvet vagy az ezt helyettesítő tantárgyakat *(magyar irodalmi olvasmányok, görög remekírók* ismertetése magyar fordításban és *rajz)* fogják-e tanulni? Az oly tanulók, kik már a IV-ik osztályban *jobb előmenetelt tanusítottak a nyelvekben, válasszák a görög nyelvet;* akik azonban *nagyobb tehetséget és hajlamot tanusítottak a reáliákra* (mennyiségtan, természettudományok), mint a nyelvekre, sőt ezekben már eddig is nehézségekkel küzdtek, *azoknak határozottan ajánlható a görög nyelv elhagyása,* hogy a másik két idegen nyelvből (latin és német) ne kockáztassák jövendő előmenetelüket. A később választandó életpályákat tekintve, a görög nyelvre különösen azoknak lesz szükségük, kik a nyelvészeti pályára készülnek lépni, vagy *papi tanulmányaikat* nem a seminariumokban, hanem az *egyetem theologiai facultásán* kívánják végezni; viszont a görög helyett választott irány ajánlatos azoknak, kik mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdászati, katonai, tengerészeti, pénzügyi, vasúti, postai, magánhivatalnoki pályára kívánnak lépni; jogi és orvosi pályára bármelyik iránnyal lehet menni. A görög nyelvet helyettesítő tanfolyamról a görögre és viszont való átlépésre akár a tanév elején, akár folyamán, felvételi vizsga mellett maga a tanári testület adja az engedélyt az illető szülő vagy helyettes kívánságára. (518.893/94. sz. min. r.)

11. A felvétel (beíratás) alkalmával minden tanuló fizet: felvételi-, ifj. könyvtári-, értesítői-, ének- stb. díjak címén összesen 16 kor. 40 fillért.

12. *Ezen felvételi díjak fizetése alól senki sem menthető fel.*

13. Az évi tandíj 72 korona, mely négy részletben is fizethető, u. m.: az első részlet október 15., a második december 1., a harmadik március 15. és a negyedik május 1-ig. Akik ezen napokig nem tesznek eleget kötelezettségüknek, az iskolát tovább nem látogathatják.

A rendkívüli tantárgyak évi díja a következő: francia és angol nyelv 20—20 kor., gyorsírás 10 kor., szabadkézi rajz 16 kor. A rendkívüli tantárgyak tandíja félévenként előre fizetendő.

14. A szegénysorsú és jó magaviseletű tanulók, kiknek elégséges érdemjegyei a jó és jeles érdemjegyek számát túl nem haladják, a tandíj elengedéséért folyamodhatnak. *A szabályszerűen fölszerelt folyamodványok az intézeti igazgatóhoz címzendők és az osztályfőnöknél vagy a*

tandíjszedő tanárnál adandók be. Folyamodni minden tanévben csak kétszer lehet: az első félévben *szept. 15-ig*, második félévben *febr. 15-ig.*

15. Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti vagy megszakítani kénytelen, *pótló vizsgálatot tartozik tenni*, mely az összes tantárgyakra kiterjed. E vizsgálatért díjat nem kell fizetni. A pótlóvizsgálatért a megszakítás beálltával kell az igazgatónál beadni a folyamodványt, melyhez a betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítvány melléklendő.

16. Oly tanulóknak, kik *egy* kötelező tantárgyból kaptak elégtelen jegyet és akiket a tanári kar képesnek tart arra, hogy a szünidő alatt önszorgalmukból pótolhatják mulasztásukat, megadhatja a jogot, hogy a jövő iskolai év kezdetén javító vizsgálatot tehessenek. Akik ilyen vizsgálatot akarnak tenni, ebbeli szándékukat írásban tartoznak az igazgatónál *július 4-ig* bejelenteni. *Másodszori javító-vizsgálat nem engedélyezhető.*

17. Aki *két* tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkivüli esetben a kir. főigazgató engedélyével tehet javító-vizsgálatot. Ezen engedélyért a budapesti tankerület főigazgatójához címzett folyamodványok szintén *július 4-ig* adandók be az *igazgatónál.*

18. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható. (1883. XXX. t.-c. 11. §.)

19. **A pótló-, javító- és felvételi vizsgálatok szeptember 1-én d. e. 10 órakor kezdődőleg fognak megtartatni.**

20. Magántanulók, kik magánúton vagy magánintézetben tanultak és előmenetelükről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, kötelesek előlegesen az igazgatónál felvételre jelentkezni s egyszersmind kimutatni, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték. A magánvizsgálatok rendszerint júniusban tartatnak; napjait esetről-esetre az igazgató határozza meg. A magántanulók a 80 kor. vizsgálati díjon felül a rendes tanulók által fizetett felvételi és tandíjakat is tartoznak megfizetni. A tandíj-fizetés alól *kivételes esetekben* való fölmentés joga a nagyméltóságú Vallás- és Közokt. Miniszter úrnak van fentartva.

21. A testgyakorlás, mértani rajz (techn. része) és a szépírás tanulása alól való fölmentést kérő tanulókat *az iskola-orvos* fogja megvizsgálni és a fölmentést vagy a főigazgató, vagy az igazgató adja meg. *Külön folyamodni nem kell.*

22. Minden tanuló köteles az előírt tankönyveket, író- és rajzeszközöket beszerezni. A tankönyvek jegyzékét közzétesszük majd az isk. év elején.

23. *A tanári testület nagy súlyt helyez arra, hogy tanár és szülő közt a tanulók érdekében minél sűrűbb legyen az érintkezés és azért nagyon szívesen látja, hogy a szülők az épület fogadószobájában minél többször személyesen tudakozódnak gyermekeik előmeneteléről.*

TARTALOM-JEGYZÉK.

		Oldal
I.	A középiskola és a tanuló ifjuság	3
II.	Az intézet állapota	18
III.	A tanári testület irodalmi és közművelődési működése 1912—1913-ban	23
IV.	Végzett anyag	25
V.	Az intézet felszereléseinek gyaradodása 1912—13-ban	36
VI.	Az ifjusági önképzőkör	40
VII.	Ifjusági segélyző kör	43
VIII.	Markovits gyorsírókör	46
IX.	Érettségi vizsgálatok	48
X.	Ösztöndíjasok és jutalmazottak	53
XI.	Adatok az intézet történetéhez	55
XII.	Testi nevelés	58
XIII.	Testedző kör	59
XIV.	Iskolaorvosi jelentés	61
XV.	Érdemsorozat	63
XVI.	Statisztikai kimutatások	83
XVII.	A lefolyt tanévben használt tankönyvek jegyzéke	86
XVIII.	Tájékoztató a jövő iskolai évre	93